

وزارت راه و شهرسازی

مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی

مقررات ملّی ساختمان ایران

مبحث هجدهم

عایق‌بندی و تنظیم صدا

دفتر تدوین مقررات ملی ساختمان

ویرایش سوم (۱۳۹۶)

عنوان و نام پدیدار	: عایق‌بندی و تنظیم صدا - مبحث هجدهم مقررات ملی ساختمان ایران/ دفتر تدوین مقررات ملی ساختمان
وضعیت ویراست	: [زیراست ۳]
مشخصات نشر	: تهران: مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۹۷۶ ص، مصور، جدول.
فروش	: مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی، شماره نشر: ک-۷۶۶
شابک	: مقررات ملی ساختمان ایران: مبحث ۱۸، ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۳-۱۶۷-۷
وضعیت فهرست‌نوبی	: فیبا
موضوع	: ساختمان‌سازی -- صنعت و تجارت -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	: Construction industry -- Law and legislation -- Iran
موضوع	: صوت‌شناسی ساختمانی
موضوع	: Architectural acoustics
موضوع	: صدا -- عایق‌سازی
موضوع	: Soundproofing
موضوع	: صدا -- عایق‌سازی -- استانداردها
موضوع	: Soundproofing -- Standards
موضوع	: صوت‌شناسی ساختمانی -- استانداردها
موضوع	: Architectural acoustics -- Standards
شناسه افزوده	: مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی
شناسه افزوده	: Road, Housing and Urban Development Research Center
شناسه افزوده	: مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی، دفتر تدوین مقررات ملی ساختمان
ردیه پندی کنگره	: KMHP۴۰۲/۷م/۱۸۱۳۹۶
ردیه پندی دیویس	: ۳۴۳۷۰۰
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۸۱۲۱۵۲

مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی

نام کتاب: مبحث هجدهم عایق‌بندی و تنظیم صدا
 تهیه کننده: دفتر تدوین مقررات ملی ساختمان
 شماره نشر: ک-۷۶۶
 ناشر: مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی
 نوبت چاپ: دوم ۱۳۹۶، ویرایش سوم
 تیراز: ۱۰۰۰ نسخه
 قطع: وزیری

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: اداره انتشارات و چاپ مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی
 قیمت: ۵۵۰۰۰ ریال

ISBN: 978-600-113-167-7 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۳-۱۶۷-۷

کلیه حقوق این اثر برای تهیه کننده محفوظ است.

نشانه ناشر: تهران، بزرگراه شیخ فضل... نوری، روبروی فاز ۲ شهرک فرهنگیان، خیابان نارگل، خیابان شهید علی
 مروی، خیابان حکمت صندوق پستی: ۱۳۱۴۵-۱۶۹۶ تلفن: ۸۸۲۵۰۹۴۲-۶ دورنگار: ۸۸۳۸۴۱۳۲
 فروش الکترونیکی: <http://pub.bhrc.ac.ir> pub@bhrc.ac.ir

پیش‌گفتار

مقررات ملی ساختمان در تمامی کشورها قواعدی هستند که به نحوی اجرای آن‌ها توسط شهروندان الزام قانونی پیدا می‌کند. ادراک مشترک کلیه عوامل و عناصر مرتبط اعم از دولت، دولتهای محلی، مردم و مهندسان، موجب می‌گردد که منافع ملی ناشی از حفظ و افزایش بهره‌وری از سرمایه‌گذاری‌های ملی و هم چنین حفظ جان و منافع عمومی بهره‌برداران ساختمان‌ها بر منافع سازمانی دستگاه‌های اجرایی و یا منافع دولتهای محلی و هم چنین منافع فوری سرمایه‌گذاران ترجیح داده شود. بدیهی است توافق و التزام بر این دسته از منافع و خواسته‌ها در قالب برنامه توسعه نظام ملی ساخت و ساز تحقق می‌یابد.

از سال ۱۳۶۶ مقررات حاکم بر جنبه‌های مهندسی و فنی ساختمان (طراحی - نظارت - اجرا)، توسط وزارت راه و شهرسازی در قالب مقررات ملی ساختمان به تدریج وضع و استفاده از آن الزامی شده است. توسعه آموزش عالی، مراکز فنی و حرفه‌ای و سازمان‌های نظام مهندسی موجب افزایش نیروی انسانی متخصص و ماهر در سطح کشور گردید و به موازات آن مقررات ملی ساختمان و استانداردها و آیین‌نامه‌های ساختمانی نیز به همت اساتید و صاحب‌نظران شاغل در حرفه به صورت دوره‌ای مورد بازنگری و تجدید چاپ قرار گرفته‌اند. در حال حاضر این مقررات به درجه‌ای از کمال و غنا رسیده است که به عنوان مرجع و منبع آموزشی ضمن تأمین نیاز نسبی دانشگاهیان و جامعه مهندسی کشور، سازندگان و بهره‌برداران، ابزار و مرجع کنترل لازم را برای اطمینان از کیفیت ساخت و سازها برای ناظران و بازرسان فراهم نموده است.

مقایسه کیفیت ساختمان‌ها بویژه از حیث سازه‌ای در سال‌های اخیر با قبل از تدوین مقررات ملی ساختمان مؤید تأثیر این مقررات در ارتقای کیفیت ساختمان‌ها و سیر تکاملی آن در جهت تأمین این‌منی، بهداشت، رفاه و آسایش و صرفه اقتصادی می‌باشد اما با مقایسه آمار کمی و کیفی، وضع موجود کشور با میانگین شاخص‌های جهانی فاصله قابل توجهی وجود دارد.

برای جبران فاصله شاخص‌های پیش‌گفته شده لازم است اولاً نهادهای حاکمیتی سیاست‌گذار و برنامه‌ریز و مراجع صدور پروانه ساختارهای کنترل و نظارت را مورد بازنگری قرار داده تا سیستم

نظرارت جدی تری نسبت به تولید، توزیع و مصرف مصالح استاندارد و اجرای مقررات ملی ساختمان اعمال گردد. ثانیاً سازمان های نظام مهندسی ساختمان، تشکل های حرفه ای دانشگاه ها و مراکز آموزشی و تحقیقاتی بیش از پیش در ترویج و تبیین مقررات وضع شده، الگوسازی و ارایه نمونه های عینی رعایت مقررات یاد شده و معرفی فن آوری های نوین و به نمایش گذاشتن مزایای آن تلاش نمایند. ثالثاً مهندسان و سازندگان که وظیفه اساسی در اعمال ضوابط و مقررات ساختمانی را در طراحی، اجرا و نظارت ساخت و سازها بر عهده دارند با به روز رسانی دانش فنی و مهارت حرفه ای و با تکیه بر اصل اخلاق حرفه ای خود نسبت به اجرای مقررات ملی ساختمان بیش از پیش اصرار ورزیده و کارفرمایان و مالکان نیز تشویق یا ملزم به رعایت مقررات ملی ساختمان آن شوند. همچنین مردم به عنوان بهره برداران نهایی می توانند با افزایش سطح آگاهی از حقوق خود نقش اساسی در ارتقای کیفیت از طریق افزایش مطالبات در کیفیت و بهره وری ساختمان ها و ایجاد انگیزه رقابت در ارایه ساختمان های با کیفیت ایفا نمایند.

در خاتمه از کلیه اساتید و صاحبنظران و تدوین کنندگان که از ابتدا تاکنون در تدوین و تجدیدنظر مباحث مقررات ملی ساختمان تلاش نموده و در هم فکری و همکاری با این وزارت از هیچ کوششی دریغ ننموده اند، سپاس گزارم. همچنین برای دست اندکاران ساخت و ساز از دستگاه های نظارتی و کنترلی مراجع صدور پروانه و کلیه عزیزانی که اجرای این مقررات را خدمتگزاری به میهن و مردم خویش می پندارند، آرزوی موفقیت و سربلندی در پیشگاه خدای متعال می نمایم.

عباس آخوندی
وزیر راه و شهرسازی

تاریخ: ۱۳۹۶/۵/۴
شماره: ۲۱۱۲۶/۱۰۰/۰۲

جمهوری اسلامی ایران
وزارت راه و شهرسازی

بسم الله الرحمن الرحيم

جناب آقای دکتر رحمنی فضلی - وزیر محروم گشور

جناب آقای مهندس تابش - رئیس محترم بنیاد مسکن انقلاب اسلامی

جناب آقای مهندس وجی - رئیس محترم شورای موکری سازمان نظام مهندسی ساختمان
مدیران کل محترم راه و شهرسازی استان ها

سلام عليکم

در اجرای ماده ۲۲ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مصوب ۱۳۷۲، بدبیرسیله
ویرایش سوم مبحث مجدهم مقررات ملی ساختمان «عایق‌بندی و تنظیم صدا» که مراحل
تیه، تدوین و تصویب را در وزارت راه و شهرسازی گزاراند جهت استحضار و صدور
دستور برای اجرا از تاریخ ۹۶/۰۷/۰۱ در کل کشور، ابلاغ می‌گردید. زمان انقضای ویرایش
سال ۱۳۹۰ مبحث مجدهم مقررات ملی ساختمان دو سال بعد از تاریخ این ابلاغ خواهد
بود و بنابر این از تاریخ ۹۶/۰۷/۰۱ لغایت دو سال بعد از تاریخ این ابلاغ، استفاده لز
هر کدام از دو ویرایش فوق‌الذکر مجاز شمرده خواهد شد.

عباس آخوندی

وزیر

هیأت تدوین کنندگان مبحث هجدهم مقررات ملی ساختمان – ویرایش سوم (۱۳۹۶)
 (بر اساس حروف الفبا)

(الف) اعضای شورای تدوین مقررات ملی ساختمان

عضو	مهندس شاپور طاحونی	رئیس	دکتر محمد تقی احمدی
عضو	مهندس بهروز علمداری میلانی	عضو	مهندس محمدرضا انصاری
عضو	مهندس مسعود غازی سلحشور	عضو	دکتر حمید باقری
عضو	مهندس یونس قلیزاده طیار	عضو	دکتر سعید بختیاری
عضو	دکتر بهروز گتمیری	عضو	دکتر حمید بدیعی
عضو	دکتر حامد مظاہریان	عضو	دکتر ناصر بنیادی
عضو	دکتر محمود رضا ماهری	عضو	مهندس محسن بهرام غفاری
عضو	دکتر بهروز محمد کاری	عضو	دکتر محسن تهرانی زاده
عضو	مرحوم مهندس حشمت‌الله منصف	عضو	مهندس محمد ابراهیم دادرشت
عضو	دکتر سید رسول میر قادری	عضو	مهندس سید محمد تقی راتقی
عضو	مهندس نادر نجمی	عضو	دکتر علی‌اکبر رمضانی‌آپور
عضو	مهندس سید رضا هاشمی	عضو	دکتر محمد شکرچی‌زاده
		عضو	مهندس علی اصغر طاهری بهبهانی

(ب) اعضای کمیته تخصصی

رئیس	دکتر حمید باقری
عضو	مصطفویه پیراسته
عضو	آزاده رئیسیان
دبیر	مهندس منصور نجفی مطیعی
عضو	دکتر پروین نصیری
عضو	محمد جعفر هدایتی

(پ) اعضای دبیرخانه شورای تدوین مقررات ملی ساختمان

معاون دفتر تدوین مقررات ملی ساختمان و دبیر شورا	مهندس سهیلا پاکروان
رئیس گروه تدوین مقررات ملی ساختمان	دکتر بهنام مهرپرور
کارشناس معماری دفتر تدوین مقررات ملی ساختمان	مهندس سید محمدرضا میرعبداللهی

مقدمه ویرایش سوم

مبحث ۱۸ مقررات ملی ساختمان تحت عنوان "عایق‌بندی و تنظیم صدا"، برای نخستین بار در سال ۱۳۷۹ تدوین شد. در این مبحث، پس از بیان شاخص‌های آکوستیکی لازم برای درک مقررات، مقادیر نویه مجاز برای فضاهای مختلف و همچنین مقررات صدابندی هوایبرد و کوبه‌ای جداکننده‌های مختلف در ساختمان‌ها با کاربری‌های گوناگون عنوان گردید. همچنین روش محاسبه صدابندی یک جدار مرکب و مقادیر عددی صدابندی هوایبرد و کوبه‌ای تعدادی از جداکننده‌ها در جداول پیوست ارائه شدند.

در اولین بازنگری مبحث در سال ۱۳۹۰، با توجه به نیازهای مطرح شده از طرف جامعه مهندسی، موارد زیر در نظر گرفته شد:

- منطقه‌بندی شهری از نظر تراز نویه محیطی برای کاربری‌های ساختمانی گوناگون
- تکمیل مقررات آکوستیکی برای تعداد بیشتری از کاربردها
- بازنگری مقادیر مجاز نویه و صدابندی با توجه به منطقه‌بندی شهری
- تکمیل جداول صدابندی اجزای ساختمانی با توجه به سیستم‌های سنتی و نوین
- ارائه مقادیر ضریب جذب صدای تعدادی از مواد و مصالح ساختمانی جهت بهینه‌سازی آکوستیک داخلی فضاهای در جداول پیوست

ارائه مثالی از مراحل طراحی آکوستیکی برای دو مجموعه ساختمانی با کاربردهای مختلف (آموزشی و مسکونی) جهت راهنمایی

اکنون با هدف گسترش حوزه شمول و اجرایی شدن این مبحث در صنعت ساختمان کشور و با توجه به لزوم بروز رسانی مطالب، بار دیگر مبحث مورد بازنگری قرار گرفته و موارد زیر در ویرایش سوم آن لحاظ شده است:

- ویرایش متن و ترتیب قرارگیری تعاریف در جهت سهولت استفاده از آن‌ها
- مطرح نمودن شاخص وضوح گفتار در قسمت تعاریف، به عنوان یکی از شاخص‌های مهم تعیین‌کننده وضعیت آکوستیک داخلی برای فضاهای با کاربرد خاص
- بازبینی و اصلاح جدول "منطقه‌بندی شهری از نظر نویه محیطی" در بخش مقررات آکوستیکی انواع ساختمان‌ها و اضافه نمودن کاربری‌های جدید به آن
- ویرایش مجدد متن و یادآوری‌های قسمت مقررات آکوستیکی انواع ساختمان‌ها
- بازنگری مقادیر مجاز نویه زمینه، زمان واخنش و صدابندی در جداول مربوط به هر کاربرد و اعمال مقادیر جدید در کلیه جداول ارائه شده

- اصلاح عناوین فضاهای و جداکننده‌ها، همچنین تفکیک و مرقب‌سازی نوع جداکننده‌ها در جداول صدابندی با توجه به کاربرد آن‌ها
 - ارائه مقادیر مجاز شاخص وضوح گفتار برای فضاهای با کاربرد خاص
 - انتقال مقادیر مجاز برای فضاهای مشترک در کاربردهای گوناگون، به بند جدیدی تحت همین عنوان
 - ارائه مقادیر مجاز نمودارهای برسنج ترجیحی نوفه در جداول نوفه زمینه برای کاربردهای مختلف
 - اضافه کردن مقادیر شاخص‌های درجه تراگسیل صدا و درجه صدابندی کوبه‌ای در جداول صدابندی، برای استفاده‌کنندگان از استانداردهای ASTM
 - اصلاح پیوست "راهنمای طراحی آکوستیکی" با توجه به لزوم در نظر گرفتن حریم برای بزرگراه‌های شهری
- امید است با تکمیل اطلاعات و ارائه راهنمایی‌ها و مثال‌ها در مبحث بازنگری شده جدید، زمینه اجرایی شدن این مبحث در صنعت ساختمان کشور فراهم شود.

گمینه تخصصی مبحث هجدهم مقررات ملی ساختمان

۱۳۹۶

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	۱-۱۸ کلیات
۱	۱-۱۸ هدف
۱	۲-۱-۱۸ حدود و نحوه کاربرد
۲	۳-۱-۱۸ تعاریف
۲۱	۲-۱۸ مقررات آکوستیکی انواع ساختمان‌ها
۲۱	۱-۲-۱۸ مقررات عمومی
۲۳	۲-۲-۱۸ ساختمان‌های مسکونی
۲۵	۳-۲-۱۸ هتل‌ها
۲۸	۴-۲-۱۸ تصرف‌های آموزشی
۳۱	۵-۲-۱۸ مراکز بهداشتی درمانی
۳۴	۶-۲-۱۸ تصرف‌های اداری / حرفه‌ای و کسبی / تجاری
۳۷	۷-۲-۱۸ مراکز فرهنگی
۴۱	۸-۲-۱۸ مراکز ورزشی و تفریحی
۴۴	۹-۲-۱۸ مراکز ترابری
۴۶	۱۰-۲-۱۸ فضاهای مشترک در کاربردهای گوناگون
۵۱	پیوست ۱- روش تعیین شاخص کاهش صدای یک جداکننده مركب
۵۹	پیوست ۲- مقادیر ضریب جذب مواد و مصالح گوناگون
۶۳	پیوست ۳- مقادیر صدابندی هوابرد جداکننده‌ها
۷۵	پیوست ۴- مقادیر صدابندی کوبه‌ای و هوابرد کف-سقف‌ها

پیوست ۵- مثالی از راهنمای طراحی آکوستیکی (برای دو مجموعه ساختمانی با
۸۱ کاربری‌های مختلف

۹۵ واژه‌نامه

۹۷ فهرست استانداردهای قابل استفاده

۱-۱۸ کلیات

۱-۱-۱۸ هدف

هدف از تدوین این مقررات تعیین مقادیر مجاز برای شاخص‌های اصلی مورد نیاز در طراحی آکوستیکی ساختمان، در راستای فراهم‌آوردن صدابندی و صدارسانی مطلوب در ساختمان‌ها است تا از این طریق، آسایش و شرایط مناسب شنیداری تأمین شود.

۲-۱-۱۸ حدود و نحوه کاربرد

رعایت این مقررات در مورد کاربری‌های ساختمانی عنوان شده در بند ۱-۱-۲-۱۸ الزامی است. همچنین این مقررات در تمام ساختمان‌های کوتاه مرتبه و بلندمرتبه بدون در نظر گرفتن تعداد طبقه و محاسبات اضافه، قابل اجرا می‌باشد.

۱-۲-۱۸ تراز نوفه زمینه، زمان واخنش و شاخص وضوح گفتار تعیین شده برای فضاهای مختلف که در بند ۲-۱۸ ارائه شده‌اند، مربوط به شرایط تحويل می‌باشد.

۲-۲-۱۸ روش اندازه‌گیری مربوط به تراز نوفه زمینه، زمان واخنش، وضوح گفتار و شاخص‌های صدابندی جدارها، باید براساس استانداردهای ملی ایران باشد و در صورت عدم وجود استاندارد ملی، باید استانداردهای بین‌المللی تأیید شده و معتربر، ملاک عمل قرار گیرد. چنانچه در مدت اعتبار این مبحث، استانداردها و معیارهای جدیدی به تصویب برسد، جانشین استانداردها و معیارهای مشابه در این مبحث خواهد شد.

۱-۱۸ تعاریف

۱-۳-۱-۱۸ تراز شدت صدا، L_I

تراز شدت صدا عبارت است از ده برابر لگاریتم (بر پایه ده) نسبت شدت صدا به شدت صدای مبنا بر حسب دسی بل، که از معادله (۱) بدست می‌آید:

$$L_I = 10 \cdot \log \frac{I}{I_0} \quad \text{dB} \quad (1)$$

که در آن:

I : شدت مؤثر صدای مورد نظر، بر حسب وات بر مترمربع؛

I_0 : شدت مؤثر صدای مبنا که مقدار آن برابر است با 10^{-12} وات بر مترمربع.

۲-۳-۱-۱۸ تراز فشار صدا، L_p

تراز فشار صدا عبارت است از ده برابر لگاریتم (بر پایه ده) نسبت مربع فشار صدا به مربع فشار صدای مبنا بر حسب دسی بل، که از معادله (۲) بدست می‌آید:

$$L_p = 10 \cdot \log \frac{p^2}{p_0^2} = 20 \cdot \log \frac{p}{p_0} \quad \text{dB} \quad (2)$$

که در آن:

p : فشار صدای مؤثر مورد نظر، بر حسب پاسکال؛

p_0 : فشار صدای مؤثر مبنا که مقدار آن برابر است با 2×10^{-5} پاسکال.

۳-۳-۱-۱۸ تراز فشار صدای وزن یافته A , L_{PA}

تراز فشار صدای وزن یافته A از معادله (۳) بر حسب دسی بل محاسبه می‌شود:

$$L_{PA} = \gamma \cdot \log \frac{p_A}{p_0} \quad \text{dB} \quad (\text{F})$$

کہ در آن:

p_A : فشار صدای وزن یافته براساس شبکه وزنی A، بر حسب پاسکال؛

p_0 : فشار صدای مؤثر مبنا که مقدار آن برابر است با 2×10^{-5} پاسکال؛

L_{eq}، معادل صدای تراز ۴-۳-۱-۱۸

تراز صدای معادل یک موج صوتی غیر یکنواخت، عبارت است از مقدار تراز فشار صدای پیوسته و پایدار که در یک مدت زمان مشخص T ، دارای همان فشار صدای مؤثری باشد که صدای مورد نظر با تراز متغیر دارد. این کمیت از معادله (۴) بر حسب دسی بل به دست می آید:

$$L_{eqT} = \gamma \cdot \log \left[\frac{1}{T} \int_0^T \frac{p'(t)}{p_0} dt \right] \quad \text{dB} \quad (\text{f})$$

کہ در آن:

$p(t)$: فشار صدای لحظه‌ای، بر حسب پاسکال؛

p_0 : فشار صدای مؤثر مبنا که مقدار آن برابر است با 2×10^{-5} پاسکال؛

T : مدت زمان اندازه‌گیری تراز صدا، بر حسب ثانیه.

بایان آورده است که میتوان این مدل را با توجه به این نتایج در مورد اینکه آیا میتوان از مدل های دیگر برای پیش‌بینی این مجموعه داده ها استفاده کرد، بررسی کرد.

۱-۳-۵-۶ تراز صدای معادل وزن یافته A_{eqT}

این کمیت تراز معادل فشار صدای پیوسته‌ای است که پیش از مربع کردن و میانگین‌گیری، با اعمال شبکه A، وزن دهی شده است. مقدار این کمیت از معادله (۵) بر حسب دسیبل محاسبه می‌شود:

$$L_{AeqT} = \sqrt{\cdot} \cdot \log \left[\frac{1}{T} \int_0^T \frac{p_A^2(t)}{p_\circ^2} dt \right] \quad \text{dB} \quad (\Delta)$$

که در آن:

$p_A(t)$: فشار صدای لحظه‌ای وزن‌یافته با شبکه وزنی A، بر حسب پاسکال؛

p_0 : فشار صدای مؤثر مینا که مقدار آن برابر است با 2×10^{-5} پاسکال؛

T: مدت زمان اندازه‌گیری تراز صدا، بر حسب ثانیه.

۶-۳-۱-۶ تراز فشار صدای کوبه‌ای معمول شده، L_n

این شاخص، بیانگر میزان تراز فشار صدای کوبه‌ای تراگسیل‌یافته از سقف است و از معادله (۶) بر حسب دسی‌بل به دست می‌آید:

$$L_n = L_i + 10 \cdot \log \frac{A}{A_0} \quad \text{dB} \quad (6)$$

که در آن:

L_i : تراز فشار صدای میانگین در یک بند یک‌سوم هنگامی در اتاق دریافت بر حسب دسی‌بل؛

A: سطح معادل جذب اندازه‌گیری شده در اتاق دریافت، بر حسب مترمربع؛

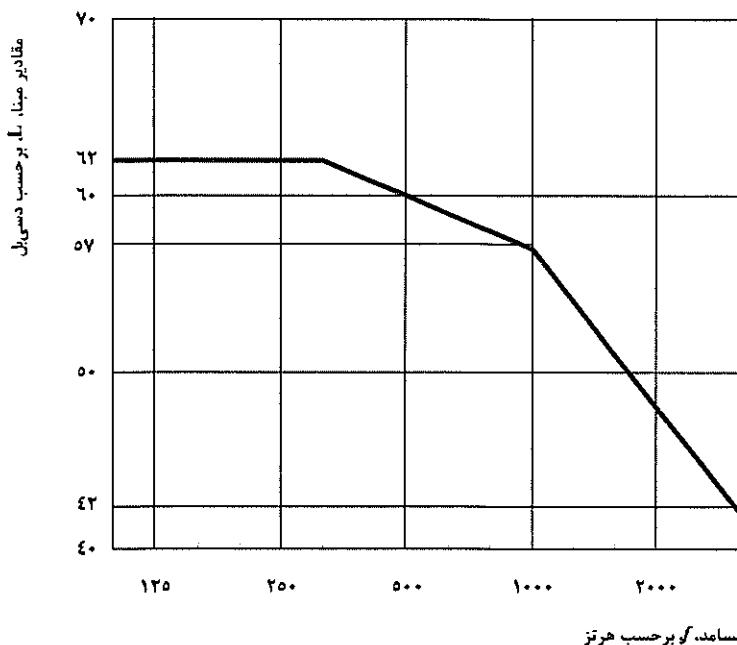
A_0 : سطح معادل جذب مینا، برابر با ۱۰ مترمربع.

۷-۳-۱-۷ تراز فشار صدای کوبه‌ای معمول شده وزن‌یافته، L_{nw}

تراز فشار صدای کوبه‌ای معمول شده وزن‌یافته کمیتی است تک عددی برای درجه‌بندی صدابندی سقف-کف در بسامد صدای کوبه‌ای که بر اساس نتایج اندازه‌گیری‌های تراز فشار صدای کوبه‌ای معمول شده در بسامد بندهای یک‌سوم هنگامی به دست می‌آید. این کمیت، برابر است با مقدار نمودار مینا برای صدای کوبه‌ای در بسامد ۵۰۰ هرتز، پس از لغزاندن آن به روشی که در استاندارد ملی ایران ۱۴۸۸-۲ مشخص شده است. مقادیر مینا برای صدای کوبه‌ای در جدول ۱-۳-۱-۷ و نمودار شکل ۱-۳-۱-۱۸ ارائه شده است.

جدول ۱۸-۳-۱: مقادیر مبنا برای صدای کوبه‌ای

مقادیر مبنا بر حسب دسی بل		بسامد بر حسب هرتز
بندهای یک‌هنگامی	بندهای یک‌سوم هنگامی	
۶۷	۶۲	۱۰۰
	۶۲	۱۲۵
	۶۲	۱۶۰
۶۷	۶۲	۲۰۰
	۶۲	۲۵۰
	۶۲	۳۱۵
۶۵	۶۱	۴۰۰
	۶۰	۵۰۰
	۵۹	۶۳۰
۶۲	۵۸	۸۰۰
	۵۷	۱۰۰۰
	۵۴	۱۲۵۰
۵۹	۵۱	۱۶۰۰
	۴۸	۲۰۰۰
	۴۵	۲۵۰۰
	۴۲	۳۱۵۰

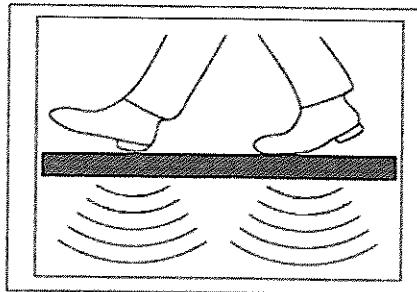
شکل ۱۸-۳-۱: نمودار مقادیر مبنا برای صدای کوبه‌ای، در بندهای یکسوم هنگامی

با توجه به آنکه هر چقدر میزان صدای تراگسیل شده کمتر باشد، صدابندی بهتری حاصل می‌شود، بنابراین کاهش L_{nw} بیانگر افزایش صدابندی در برابر صدای کوبه‌ای است. شاخص تک عددی دیگری که برای بیان صدابندی سقف در برابر صدای کوبه‌ای به کار می‌رود، بر اساس استاندارد ASTM E989 درجه صدابندی کوبه‌ای، IIC است. افزایش IIC نشان‌دهنده افزایش صدابندی در برابر صدای کوبه‌ای است. رابطه بین IIC و L_{nw} در معادله (۷) نشان داده شده است:

$$IIC = 110 - L_{nw} \quad (7)$$

۱۸-۳-۸ تراگسیل صدای کوبه‌ای

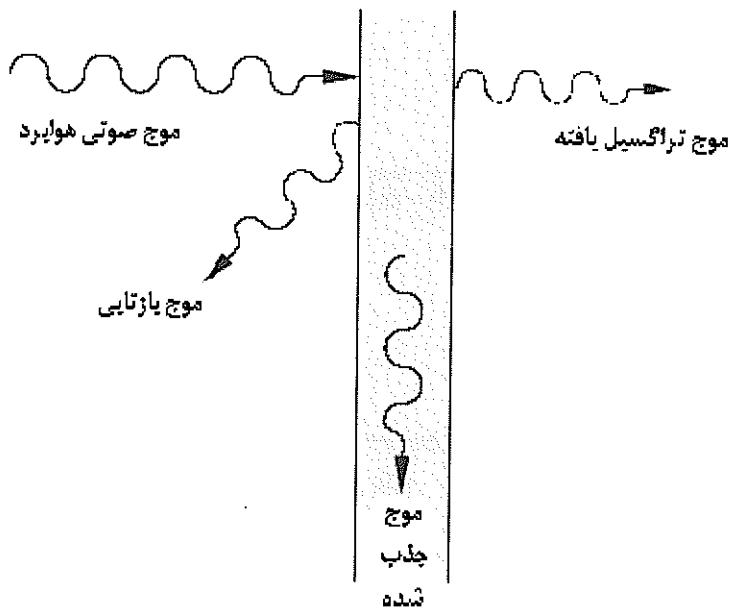
هرگاه جداکننده‌ای در اثر کویش به ارتعاش درآید، نحوه انتقال صدای اولیه به فضای مورد نظر را تراگسیل صدای کوبه‌ای از طریق آن جداکننده گویند. مانند صدای راه رفتن بر روی کف که به طبقه پایین منتقل شود (شکل ۱۸-۳-۱).

شکل ۱-۱۸-۲: تراگسیل صدای کوبه‌ای از طریق کف- سقف

۱-۳-۹ تراگسیل صدای هوابرد

هرگاه جداکننده‌ای به وسیله امواج صدای هوابرد به ارتعاش درآید، نحوه انتقال صدای اولیه به فضای مورد نظر را تراگسیل صدای هوابرد از طریق آن جداکننده گویند. مانند صدای آموزگار که از یک کلاس درس به کلاس مجاور انتقال می‌باید. (شکل ۱-۱۸-۳)

شکل ۱-۱۸-۳: تراگسیل صدای هوابرد از طریق یک جداکننده

۱۰-۳-۱-۱۸ جداکننده ساده

جداکننده ساده به جداکننده‌ای گفته می‌شود که در مقطع، از یک یا چند لایه تشکیل شده است و چگالی سطحی (جرم واحد سطح) آن در تمام نقاط یکسان است. مانند در، پنجه، دیوار آجری با اندود گچ و خاک یا دیوار دوجداره آجری.

۱۱-۳-۱-۱۸ جداکننده مرکب

جداکننده مرکب به جداکننده‌ای گفته می‌شود که سطح آن از دو یا چند جداکننده ساده تشکیل شده باشد. مانند پوسته خارجی ساختمان که ترکیبی از دیوار، در و پنجه است.

یادآوری: نحوه محاسبه شاخص کاهش صدا برای جداکننده مرکب، در پیوست ۱ آرائه شده است.

۱۲-۳-۱-۱۸ زمان واخنش، T

زمان واخنش در یک فضای بسته، مدت زمانی است که پس از قطع منبع صدا، تراز فشار صدا ۶۰ دسیبل افت کند. زمان واخنش با توجه به مشخصات فضا با استفاده از یکی از دو معادله (۸) یا (۹) محاسبه می‌شود:

$$\text{معادله سابین} \quad T = \frac{.16V}{\epsilon m V + A} \quad (8)$$

$$\text{معادله ایرینگ} \quad T = \frac{.16V}{\epsilon m V - S \ln(1 - \bar{\alpha})} \quad (9)$$

که در آن:

T : زمان واخنش اتاق، بر حسب ثانیه؛

S : مجموعه سطوح اتاق، بر حسب مترمربع؛

V : حجم اتاق، بر حسب مترمکعب؛

A : سطح معادل جذب‌کننده‌های اتاق، بر حسب مترمربع؛

m : جذب طولی هوا، بر حسب متر به توان منفی یک؛

$\bar{\alpha}$: ضریب جذب میانگین اتاق؛

e^{\ln} : لگاریتم در پایه

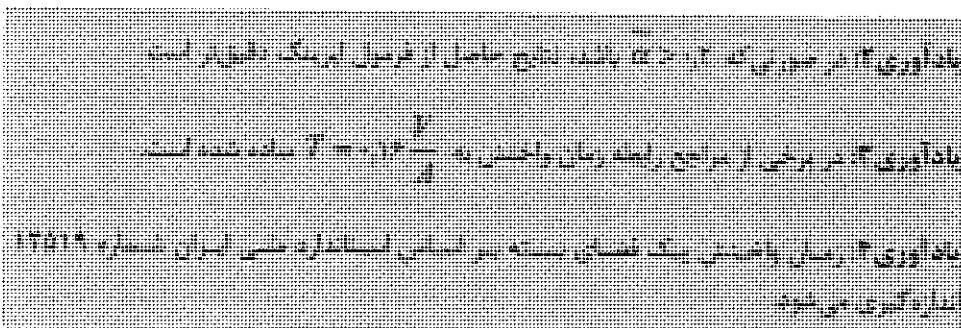
$$A = \sum_{i=1}^n \alpha_i s_i \quad (10)$$

$$\bar{\alpha} = \frac{\sum_{i=1}^n s_i \alpha_i}{\sum_{i=1}^n s_i} \quad (11)$$

که در آن :

α_i : ضریب جذب صوتی هر یک از سطوح موجود در اتاق؛

s_i : مساحت هر یک از سطوح موجود در اتاق، برحسب مترمربع.

۱۳-۳-۱-۱۸ شاخص تراگسیل گفتار، STI

شاخص تراگسیل گفتار، شاخصی برای سنجش و تعیین وضوح گفتار در یک فضا است. این کمیت به نویه زمینه، زمان واخنش و فاصله شنوونده از منبع صدا بستگی دارد و بر اساس استاندارد IEC 60268-16 اندازه‌گیری و محاسبه می‌شود.

۱۴-۳-۱-۱۸ شاخص کاهش صدا، R

این شاخص بیانگر میزان صدابندی جداکننده در برابر صدای هوا برد است (اصطلاح "افت تراگسیل صدا" (TL) که همچنان در برخی کشورها مورد استفاده قرار می‌گیرد، معادل با "شاخص کاهش

صدا” است). شاخص کاهش صدا یا افت تراگسیل صدا از معادله (۱۲) بر حسب دسی بل تعیین می‌شوند:

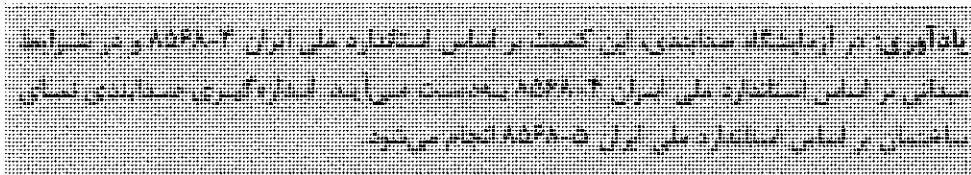
$$TL \text{ یا } R = 1 \cdot \log \frac{W_1}{W_2} = 1 \cdot \log \frac{1}{\tau} \quad \text{dB} \quad (12)$$

که در آن:

W_1 : توان صدای فرودی بر روی جداکننده تحت آزمون، بر حسب وات؛

W_2 : توان صدای تراگسیل شده از طریق آزمونه، بر حسب وات؛

τ : ضریب تراگسیل جداکننده.

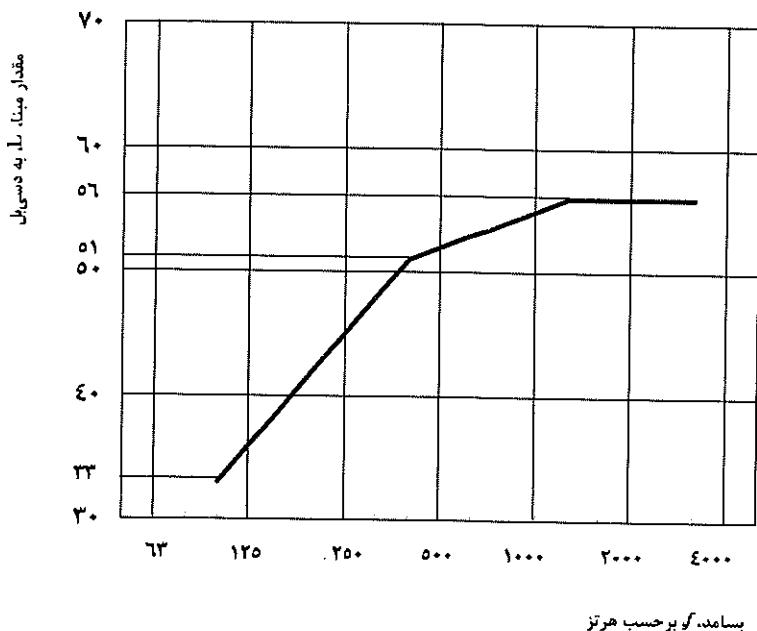

۱۸-۳-۱۵ شاخص کاهش صدای وزن یافته، R_w

شاخص کاهش صدای وزن یافته، کمیتی تک عددی برای درجه‌بندی صدابندی جداکننده در برابر صدای هوا برداست که بر اساس نتایج اندازه‌گیری‌های شاخص کاهش صدا در بسامد بنده‌های یک‌سوم هنگامی به دست می‌آید. مقدار این کمیت، برابر است با مقدار نمودار مبنا در بسامد ۵۰۰ هرتز، پس از لغزاندن آن به روشی که در استاندارد ملی ایران ۸۸۳۴-۱ مشخص شده است. مقادیر مبنا برای صدای هوا برداشت در جدول ۲-۳-۱-۱۸ و نمودار شکل ۴-۳-۱-۱۸ ارائه شده است.

جدول ۱-۱۸-۳-۲: مقادیر مبنا برای صدای هوابرد

مقادیر مبنا به دسی بل		بسامد به هرتز
بندهای یک‌هنگامی	بندهای یک‌سوم هنگامی	
۴۶	۳۳	۱۰۰
	۳۶	۱۲۵
	۳۹	۱۶۰
۴۵	۴۲	۲۰۰
	۴۵	۲۵۰
	۴۸	۳۱۵
۵۲	۵۱	۴۰۰
	۵۲	۵۰۰
	۵۳	۶۳۰
۵۵	۵۴	۸۰۰
	۵۵	۱۰۰۰
	۵۶	۱۲۵۰
۵۶	۵۶	۱۶۰۰
	۵۶	۲۰۰۰
	۵۶	۲۵۰۰
	۵۶	۳۱۵۰

شکل ۱-۱۸-۴: نمودار مقادیر مبنای برای صدای هوایرد، در بندهای یکسوم هنگامی

شاخص تک عددی دیگری که برای بیان صدابندی جداگانه در برایر صدای هوایرد به کار می‌رود، بر اساس استاندارد ASTM E413 درجه تراگسیل صدا، STC است که مقدار آن از نظر عددی تقریباً برابر با R_w است.

۱۶-۳-۱۸ شاخص‌های اندازه‌گیری نوفه زمینه
مقدار صدای یک منبع صوتی یا نوفه زمینه در یک فضا معمولاً به دو روش تک عددی و یا نموداری ارائه می‌شود که به طور مختصر به شرح زیر می‌باشد:

۱۶-۳-۱۸-۱ شاخص تک عددی

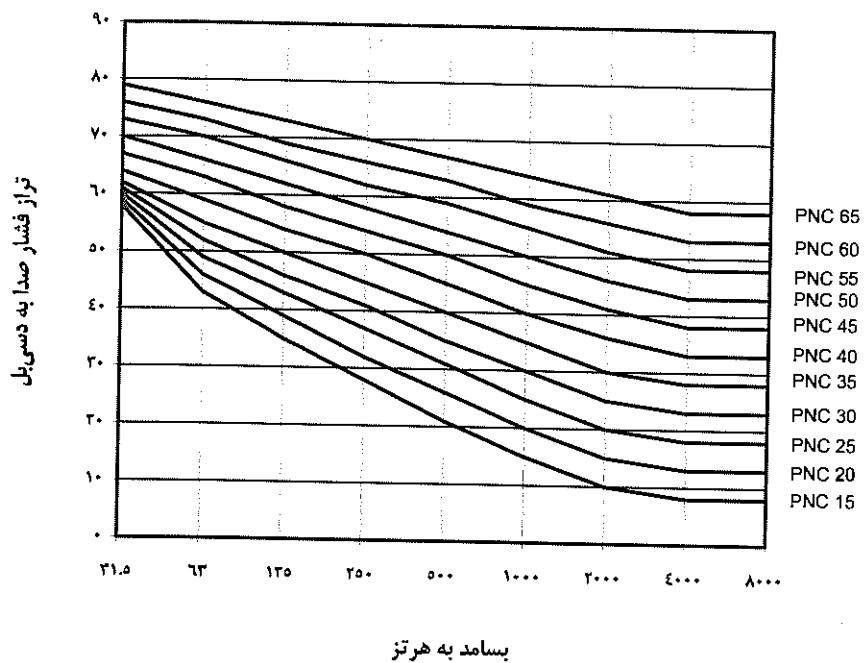
شاخص تک عددی شاخصی است که تراز نوفه زمینه را بهوسیله یک عدد تنها بیان می‌کند. در این مقررات از شاخص تراز صدای معادل در شبکه وزنی A_{eqT} استفاده شده است.

۲-۱۶-۳-۱۸ شاخص نموداری

این شاخص، نویه زمینه را در بسامدهای مختلف مورد بررسی قرار می‌دهد و معمولاً برای فضاهایی مانند سالنهای سخنرانی، سینما، آمفی تئتر و امثال آن‌ها به کار برده می‌شود. در این مقررات، نمودارهای برسنج ترجیحی نویه (PNC) برای اندازه‌گیری نویه در فضاهای داخلی مورد استفاده قرار می‌گیرند. نمودارهای PNC برای سنجش میزان قابل قبول بودن نویه ناشی از تهويه و دیگر منابع نویه زمینه در گستره وسیع بسامدی به کار می‌رود. در این روش تراز صدا به وسیله صافی‌های صوتی در یک گستره بسامدی (معمولًاً ۲۱,۵ تا ۸۰۰۰ هرتز) اندازه‌گیری و به صورت نمودار ارائه می‌شود. سپس با نمودارهای برسنج ترجیحی نویه (PNC) که در این مقررات ارائه شده، مقایسه و درجه‌بندی می‌گردد (جدول ۳-۱-۱۸ و شکل ۳-۱-۱۸).

جدول ۳-۱-۱۸: مقادیر تراز فشار صدا مربوط به نمودارهای برسنج ترجیحی نویه، PNC

شماره نمودارهای PNC	ترازهای فشار صدا، بر حسب دسیبل									
	بسامدهای مرکزی بندهای یک‌هنگامی، بر حسب هرتز									
	۲۱,۵	۶۳	۱۲۵	۲۵۰	۵۰۰	۱۰۰۰	۲۰۰۰	۴۰۰۰	۸۰۰۰	
PNC - 15	۵۸	۴۳	۳۵	۲۸	۲۱	۱۵	۱۰	۸	۸	
PNC - 20	۵۹	۴۶	۳۹	۲۲	۲۶	۲۰	۱۵	۱۳	۱۳	
PNC - 25	۶۰	۴۹	۴۳	۳۷	۳۱	۲۵	۲۰	۱۸	۱۸	
PNC - 30	۶۱	۵۲	۴۶	۴۱	۳۵	۳۰	۲۵	۲۳	۲۳	
PNC - 35	۶۲	۵۵	۵۰	۴۵	۴۰	۳۵	۳۰	۲۸	۲۸	
PNC - 40	۶۴	۵۹	۵۴	۵۰	۴۵	۴۰	۳۶	۳۳	۳۳	
PNC - 45	۶۷	۶۳	۵۸	۵۴	۵۰	۴۵	۴۱	۳۸	۳۸	
PNC - 50	۷۰	۶۶	۶۲	۵۸	۵۴	۵۰	۴۶	۴۳	۴۳	
PNC - 55	۷۳	۷۰	۶۶	۶۲	۵۹	۵۵	۵۱	۴۸	۴۸	
PNC - 60	۷۶	۷۳	۶۹	۶۶	۶۳	۵۹	۵۶	۵۳	۵۳	
PNC - 65	۷۹	۷۶	۷۳	۷۰	۶۷	۶۴	۶۱	۵۸	۵۸	

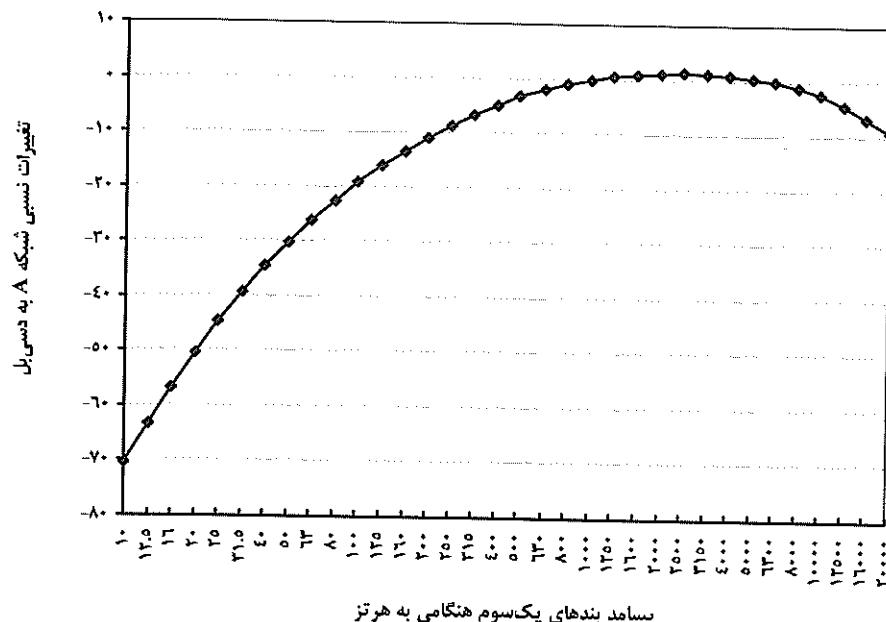
شکل ۱-۳-۵: نمودارهای برستنج ترجیحی نویفه PNC

۱۷-۳-۱-۱۸ شبکه وزنی A

شبکه وزنی A، شبکه‌ای است که به طور تقریبی پاسخ بسامدی گوش انسان را در بسامدهای مختلف به وسیله یک مدار الکترونیکی در دستگاه تراستنج صدا تقلید کرده و بر روی صدای مورد اندازه‌گیری اعمال می‌کند (جدول ۱-۱۸-۴-۳-۱ و شکل ۱-۱۸-۳-۱).

جدول ۱-۱۸-۳-۴: مقادیر شبکه وزنی A بر حسب دسی بل

تغییرات نسبی شبکه به دسی بل A	بسامد به هرتز	تغییرات نسبی شبکه به دسی بل A	بسامد به هرتز
-۳,۲	۵۰۰	-۷۰,۴	۱۰
-۱,۹	۶۳۰	-۶۲,۴	۱۲,۵
-۰,۸	۸۰۰	-۵۶,۷	۱۶
+	۱۰۰۰	-۵۰,۵	۲۰
۰,۶	۱۲۵۰	-۴۴,۷	۲۵
۱,۰	۱۶۰۰	-۳۹,۴	۳۱,۵
۱,۲	۲۰۰۰	-۳۴,۶	۴۰
۱,۳	۲۵۰۰	-۳۰,۲	۵۰
۱,۲	۳۱۵۰	-۲۶,۲	۶۳
۱,۰	۴۰۰۰	-۲۲,۵	۸۰
۰,۶	۵۰۰۰	-۱۹,۱	۱۰۰
-۰,۱	۶۳۰۰	-۱۶,۱	۱۲۵
-۱,۱	۸۰۰۰	-۱۳,۴	۱۶۰
-۲,۵	۱۰۰۰۰	-۱۰,۹	۲۰۰
-۴,۳	۱۲۵۰۰	-۸,۶	۲۵۰
-۶,۶	۱۶۰۰۰	-۶,۶	۳۱۵
-۹,۳	۲۰۰۰۰	-۴,۸	۴۰۰

شکل ۱۸-۳-۶: نمودار تغییرات نسبی شبکه وزنی A در بسامدهای مختلف

۱۸-۳-۱۸ شرایط تحويل یک فضا

شرایط تحويل به شرایطی گفته می‌شود که کلیه عملیات اجرایی ساختمان اعم از سفت‌کاری، نازک‌کاری، نصب در و پنجره و غیره تکمیل شده باشد و کلیه سیستم‌های تأسیسات مکانیکی و الکتریکی فعال باشند.

۱۹-۳-۱۸ صدا

صدا موج مکانیکی است که در گازها، مایعات و جامدات منتشر می‌شود. به تعبیر ساده‌تر، صدا را می‌توان به صورت حرکات موجی در یک فرآگیر کشسان و یا به عنوان محرك حس شنوایی تعریف کرد. گستره بسامدی امواج صوتی قابل شنیدن، بین ۲۰ تا ۲۰۰۰ هرتز است.

۱-۱۹-۳-۱ صدای کوبه‌ای

صدای کوبه‌ای صدایی است که منشأ تولید آن ضربه یا کوشش باشد. صدای کوبه‌ای از نوع صدای پیکره‌ای است که محیط انتشار آن جامدات مانند بتن، فولاد، چوب، شیشه یا ترکیبی از این گونه مواد است.

۱-۱۹-۳-۲ صدای هوابرد

صدای هوابرد صدایی است که محیط انتشار آن هوا است. مانند صدای صحبت کردن، موسیقی و نویه ترافیک.

۲۰-۳-۱ صدابندی

صدابندی، جلوگیری از تراگسیل صدا به فضای مجاور و یا به عبارت دیگر، کاهش انرژی صوتی تراگسیل یافته به فضای مجاور است. در آکوستیک ساختمان، دو نوع صدابندی در برابر صدای هوابرد و صدای کوبه‌ای مورد بررسی قرار می‌گیرد و برای هر کدام شاخص‌های مربوطه ارائه می‌گردد.

۲۱-۳-۱ ضریب تراگسیل صدا، τ

هنگامی که موج صوتی با یک جداکننده برخورد می‌کند، بخشی از انرژی از طریق جداکننده تراگسیل می‌شود (شکل ۱-۱۸). نسبت شدت موج تراگسیل یافته (I_τ) به شدت موج فروودی (I_i)، ضریب تراگسیل جداکننده (τ) نامیده می‌شود و از معادله (۱۳) به دست می‌آید:

$$\tau = \frac{I_\tau}{I_i} \quad (13)$$

۲۲-۳-۱ ضریب جذب صدا، α

هنگامی که موج صوتی با سطحی برخورد می‌کند، بخشی از انرژی بازتاب شده (I_r) و باقی آن جذب می‌شود. نسبت شدت موج جذب شده (I_a) به شدت موج فروودی (I_i)، ضریب جذب آن سطح (α) نامیده می‌شود و از معادله (۱۴) به دست می‌آید:

$$\alpha = \frac{I_a}{I_i} \quad (14)$$

یادآوری: ضریب جذب صدای سطحی را می‌توان از نسبت شدت موج جذب شده به شدت موج فروودی بدست می‌آید.

$$r = \frac{I_r}{I_i} \quad (15)$$

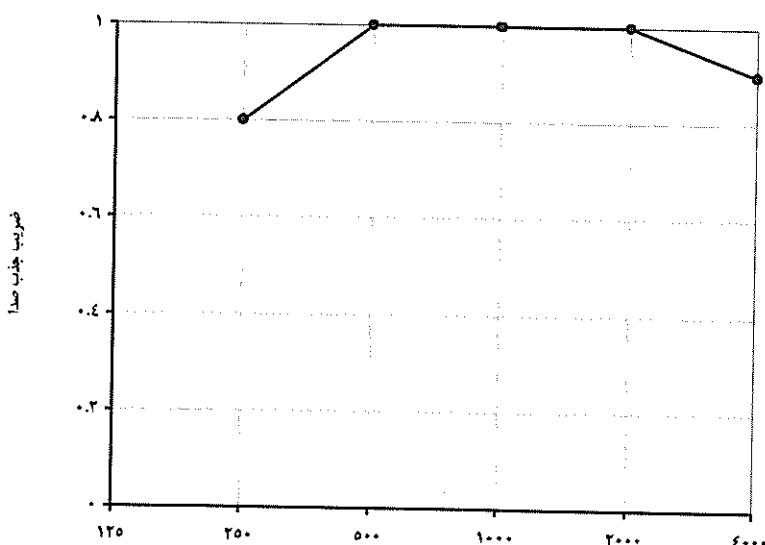
ناد آوری ۲: ضریب جذب صدا در اتاق واحتش بر اساس استاندارد ملی ایران شماره ۱۰۹۴۵ اندازه گیری می شود.

۲۳-۳-۱-۱۸ ضریب جذب صدای وزن یافته، α_w

ضریب جذب صدای وزن یافته، α_w ، کمیتی تک عددی برای درجه بندی جذب صدا است که بر اساس نتایج اندازه گیری های ضریب جذب صدا در بسامد بنده ای یک هنگامی به دست می آید. مقدار این کمیت، برابر است با مقدار نمودار مبنا در بسامد ۵۰۰ هرتز، پس از لغزاندن آن به روشنی که در استاندارد ملی ایران ۱۱۸۴ مشخص شده است. مقادیر مبنا برای ضریب جذب صدا در جداول ۵-۳-۱-۱۸ و نمودار شکل ۷-۳-۱-۱۸ ارائه شده است.

جدول ۵-۳-۱-۱۸: مقادیر نمودار مرجع برای ارزیابی ضریب جذب صدای وزن یافته، α_w

بسامد بر حسب هرتز	۴۰۰	۲۰۰	۱۰۰	۵۰	۲۵۰	۱۰۰
نمودار مبنا	۰,۹۰	۱,۰۰	۱,۰۰	۱,۰۰	۰,۸۰	۰,۸۰

بسامد مرکزی بنده ای یک هنگامی به هرتز

شکل ۷-۳-۱-۱۸: نمودار مبنا برای ارزیابی ضریب جذب صدای وزن یافته، α_w

۱۸-۳-۴ گستره بسامدی اندازه‌گیری‌ها

(بر حسب هرتز)، اندازه‌گیری می‌شوند:

၃၁၇ F. ၁၀. ၈၄ A. ၁၀၀ ၁၂၀ ၁၆၀ ၂၀၀ ၂၅၀
 ၃၁၈ F.. ၁၀၀. ၈၄. A.. ၁၀၀။ ၁၂၀။ ၁၆၀။ ၂၀၀။ ၂၅၀။
 ၃၁၉. F... ၁၀... ၈၄... A....

لازم به ذکر است که می‌توان از مقادیر نتایج اندازه‌گیری در بندهای یکسوم هنگامی، نتایج در بندهای یک‌هنگامی را با سامدهای مرکزی زیر به دست آورد:

۱۱۰ ۹۳ ۱۲۰ ۲۰۰ ۵۰۰ ۱۰۰ ۲۰۰ ۴۰۰ ۸۰۰

۴۸۲۵-۳-۱-۱۸

لایه به ساختاری گفته می‌شود که هگالی سطحی آن در نقاط مختلف روی یک سطح، یکسان باشد. مانند انود گچ، قیر گونی، دیوار آجری.

۱۸-۱-۳-۲۶ نهفہ

نوفه یه هر گونه صدای ناخواسته گفته می شود.

لهم اور حسنه تکالیف میں ایک طبقہ بیک تکالیف دستیاری کا نام ہے جو ایک طبقہ
دستیاری کا نام ہے اور ایک طبقہ دستیاری کا نام ہے جو ایک طبقہ دستیاری کا نام ہے اور ایک
دستیاری کا نام ہے ایک طبقہ دستیاری کا نام ہے ایک طبقہ دستیاری کا نام ہے اور ایک

۱۸-۳-۲۷ نوفه زمینه

نوفه زمینه به صدای ناخواسته موجود در یک فضا گفته می‌شود. نوفه زمینه می‌تواند از منابع خارجی مانند نوفه ترافیک و نوفه ناشی از فضایی‌ها مجاور و همچنین منابع داخلی مانند نوفه ناشی از سیستم‌های تأسیسات مکانیکی و الکتریکی از قبیل تهویه، آبرسانی و آسانسور سرچشمه بگیرد.

۲-۱۸ مقررات آکوستیکی انواع ساختمان‌ها

۱-۲-۱۸ مقررات عمومی

۱-۱-۲-۱۸ برای ارائه مقررات آکوستیکی برای انواع ساختمان‌های ذکر شده در بند ۲-۱-۲-۱۸ مناطق مختلف شهری از نظر تراز نوفه محیطی در جدول ۱-۱-۲-۱۸ تقسیم‌بندی می‌شود:

جدول ۱-۱-۲-۱۸: منطقه‌بندی شهری از نظر تراز نوفه محیطی

کاربری‌های مجاز	حداکثر تراز معادل صدا، L_{AeqT} به دسی‌بل		نوع منطقه شهری از نظر نوفه
	از ۱۰ شب تا ۷ صبح	از ۷ صبح تا ۱۰ شب	
مسکونی، مراکز جهانگردی و پذیرایی، مراکز بهداشتی درمانی، مراکز فرهنگی، ورزشی، مراکز تجاری در حد محله	۴۵	۵۵	نوفه پایین
آموزشی، اداری باشگاه‌های ورزشی سرپوشیده مختلط مسکونی-تجاری-اداری مجتمع‌های تجاری، بازار، نمایشگاه	۵۵	۶۵	نوفه متوسط
ترمینال‌ها، انبارها، پارکینگ‌ها، استادیوم‌های ورزشی روباز، میادین میوه و تره‌بار، صنعتی، نظامی، فرودگاه‌ها	۶۵	۷۵	نوفه بالا

بادآوری: جانچه کاربری‌های مجاز قید شده در مناطق شهری با نوافه پایین و متوسط در منطقه شهری با نوافه بالا ساخته شوند، باید تمهیدات خاصی در مورد صدابندی پوسته خارجی آن‌ها در نظر گرفته شود.

۲-۱-۲-۱۸ مقررات آکوستیکی در کاربری‌های مجاز ذکر شده در جدول ۱-۱-۲-۱۸ در بندهای ۲-۱-۱۸ تا ۱۰-۲-۱۸ ارائه شده است. روش راستی آزمایی این مقررات از طریق اندازه‌گیری‌های میدانی انجام می‌پذیرد. معمولاً ارقام صدابندی هوابرد به دست آمده از نتایج اندازه‌گیری‌های میدانی، نسبت به اندازه‌گیری‌های آزمایشگاهی کاهش نشان می‌دهند. در این مقررات مقدار این کاهش نسبت به ارقام صدابندی هوابرد ارائه شده در جداول، تا حد اکثر ۳ دسی‌بل قابل قبول خواهد بود.

۱-۲-۳-۴- اندازه گیری میزان صدابندی هوابرد (افت صوتی) جداکننده‌های ساده مانند دیوار، در و پنجره توسط آزمایشگاه‌های آکوستیک معتبر انجام می‌شود. مقادیر صدابندی تعدادی از این جداکننده‌ها، برگرفته از مراجع گوناگون برای راهنمایی در پیوست ۳ ارائه شده است. در صورتی که جداکننده موردنظر، مانند پوسته خارجی یک ساختمان، مرکب باشد شاخص کاهش صدای وزن یافته این جداکننده مرکب با توجه به شاخص‌های اجزای تشکیل دهنده آن محاسبه می‌شود. روش محاسبه در پیوست ۱ توضیح داده است.

۴-۱-۲-۱۸ اندازه‌گیری میزان صدابندی کوبه‌ای سقف بین طبقات توسط آزمایشگاه‌های آکوستیک معتبر انجام می‌شود. مقادیر صدابندی کوبه‌ای تعدادی از سقف‌ها، برگرفته از مراجع گوناگون برای راهنمایی در بیوست ۴ ارائه شده است.

۵-۱-۲-۱۸ اندازه گیری مقدار ضریب جذب صدای مواد و مصالح توسط آزمایشگاه‌های آکوستیک معتبر انجام می‌شود. مقادیر ضریب جذب صدای مواد و مصالح گوناگون با ساختارهای متفاوت به منظور استفاده در آکوستیک داخلی، برگرفته از مراجع گوناگون برای راهنمایی در پیوست ۲ ارائه شده است.

۶-۱-۲-۱۸ مصالح و سیستم‌های ساختمانی مورد استفاده در اقدامات مربوط به تأمین الزامات آکوستیکی ساختمان، باید دارای تأییدیه از سازمان استاندارد و گواهینامه فنی از مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی باشد.

۲-۲-۱۸ ساختمان‌های مسکونی^۱

رعایت مقررات آکوستیکی تعیین شده در بندهای زیر در ساختمان‌های مسکونی الزامی است.

۱-۲-۲-۱۸ نوفه زمینه

تراز نوفه زمینه ($L_{Aeq}^{(30)}$) و برسنچ نوفه ترجیحی (PNC) مجاز در فضاهای داخلی ساختمان‌های مسکونی در جدول ۱-۲-۲-۱۸ ارائه شده است.

لازم به ذکر است در این مقررات برای تراز نوفه زمینه مجاز در ساختمان‌های مسکونی، رعایت مقدار حداکثر ($L_{Aeq}^{(30)}$) اجباری است و شاخص PNC به عنوان توصیه مطرح می‌شود.

جدول ۱-۲-۲-۱۸: تراز نوفه زمینه مجاز در فضاهای داخلی ساختمان‌های مسکونی

نوع فضا	حداکثر تراز معادل صدا، $L_{Aeq}^{(30)}$ بر حسب دسی بل	حداکثر تراز نوفه ترجیحی، بر حسب دسی بل
اتاق خواب و مطالعه	۳۵	۳۰
اتاق نشیمن و کار سالن اجتماعات	۴۰	۳۵
	۴۵	۴۰
آشپزخانه	۵۰	۴۵
فضاهای بسته عمومی ^۲		۴۰

۱ زیر گروههای "م-۲" و "م-۳" از تصرف مسکونی/ اقامتی (بر اساس دسته‌بندی تصرفها از مباحث ۳ و ۴ مقررات ملی ساختمان)

۲ فضاهای بسته عمومی مانند سرسرای ورودی، راهرو، راه‌پله.

۲-۲-۲-۱۸ زمان واخنش

زمان واخنش بهینه برای فضاهای بسته عمومی در ساختمان‌های مسکونی، ۱/۵ ثانیه در بسامدهای میانی تعیین می‌گردد.

۳-۲-۲-۱۸ صدابندی هوایبرد

شاخص کاهش صدای وزن‌یافته (R_w) یا درجه تراگسیل صدا (STC)، مجاز برای جداکننده‌ها^۱ در ساختمان‌های مسکونی در جدول ۲-۲-۱۸ ارائه شده است.

جدول ۲-۲-۱۸: صدابندی هوایبرد مجاز برای جداکننده‌ها در ساختمان‌های مسکونی

حداقل شاخص کاهش صدای وزن‌یافته (R_w) / حداقل درجه تراگسیل صدا (STC) بر حسب دسیبل	نوع جداکننده	موقعیت جداکننده
۴۵	ساده	پوسته خارجی
۴۰	مرکب	
۵۰	ساده	دیوار جداکننده بین دو واحد مجاور
۵۵	ساده	دیوار جداکننده واحد مسکونی از پارکینگ و سالن اجتماعات
۴۵	ساده	جداکننده بین واحد مسکونی و راهرو
۴۰	مرکب	
۵۵	ساده	سقف و کف جداکننده واحد مسکونی از پارکینگ و سالن اجتماعات
۵۰	ساده	سقف و کف جداکننده بین واحدهای مسکونی

۴-۲-۲-۱۸ صدابندی کوبهای

تراز صدای کوبهای معمول شده وزن‌یافته (L_{nw}) و درجه صدابندی کوبهای (IIC) مجاز برای سقف بین طبقات در ساختمان‌های مسکونی در جدول ۳-۲-۱۸ ارائه شده است.

۱ در صورتی که جداکننده مرکب باشد، برای محاسبه شاخص کاهش صدای آن به پیوست ۱ مراجعه شود.

جدول ۲-۲-۱۸: صدابندی کوبهای مجاز برای سقف بین طبقات در ساختمان‌های مسکونی^۱

حداکثر تراز صدای کوبهای معمول شده (L_{nw}) بر حسب دسی بل	حداکثر درجه صدابندی (IIC) بر حسب دسی بل	موقعیت سقف
۶۲	۴۸	آشپزخانه، راهرو، سرویس بهداشتی بالای اتاق خواب
۵۷	۵۳	اتاق نشیمن بالای اتاق خواب
		آشپزخانه، راهرو، سرویس بهداشتی بالای اتاق نشیمن
۵۲	۵۸	اتاق خواب بالای اتاق خواب
		اتاق نشیمن بالای اتاق نشیمن
		آشپزخانه بالای آشپزخانه
		اتاق خواب بالای اتاق نشیمن
۵۰	۶۰	سرویس بهداشتی بالای سرویس بهداشتی
۴۸	۶۲	راهرو بالای راهرو

۳-۲-۱۸ هتل‌ها^۲

رعایت مقررات آکوستیکی تعیین شده در بندهای زیر در هتل‌ها الزامی است.

۱-۳-۲-۱۸ نوفه زمینه

تراز نوفه زمینه (L_{Aeq}) و برسنچ نوفه ترجیحی (PNC) مجاز در فضاهای داخلی هتل‌ها در

جدول ۱-۳-۲-۱۸ ارائه شده است.

۱ در مورد فضاهای ترکیبی مقدار کمتر ملاک عمل قرار می‌گیرد. (به عنوان مثال در حالتی که اتاق نشیمن و آشپزخانه

بهطور مشترک بر روی اتاق خواب قرار گیرند، $L_{nw} = 48 \text{ dB}$ در نظر گرفته شود)

۲ زیرگروه "م-۱" از تصرف مسکونی/ اقامتی (بر اساس دسته‌بندی تصرف‌ها از مباحث ۳ و ۴ مقررات ملی ساختمان)

لازم به ذکر است در این مقررات برای تراز نویه زمینه مجاز در هتل‌ها، رعایت مقدار حداکثر اجباری است و شاخص L_{Aeq} (۳۰) به عنوان توصیه مطرح می‌شود.

جدول ۱۸-۲-۳-۱: تراز نویه زمینه مجاز در فضاهای داخلی هتل‌ها^۱

حداکثر برسنج نویه ترجیحی، .PNC بر حسب دسی بل	حداکثر تراز معادل صدا، L_{Aeq} (۳۰) بر حسب دسی بل	نوع فضا
۳۰	۳۵	اتاق مهمان
۳۵	۴۰	سالن انتظار (لابی)، راهرو

۲-۳-۲-۱۸ زمان واخنش

زمان واخنش بهینه در بسامدهای میانی در فضاهای داخلی هتل‌ها در جدول ۱۸-۳-۲-۲ ارائه شده است.

جدول ۱۸-۲-۳-۲: زمان واخنش بهینه در فضاهای داخلی هتل‌ها^۱

زمان واخنش بهینه بر حسب ثانیه	نوع فضا
۰,۸	اتاق مهمان
۱,۰	سالن انتظار (لابی)
۱,۲	راهروها

۳-۲-۳-۱۸ صدابندی هوایرد

شاخص کاهش صدای وزن یافته (R_w) یا درجه تراگسیل صدا (STC)، مجاز برای جداکننده‌ها در هتل‌ها در جدول ۱۸-۳-۲-۳ ارائه شده است.

^۱ در مورد فضاهای اداری، مکان‌های ورزشی تفریحی، سالن‌های پذیرایی و سالن‌های سخت‌رانی در هتل‌ها به الزامات این فضاهای در بندهای مربوط مراجعه شود.

جدول ۲-۱۸-۳: صدابندی هوابرد مجاز برای جداکننده‌ها در هتل‌ها

حداصل شاخص کاهش صدای وزن یافته (R_w) / حداصل درجه تراگسیل صدا (STC) بر حسب دسی‌بل	نوع جداکننده	موقعیت جداکننده
۴۰	ساده / مرکب	پوسته خارجی فضاهای بسته عمومی
۴۵	ساده	پوسته خارجی اتاق مهمان
۴۰	مرکب	
۵۰	ساده / مرکب	دیوار جداکننده بین اتاق‌های مهمان
۴۵	ساده	جداکننده بین اتاق مهمان و راهرو
۴۰	مرکب	
۵۵	ساده	دیوار جداکننده بین اتاق مهمان و سایر فضاهای ^۱
۵۰	ساده / مرکب	جداکننده بین سالن انتظار (لابی) و سالن اجتماعات
۵۰	ساده / مرکب	جداکننده بین سالن انتظار (لابی) و دفاتر اداری
۴۵	ساده	جداکننده فضاهای ورزشی تفریحی و
۴۰	مرکب	سرویس‌های بهداشتی از راهرو
۵۵	ساده	دیوار جداکننده بین فضاهای تأسیساتی و سایر فضاهای مجاور
۵۵	ساده	دیوار جداکننده بین آسانسور و سایر فضاهای مجاور
۵۵	ساده	کلیه سقف‌ها ^۲

^۱ از قبیل سالن انتظار (لابی)، رستوران، آشپرخانه، دفاتر اداری و ...^۲ منظور از سقف در این مقررات، مجموعه‌ای متstell از سقف سازه‌ای با کفسازی نهایی و سقف کاذب است.

۴-۳-۲-۱۸ صدابندی کوبهای

تراز صدای کوبهای معمول شده وزن یافته (L_{nw}) و درجه صدابندی کوبهای (IIC) مجاز برای سقف بین طبقات در هتل‌ها در جدول ۴-۳-۲-۱۸ ارائه شده است.

جدول ۴-۳-۲-۱۸: صدابندی کوبهای مجاز برای سقف بین طبقات در هتل‌ها

حداکثر درجه صدابندی کوبهای (IIC) بر حسب دسی بل	حداکثر تراز صدای کوبهای معمول شده وزن یافته (L_{nw}) بر حسب دسی بل	موقعیت سقف
۵۵	۵۵	اتاق مهمان بالای اتاق مهمان
۶۰	۵۰	سایر فضاهای بالای اتاق مهمان
۵۰	۶۰	اتاق مهمان بالای سایر فضاهای

۴-۲-۱۸ تصرف‌های آموزشی

رعایت مقررات آکوستیکی تعیین شده در بندهای زیر در تصرف‌های آموزشی الزامی است.

۱-۴-۲-۱۸ نوونه زمینه

تراز نوونه زمینه (L_{Aeq}) و برسنج نوونه ترجیحی (PNC) مجاز در فضاهای داخلی هر واحد آموزشی در جدول ۱-۴-۲-۱۸ ارائه شده است.

لازم به ذکر است در این مقررات برای تراز نوونه زمینه مجاز در تصرف‌های آموزشی، رعایت مقدار حداکثر (L_{Aeq}) اجباری است و شاخص PNC به عنوان توصیه مطرح می‌شود.

جدول ۲-۴-۱۸: تراز نوفه زمینه مجاز در فضاهای داخلی تصرف‌های آموزشی^۱

نوع فضا	بر حسب دسی بل	حداکثر تراز نوفه زمینه معادل $L_{Aeq}^{(2)}$	حداکثر بر سنج نوفه ترجیحی، PNC بر حسب دسی بل
کلاس درس نظری	۳۵	۳۵	۳۰
کارگاه‌های سمعی بصری			۳۵
اتاق آموزش موسیقی			۴۰
آزمایشگاه‌ها	۴۰	۴۰	۴۵
کارگاه‌های سبک ^۲			۴۵
راهروها			۵۰
کارگاه‌های سنگین ^۳			۵۰

۲-۴-۲-۱۸ زمان واخنش

زمان واخنش بهینه در بسامدهای میانی در فضاهای داخلی تصرف‌های آموزشی در جدول ۲-۴-۲-۱۸ ارائه شده است.

جدول ۲-۴-۲-۲: زمان واخنش بهینه در فضاهای داخلی تصرف‌های آموزشی

نوع فضا	زمان واخنش بهینه بر حسب ثانیه
کلاس درس نظری	۱,۰
کارگاه‌های سبک	
اتاق آموزش موسیقی	
کارگاه‌های سمعی بصری	
آزمایشگاه‌ها	۱,۲
کارگاه‌های سنگین	
راهروها	۱,۵

۱ برای سالنهای همایش و سخنرانی و نمازخانه، به بند ۷-۲-۱۸، برای بخش‌های اداری به ضوابط مربوط در بند ۶-۲-۱۸ و برای غذاخوری و بوفه به بند ۸-۲-۱۸ مراجعه شود.

۲ کارگاه‌های سبک مانند: کارگاه‌های نقاشی، طراحی، آتلیه معماری، اتاق کامپیوترا و امثال آن‌ها.

۳ کارگاه‌های سنگین مانند: کارگاه‌های مجسمه‌سازی، جوش‌کاری، نجاری و امثال آن‌ها.

۳-۴-۲-۱۸ صدابندی هوابرد

شاخص کاهش صدای وزن یافته (R_w) یا درجه تراگسیل صدا (STC) مجاز برای جداکننده‌ها در تصرف‌های آموزشی در جدول ۴-۲-۱۸ ارائه شده است.

جدول ۴-۲-۱۸: صدابندی هوابرد مجاز برای جداکننده‌ها در تصرف‌های آموزشی

حداقل شاخص کاهش صدای وزن یافته (R_w) / حداقل درجه تراگسیل صدا (STC) بر حسب دسیبل	نوع جداکننده	موقعیت جداکننده
۴۵	ساده	پوسته خارجی کلاس درس نظری، آزمایشگاه، اتاق آموزش موسیقی و کلیه کارگاهها
۴۰	مركب	
۵۰	ساده	دیوار جداکننده کلاس درس نظری، آزمایشگاه، اتاق آموزش موسیقی، کارگاه‌های سبک و سمعی بصری از فضاهای مجاور
۵۵	ساده	دیوار جداکننده کارگاه‌های سنگین از فضاهای مجاور
۴۰	مركب	دیوار جداکننده کارگاه‌های سنگین از راهرو
۳۵	مركب	دیوار جداکننده کلاس درس نظری، آزمایشگاه، اتاق آموزش موسیقی و کارگاه‌های سبک از راهرو
۵۵	ساده	سقف جداکننده کارگاه‌های سنگین از فضاهای مجاور
۵۰	ساده	سقف جداکننده کلاس درس نظری، آزمایشگاه، اتاق آموزش موسیقی، کارگاه‌های سبک و سمعی بصری از فضاهای مجاور

۴-۲-۱۸ صدابندی کوبه‌ای

تراز صدای کوبه‌ای معمول شده وزن یافته (L_{nw}) و درجه صدابندی کوبه‌ای (IIC) مجاز برای سقف بین طبقات در تصرف‌های آموزشی در جدول ۴-۲-۱۸ ارائه شده است.

جدول ۴-۲-۱۸: صدابندی کوبه‌ای مجاز برای سقف بین طبقات در تصرف‌های آموزشی

حداقل درجه صدابندی (IIC) کوبه‌ای بر حساب دسی‌بل	حداکثر تراز صداي کوبه‌ای معمول شده (L_{nw}) وزن یافته بر حساب دسی‌بل	موقعیت سقف
۶۰	۵۰	کارگاه‌های سنگین و فضاهای تأسیساتی بالای سایر فضاهای
۵۵	۵۵	سایر فضاهای بالای کلاس درس نظری
۵۰	۶۰	کلاس درس نظری بالای کلاس درس نظری

۱-۵-۲-۱۸ مراکز بهداشتی درمانی^۱

رعایت مقررات آکوستیکی تعیین شده در بندهای زیر در ساختمان مراکز بهداشتی درمانی الزامی است.

۱-۵-۲-۱۸ نوفه زمینه

تراز نوفه زمینه ($L_{Aeq}^{(30)}$) و برسنج نوفه ترجیحی (PNC) مجاز در فضاهای داخلی مراکز بهداشتی درمانی در جدول ۱-۵-۲-۱۸ ارائه شده است.

لازم به ذکر است در این مقررات برای تراز نوفه زمینه مجاز در مراکز بهداشتی درمانی، رعایت مقدار حداکثر ($L_{Aeq}^{(30)}$) اجباری است و شاخص PNC به عنوان توصیه مطرح می‌شود.

^۱ زیرگروه‌های "۱-۱" و "۱-۲" از تصرف درمانی/مراقبتی (بر اساس دسته‌بندی تصرف‌ها از مباحث ۳ و ۴ مقررات ملی ساختمان)

جدول ۲-۱۸-۵-۱: تراز نوفه زمینه مجاز در فضاهای داخلی مراکز بهداشتی درمانی

حداکثر برسنچ نوفه ترجیحی، PNC بر حسب دسی بل	حداکثر تراز نوفه زمینه معادل $L_{Aeq} (20)$ بر حسب دسی بل	نوع فضا
۳۰	۳۵	اتفاق‌های بخش بستری، مراقبت‌های ویژه و جراحی
۳۵	۴۰	راهروهای مجاور بخش‌های فوق
		فضاهای تشخیصی و درمانگاه‌های تخصصی
۴۰	۴۵	اورژانس
۴۵	۵۰	فضاهای بسته عمومی ^۱

۲-۵-۲-۱۸ زمان واختن

زمان واختن بهینه در بسامدهای میانی در فضاهای داخلی مراکز بهداشتی درمانی در جدول ۲-۵-۲-۱۸ ارائه شده است.

جدول ۲-۵-۲-۱۸: زمان واختن بهینه در فضاهای داخلی مراکز بهداشتی درمانی

زمان واختن بهینه بر حسب ثانیه	نوع فضا
۱/۲	اتفاق‌های بخش بستری، مراقبت‌های ویژه، جراحی، فضاهای تشخیصی، درمانگاه‌های تخصصی و اورژانس
۱/۵	راهروهای مجاور بخش‌های بستری، مراقبت‌های ویژه و جراحی فضاهای بسته عمومی

۲-۵-۳ صدابندی هوایبرد

شاخص کاهش صدای وزن یافته (R_w) یا درجه تراگسیل صدا (STC) مجاز برای جداسننده‌ها در فضاهای داخلی بیمارستان‌ها و مراکز بهداشتی درمانی در جدول ۲-۵-۳-۱۸ ارائه شده است.

۱. فضاهای بسته عمومی مانند پذیرش، ورودی، راه‌پله و راهروهای عمومی، خدمات و داروخانه.

جدول ۲-۱۸-۳: صدابندی هوابرد مجاز برای جداکننده‌ها در فضاهای داخلی بیمارستان‌ها و مراکز بهداشتی درمانی

حداصل شاخص کاهش صدای وزن یافته (R_w) / حداصل درجه تراگسیل صدا (STC) بر حسب دسیبل	نوع جداکننده	موقعیت جداکننده
۴۰	ساده	پوسته خارجی فضاهای بسته عمومی
۳۵	مرکب	
۴۵	ساده	پوسته خارجی اتاق‌های بخش بستری، مراقبت‌های ویژه، جراحی، فضاهای تشخیصی، درمانگاه‌های تخصصی و اورژانس
۴۰	مرکب	
۵۵	ساده	دیوار جداکننده اتاق‌های بخش بستری، مراقبت‌های ویژه و جراحی از سایر فضاهای
۵۰	ساده	دیوار جداکننده بین اتاق‌های بخش بستری، مراقبت‌های ویژه و جراحی از فضاهای همانند
۴۵	ساده	دیوار جداکننده اورژانس، فضاهای تشخیصی و درمانگاه‌های تخصصی از سایر فضاهای
۴۰	ساده	دیوار جداکننده فضاهای تشخیصی و درمانگاه‌های تخصصی از فضاهای همانند
۳۵	مرکب	جداکننده اتاق‌های بخش بستری، مراقبت‌های ویژه، جراحی، فضاهای تشخیصی و درمانگاه‌های تخصصی از راهرو
۵۵	ساده	سقف جداکننده اتاق‌های بخش بستری، مراقبت‌های ویژه و جراحی از سایر فضاهای
۵۰	ساده	سقف جداکننده بین اتاق‌های بخش بستری، مراقبت‌های ویژه و جراحی از فضاهای همانند
۴۵	ساده	سقف جداکننده اورژانس، فضاهای تشخیصی و درمانگاه‌های تخصصی از سایر فضاهای
۴۰	ساده	سقف جداکننده فضاهای تشخیصی و درمانگاه‌های تخصصی از فضاهای همانند

۴-۲-۵ صدابندی کوبه‌ای

تراز صدای کوبه‌ای معمول شده وزن یافته (L_{nw}) و درجه صدابندی کوبه‌ای (IIC) مجاز برای سقف بین طبقات در بیمارستان‌ها و مراکز بهداشتی درمانی در جدول ۴-۵-۲-۱۸ ارائه شده است.

جدول ۴-۵-۲-۱۸: صدابندی کوبه‌ای مجاز برای سقف بین طبقات در مراکز بهداشتی درمانی

حداکثر درجه صدابندی کوبه‌ای (IIC) بر حسب دسی‌بل	حداکثر تراز صدای کوبه‌ای معمول شده (L_{nw}) بر حسب دسی‌بل	موقعیت سقف
۴۵	۶۵	سقف بین اتاق‌های بخش بستره، مراقبت‌های ویژه، جراحی، فضاهای تشخیصی، درمانگاه‌های تخصصی و فضاهای همانند
۵۵	۵۵	سقف بین اتاق‌های بخش بستره، مراقبت‌های ویژه، جراحی، فضاهای تشخیصی، درمانگاه‌های تخصصی و سایر فضاهای
سقف بین اورژانس و کلیه فضاهای		

۶-۲-۱۸ تصرف‌های اداری/حرفه‌ای و کسبی/تجاری

رعایت مقررات آکوستیکی تعیین شده در بندهای زیر در تصرف‌های اداری/حرفه‌ای و کسبی/تجاری الزامی است.

۱-۶-۲ نوفه زمینه

تراز نوفه زمینه ($L_{Aeq} \geq 60$) و برسنچ نوفه ترجیحی (PNC) مجاز در فضاهای داخلی تصرف‌های اداری/حرفه‌ای و کسبی/تجاری در جدول ۶-۲-۱۸ ارائه شده است.

لازم به ذکر است در این مقررات برای تراز نوفه زمینه مجاز در تصرف‌های اداری/حرفه‌ای و کسبی/تجاری، رعایت مقدار حداکثر ($L_{Aeq} \geq 60$) اجباری است و شاخص PNC به عنوان توصیه مطرح می‌شود.

جدول ۲-۱۸-۳-۶: تراز نوفه زمینه مجاز در فضاهای داخلی تصرف‌های اداری/حرفه‌ای و کسبی/تجاری

حداکثر برسنچ نوفه PNC بر حسب دسی‌بل	حداکثر تراز نوفه زمینه معادل L_{Aeq} (۳۰) بر حسب دسی‌بل	نوع فضا
۳۵	۳۵	اتاق جلسات*
۳۵	۴۰	اتاق‌های اداری و دفاتر تجاری
۴۰	۴۵	سایت‌های کامپیوتري
		سالن بانکها
۴۵	۵۰	فروشگاه‌ها، سوپرمارکت‌ها، بازارچه‌ها و مراکز تجاري سرپوشide
		فضاهای بسته عمومی ^۱

* عایق PNC در این مورد الزامی است.

۲-۶-۲ زمان واخنش

زمان واخنش بهینه در بسامدهای میانی در فضاهای داخلی تصرف‌های اداری/حرفه‌ای و کسبی/تجاری در جدول ۲-۱۸-۶-۲-۲ ارائه شده است.

جدول ۲-۱۸-۶-۲: زمان واخنش بهینه در فضاهای داخلی تصرف‌های اداری/حرفه‌ای و کسبی/تجاری

زمان واخنش بهینه بر حسب ثانیه	نوع فضا
۰,۸	اتاق جلسات
۱,۲	اتاق‌های اداری و دفاتر تجاری
	سایت‌های کامپیوتري
	سالن بانکها
۱,۵	راهروها
۲,۰	فروشگاه‌ها، سوپرمارکت‌ها، بازارچه‌ها و مراکز تجاری سرپوشide

^۱ فضای بسته عمومی مانند سربرای ورودی، راهرو، راه‌پله.

۱۸-۲-۳ صدابندی هوابرد

ساخت کاهش صدای وزن یافته (R_w) یا درجه تراگسیل صدا (STC) مجاز برای جداکننده‌ها در تصرف‌های اداری/احرفه‌ای و کسبی/تجاری در جدول ۱۸-۲-۳ ارائه شده است.

جدول ۱۸-۲-۳: صدابندی هوابرد مجاز برای جداکننده‌ها در تصرف‌های اداری/احرفه‌ای و کسبی/تجاری

حداقل شاخص کاهش صدای وزن یافته (R_w) / حداقل درجه تراگسیل صدا (STC) بر حسب دسیبل	نوع جداکننده	موقعیت جداکننده
۴۵	ساده	پوسته خارجی اتاق جلسات
۴۰	مرکب	
۴۰	ساده	پوسته خارجی اتاق‌های اداری و دفاتر تجاری، سالن بانک‌ها و سایت‌های کامپیوتر
۳۵	مرکب	
۴۰	ساده	پوسته خارجی فروشگاه‌ها، سوپرمارکتها، بازارچه‌ها و مراکز تجاری سرپوشیده
۳۵	مرکب	
۴۰	ساده	پوسته خارجی فضاهای بسته عمومی
۳۵	مرکب	
۵۰	ساده	دیوار جداکننده بین اتاق جلسات و فضاهای مجاور
۴۵	ساده	دیوار جداکننده بین اتاق‌های اداری، دفاتر تجاری و سایت‌های کامپیوتر
۴۰	مرکب	دیوار جداکننده بین اتاق‌های اداری، دفاتر تجاری و سایت‌های کامپیوتر
۳۵	مرکب	دیوار جداکننده بین اتاق جلسات و راهرو
۳۰	مرکب	دیوار جداکننده اتاق‌های اداری و دفاتر تجاری از راهرو
۵۰	ساده	سقف بین اتاق جلسات و فضاهای مجاور
۴۵	ساده	سقف بین اتاق‌های اداری، دفاتر تجاری و سایت‌های کامپیوتر

۱۸-۲-۶ صدابندی کوبهای

تراز صدای کوبهای معمول شده وزن یافته (L_{nw}) و درجه صدابندی کوبهای (IIC) مجاز برای سقف بین طبقات در تصرف‌های اداری/حرفه‌ای و کسبی/تجاری در جدول ۱۸-۶-۴ ارائه شده است.

جدول ۱۸-۶-۴: صدابندی کوبهای مجاز برای سقف بین طبقات در تصرف‌های اداری/حرفه‌ای و کسبی/تجاری

حداکثر تراز صدای کوبهای معمول شده وزن یافته (L_{nw}) بر حسب دسی‌بل	حداکثر درجه صدابندی (IIC) بر حسب دسی‌بل	موقعیت سقف
۶۵	۴۵	سقف اتاق‌های اداری، دفاتر تجاری و سایت‌های کامپیوتر
۶۵	۴۵	سقف فروشگاه‌ها، سوپرمارکت‌ها و سالن بانک‌ها
۵۵	۵۵	سقف اتاق جلسات

۱۸-۲-۷ مراکز فرهنگی^۱

رعایت مقررات آکوستیکی تعیین شده در بندهای زیر در مراکز فرهنگی الزامی است.

۱۸-۲-۷-۱ نویه زمینه

تراز نویه زمینه (۳۰.) و برسنج نویه ترجیحی (PNC) مجاز در فضاهای داخلی مراکز فرهنگی در جدول ۱۸-۷-۲-۱ ارائه شده است.

لازم به ذکر است در این مقررات برای تراز نویه زمینه مجاز در مراکز فرهنگی، رعایت مقدار حداکثر L_{Aeq} اجباری است. شاخص PNC در استودیوهای سالن‌های سخنرانی، کنسرت، اپرا، تأثیر، سینماها، کتابخانه‌ها و استودیوهای اجباری و در فضاهای دیگر به عنوان توصیه مطرح می‌شود.

^۱ زیرگروه "ت-۱" و "ت-۳" از تصرف تجمعی (بر اساس دسته‌بندی تصرف‌ها از مباحث ۳ و ۴ مقررات ملی ساختمان)

جدول ۱۸-۲-۷: تراز نویه زمینه مجاز در فضاهای داخلی مراکز فرهنگی

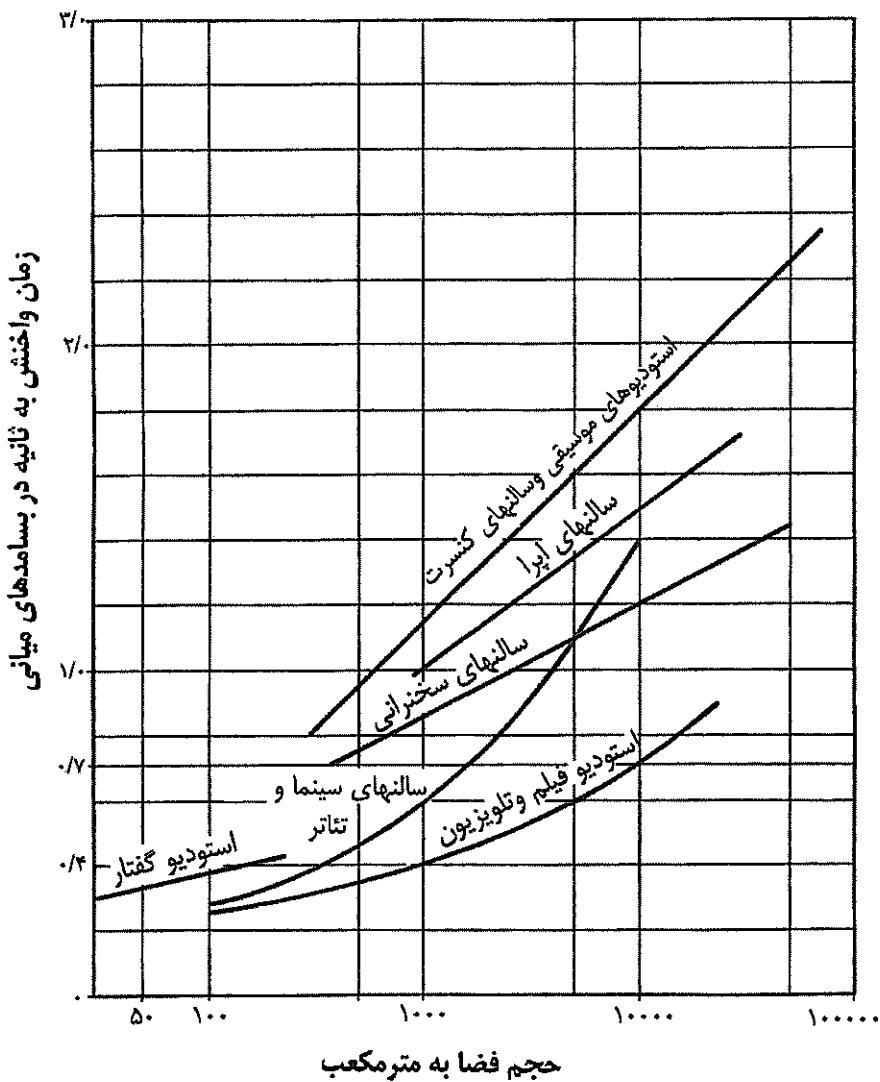
حداکثر برسنج نویه ترجیحی، .PNC بر حسب دسی بل	حداکثر تراز نویه زمینه معادل، $L_{Aeq} (20)$ بر حسب دسی بل	نوع فضا
۲۰	۲۵	استودیوی گفتار*
۲۵	۳۰	استودیوی فیلم و تلویزیون*
۳۵	۳۵	سالن‌های سخنرانی، کنسرت، اپرا، تأثیر و سینماها*
		کتابخانه‌ها*
۳۵	۳۵	موزه‌ها و گالری‌ها
		اماكن مذهبی
۳۵	۴۰	سالن‌های انتظار
۴۰	۴۵	راهروها

* رعایت PNC در این موارد الزامی است.

۱۸-۲-۷-۲ زمان واخنش

زمان واخنش بهینه در فضاهای داخلی مراکز فرهنگی در شکل ۱-۷-۲-۱۸ نشان داده شده است.^۱

^۱ اماكن مذهبی که در آن‌ها سخنرانی انجام می‌شود، از ضوابط مربوط به سالن‌های سخنرانی پیروی می‌کنند.

شکل ۲-۱۸-۱: نمودار زمان واخنش بهینه در فضاهای مختلف

۳-۷-۲-۱۸ وضوح گفتار

شاخص وضوح گفتار، STI، در سالنهای سخنرانی، کنسرت، اپرا، سینما، تئاتر و استودیوها باید بیش از ۶۰٪ باشد.

۳-۷-۲-۱۸ صدابندی هوابرد

شاخص کاهش صدای وزن یافته (R_w) یا درجه تراگسیل صدا (STC) مجاز برای جداکننده‌ها در مرکز فرهنگی در جدول ۳-۷-۲-۱۸ ارائه شده است.

جدول ۳-۷-۲-۱۸: صدابندی هوابرد مجاز برای جداکننده‌ها در مرکز فرهنگی

حداقل شاخص کاهش صدای وزن یافته (R_w) / حداقل درجه تراگسیل صدا (STC) بر حسب دسیبل	نوع جداکننده	موقعیت جداکننده
۵۵	ساده / مرکب	پوسته خارجی استودیوها
۵۵	ساده	پوسته خارجی سالن‌های سخنرانی، تأثیر، کنسرت، اپرا و سینماها
۵۰	مرکب	
۴۵	ساده	پوسته خارجی کتابخانه‌ها، موزه‌ها، گالری‌ها و اماکن مذهبی
۴۰	مرکب	
۵۵	ساده	دیوار جداکننده استودیوها از فضاهای مجاور
۵۰	ساده	دیوار جداکننده سالن‌های سخنرانی، تأثیر، کنسرت و سینماها از فضاهای مجاور
۵۰	ساده	دیوار جداکننده کتابخانه‌ها، موزه‌ها، گالری‌ها و اماکن مذهبی از فضاهای مجاور
۵۵	مرکب	جداکننده بین استودیوها و راهرو
۴۰	مرکب	جداکننده بین سالن‌های سخنرانی، تأثیر، کنسرت، سینماها و راهرو
۳۵	مرکب	جداکننده بین کتابخانه‌ها، موزه‌ها، گالری‌ها، اماکن مذهبی و راهرو
۵۵	ساده	سقف جداکننده استودیوها از فضاهای مجاور
۵۰	ساده	سقف جداکننده سالن‌های سخنرانی، تأثیر، کنسرت و سینماها از فضاهای مجاور
۵۰	ساده	سقف جداکننده کتابخانه‌ها، موزه‌ها، گالری‌ها و اماکن مذهبی از فضاهای مجاور

۴-۷-۲-۱۸ صدابندی کوبهای

تراز صدای کوبهای معمول شده وزن یافته (L_{nw}) و درجه صدابندی کوبهای (IIC) مجاز برای سقف بین طبقات در مراکز فرهنگی در جدول ۳-۷-۲-۱۸ ارائه شده است.

جدول ۳-۷-۲-۱۸: صدابندی کوبهای مجاز برای سقف بین طبقات در مراکز فرهنگی

حداقل درجه صدابندی کوبهای (IIC) بر حسب دسی بل	حداکثر تراز صدای کوبهای معمول شده (L_{nw}) بر حسب دسی بل	موقعیت سقف
۶۰	۵۰	سقف سالن‌های سخنرانی، تأثیر، کنسرت، اپرا و سینماها
۶۰	۵۰	سقف استودیوها
۵۵	۵۵	سقف کتابخانه‌ها، موزه‌ها و گالری‌ها
۵۰	۶۰	سقف أماكن مذهبی

۱-۸-۲-۱۸ مراکز ورزشی و تفریحی

رعایت مقررات آکوستیکی تعیین شده در بندهای زیر در مراکز ورزشی و تفریحی الزامی است.

۱-۸-۲-۱۸ تراز نوفه زمینه

تراز نوفه زمینه (L_{Aeq}) و بر سنج نوفه ترجیحی (PNC) مجاز در مراکز ورزشی و تفریحی، در جدول ۱-۸-۲-۱۸ ارائه شده است.

لازم به ذکر است در این مقررات برای تراز نوفه زمینه مجاز در مراکز ورزشی و تفریحی، رعایت مقدار حداکثر L_{Aeq} (۳۰) اجباری است و شاخص PNC به عنوان توصیه مطرح می‌شود.

۱ زیر گروه‌های "ت-۳" و "ت-۴" و "ت-۵" از تصرف تجمعی (بر اساس دسته بندی تصرف‌ها از مباحث ۳ و ۴)

مقررات ملی ساختمان)

جدول ۲-۸-۱۸: تراز نویه زمینه مجاز در مراکز ورزشی و تفریحی

حداکثر برسنچ نویه ترجیحی، .PNC	حداکثر تراز نویه زمینه معادل، $L_{Aeq} (20)$	نوع فضا بر حسب دسی بل
۴۵	۵۰	سالن های ورزشی با حجم بین ۲۰۰۰ تا ۸۵۰۰ مترمکعب
۴۰	۴۵	سالن های ورزشی با حجم کمتر از ۲۰۰۰ مترمکعب
۴۵	۵۰	مراکز تفریحی
۴۰	۴۵	رستوران ها و کافه ها

۲-۸-۲-۱۸ زمان واخنش

حداکثر زمان واخنش در بسامدهای میانی در فضاهای داخلی مراکز ورزشی و تفریحی، در جدول ۲-۸-۲-۱۸ ارائه شده است.

جدول ۲-۸-۲-۱۸: حداکثر زمان واخنش در فضاهای داخلی مراکز ورزشی و تفریحی

حداکثر زمان واخنش، بر حسب ثانیه T_R	نوع فضا
۱/۵	سالن های ورزشی با حجم کمتر از ۲۰۰۰ مترمکعب
$1,27 Log(V) - 2,49$	سالن های ورزشی تک منظوره با حجم (V) بین ۲۰۰۰ تا ۸۵۰۰ مترمکعب
$0,95 Log(V) - 1,74$	سالن های ورزشی چند منظوره با حجم (V) بین ۲۰۰۰ تا ۸۵۰۰ مترمکعب
۱/۵	مراکز تفریحی
۱/۲	رستوران ها و کافه ها

۳-۸-۲-۱۸ صدابندی هوابرد

شاخص کاهش صدای وزن یافته (R_w) یا درجه تراگسیل صدا (STC) مجاز برای جداکننده ها در مراکز ورزشی و تفریحی در جدول ۳-۸-۲-۱۸ ارائه شده است.

جدول ۲-۱۸-۳: صدابندی هوابرد مجاز برای جداکننده‌ها در مراکز ورزشی و تفریحی

حداقل شاخص کاهش صدای وزن یافته (R_w) / حداقل درجه تراگسیل صدا (STC) بر حسب دسی بل	نوع جداکننده	موقعیت جداکننده
۵۰	ساده	پوسته خارجی سالن‌های ورزشی
۴۵	مرکب	
۵۰	ساده	پوسته خارجی مراکز تفریحی سرپوشیده
۴۵	مرکب	
۴۵	ساده	پوسته خارجی رستوران‌ها و کافه‌ها
۴۰	مرکب	
۵۰	ساده	دیوار جداکننده سالن‌های ورزشی از فضاهای مجاور
۵۰	ساده	دیوار جداکننده مراکز تفریحی سرپوشیده از فضاهای مجاور
۴۰	ساده	دیوار جداکننده رستوران‌ها و کافه‌ها از فضاهای مجاور
۳۵	مرکب	جداکننده سالن‌های ورزشی از راهرو
۳۵	مرکب	جداکننده مراکز تفریحی سرپوشیده از راهرو
۳۰	مرکب	جداکننده رستوران‌ها و کافه‌ها از راهرو
۵۵	ساده	کلیه کف‌ها
۵۰	ساده	کلیه سقف‌ها

۴-۸-۲-۱۸ صدابندی کوبهای

تراز صدای کوبهای معمول شده وزن یافته (L_{nw}) و درجه صدابندی کوبهای (IIC) مجاز برای سقف بین طبقات در مراکز ورزشی و تفریحی در جدول ۴-۸-۲-۱۸ ارائه شده است.

جدول ۴-۸-۲-۱۸: صدابندی کوبهای مجاز برای سقف بین طبقات در مراکز ورزشی و تفریحی

حداکثر درجه صدابندی (IIC) بر حسب دسی بل	حداکثر تراز صدای کوبهای معمول شده (L_{nw}) بر حسب دسی بل	موقعیت سقف
۶۰	۵۰	سقف بین سالنهای ورزشی، مراکز تفریحی، رستوران‌ها، کافه‌ها و فضاهای زیرین

۹-۲-۱۸ مراکز ترابری^۱

رعایت مقررات آکوستیکی تعیین شده در بندهای زیر در فضاهای بسته مراکز ترابری الزامی است.

۱-۹-۲-۱۸ تراز نوفه زمینه

تراز نوفه زمینه (L_{Aeq}) و برسنج نوفه ترجیحی (PNC) مجاز در فضاهای بسته مراکز ترابری در جدول ۱-۹-۲-۱۸ ارائه شده است.

لازم به ذکر است در این مقررات برای تراز نوفه زمینه مجاز در فضاهای بسته مراکز ترابری، رعایت مقدار حداکثر (L_{Aeq}) اجباری است و شاخص PNC به عنوان توصیه مطرح می‌شود.

جدول ۱-۹-۲-۱۸: تراز نوفه زمینه مجاز در فضاهای بسته مراکز ترابری

حداکثر برسنج نوفه ترجیحی، بر حسب دسی بل	حداکثر تراز نوفه زمینه L_{Aeq} معادل، بر حسب دسی بل	نوع فضا
۴۰	۴۵	سالنهای انتظار در فرودگاه، راهآهن، مترو و ترمیتال

^۱ زیرگروه "ت-۳" از تصرف تجمیعی (بر اساس دسته‌بندی تصرف‌ها از مباحث ۳ و ۴ مقررات ملی ساختمان)

۲-۹-۲ زمان واخنش

زمان واخنش بهینه برای سالن‌های انتظار در فرودگاه، راه‌آهن، مترو و ترمینال، ۱/۵ ثانیه تعیین می‌شود.

۳-۹-۲ صدابندی هوابرد

شاخص کاهش صدای وزن‌یافته (R_w) یا درجه تراگسیل صدا (STC) مجاز برای جداکننده‌ها در فضاهای بسته مراکز ترابری در جدول ۲-۹-۲-۱۸ ارائه شده است.

جدول ۲-۹-۲-۱۸: صدابندی هوابرد مجاز برای جداکننده‌ها در فضاهای بسته مراکز ترابری

حداقل شاخص کاهش صدای وزن‌یافته (R_w) / حداقل درجه تراگسیل صدا (STC) بر حسب دسیبل	نوع جداکننده	موقعیت جداکننده
۶۰	مرکب	پوسته خارجی سالن‌های انتظار فرودگاه مشرف به باند پرواز
۴۵	ساده	پوسته خارجی سالن‌های انتظار در فرودگاه، راه‌آهن،
۴۰	مرکب	مترو و ترمینال

۴-۹-۲-۱۸ صدابندی کوبه‌ای

تراز صدای کوبه‌ای معمول شده وزن‌یافته (L_{nw}) و درجه صدابندی کوبه‌ای (IIC) مجاز برای سقف تراز طبقات در فضاهای بسته مراکز ترابری در جدول ۴-۹-۲-۱۸ ارائه شده است.

جدول ۴-۹-۲-۱۸: صدابندی کوبه‌ای مجاز برای سقف بین طبقات در فضاهای بسته مراکز ترابری

حداقل درجه صدابندی کوبه‌ای (IIC) بر حسب دسیبل	حداکثر تراز صدای کوبه‌ای معمول شده وزن‌یافته (L_{nw}) بر حسب دسیبل	موقعیت سقف
۴۵	۶۵	سقف سالن‌های انتظار در فرودگاه، راه‌آهن، مترو و ترمینال

۱۰-۲-۱۸ فضاهای مشترک در کاربردهای گوناگون

رعایت مقررات آکوستیکی تعیین شده در بندۀای زیر در فضاهای مشترک در کاربردهای گوناگون الزامی است.

۱۰-۲-۱۸ نوفه زمینه

تراز نوفه زمینه (L_{Aeq}) و برسنج نوفه ترجیحی (PNC) مجاز در فضاهای مشترک در کاربردهای گوناگون در جدول ۱۰-۲-۱۸ ارائه شده است.

لازم به ذکر است در این مقررات برای تراز نوفه زمینه مجاز در فضاهای مشترک در کاربردهای گوناگون، رعایت مقدار حداکثر L_{Aeq} اجباری است و شاخص PNC به عنوان توصیه مطرح می‌شود.

جدول ۱۰-۲-۱۸: تراز نوفه زمینه مجاز در فضاهای مشترک در کاربردهای گوناگون

حداکثر تراز معادل صدا، ترجیحی، بر حسب دسی بل	حداکثر نوفه L_{Aeq} (۳۰)	نوع فضا
۴۵	۵۰	سرwis بهداشتی خصوصی
۵۰	۵۵	سرwis بهداشتی عمومی
۵۰	۵۵	آشپرخانه عمومی - صنعتی و رختشوی خانه
۶۰	۶۵	فضاهای تأسیساتی و موتورخانه ^۱

۱۰-۲-۱۸ زمان واخنش

الزام خاصی در مورد زمان واخنش برای فضاهای ذکر شده در جدول ۱۰-۲-۱۸ وجود ندارد.

۱۰-۲-۱۸ صدابندی هوابرد

شاخص کاهش صدای وزن یافته (R_w) یا درجه تراگسیل صدا (STC)، مجاز برای جدایندهای^۲ بین فضاهای مشترک در کاربردهای گوناگون (ذکر شده در جدول ۱۰-۲-۱۸) و سایر فضاهای، در جدول ۱۰-۲-۱۸ ارائه شده است.

۱ شامل کلیه موتورخانه‌های تأسیسات، آسانسور، استخر و ...

۲ در صورتی که جداینده مرکب باشد، برای محاسبه شاخص کاهش صدای آن به پیوست ۱ مراجعه شود.

جدول ۲-۱۸-۱: صدابندی هوابرد مجاز برای بین فضاهای مشترک در کاربردهای گوناگون^۱
و سایر فضاهای

حداقل شاخص کاهش صدای وزن یافته (R_w) / حداقل درجه تراگسیل صدا (STC) بر حسب دسیبل	نوع جداکننده	موقعیت جداکننده
۴۰	ساده	پوسته خارجی سرویس بهداشتی عمومی
۳۵	مرکب	
۴۰	ساده	پوسته خارجی آشپزخانه عمومی- صنعتی و رختشوی خانه
۳۵	مرکب	
۵۵	ساده	دیوار جداکننده فضاهای تأسیساتی، موتورخانه و آسانسور از سایر فضاهای مجاور
۵۰	ساده	دیوار جداکننده سرویس بهداشتی عمومی از سایر فضاهای مجاور
۳۵	مرکب	جداکننده سرویس بهداشتی عمومی از راهرو
۵۵	ساده	سقف جداکننده فضاهای تأسیساتی، موتورخانه و آسانسور از سایر فضاهای مجاور
۵۰	ساده	سقف جداکننده سرویس بهداشتی عمومی از سایر فضاهای مجاور
۳۵	ساده	سقف جداکننده سرویس بهداشتی عمومی از راهرو

۴-۱۰-۲-۱۸ صدابندی کوبه‌ای

تراز صدای کوبه‌ای معمول شده وزن یافته (L_{nw}) و درجه صدابندی کوبه‌ای (IIC) مجاز برای سقف بین فضاهای مشترک در کاربردهای گوناگون (ذکر شده در جدول ۲-۱۸-۱) و سایر فضاهای، در جدول ۲-۱۸-۳-۱۰ ارائه شده است.

^۱ کاربردهای ذکر شده در جدول ۱-۱۰-۲-۱۸

جدول ۱۸-۳-۱۰: صدابندی کوبه‌ای مجاز برای سقف بین فضاهای مشترک در کاربردهای گوناگون و سایر فضاهای

حداقل درجه صدابندی کوبه‌ای (IIC) بر حسب دسی بل	حداکثر تراز صدای کوبه‌ای معمول شده وزن یافته (L_{nw}) بر حسب دسی بل	موقعیت سقف
۴۵	۶۵	سرویس بهداشتی عمومی، آشپزخانه عمومی- صنعتی، رختشوی خانه، فضاهای تأسیساتی، موتورخانه و آسانسور بالای فضاهای همانند
۶۰	۵۰	سرویس بهداشتی عمومی، آشپزخانه عمومی- صنعتی، رختشوی خانه، فضاهای تأسیساتی، موتورخانه و آسانسور بالای سایر فضاهای

پیوست‌ها

شامل:

- پیوست ۱ - روش تعیین شاخص کاهش صدای یک جداکننده مركب
- پیوست ۲ - مقادیر ضریب جذب مواد و مصالح گوناگون
- پیوست ۳ - مقادیر صدابندی هوابرد جداکننده‌ها
- پیوست ۴ - مقادیر صدابندی کوبه‌ای و هوابرد کف-سقف‌ها
- پیوست ۵ - مثالی از راهنمای طراحی آکوستیکی

پیوست ۱ - روش تعیین شاخص کاهش صدای یک جداکننده مرکب

پ-۱-۱ روش محاسبه

برای محاسبه شاخص کاهش صدا (R) یا افت تراگسیل (TL) یک جداکننده مرکب، از مقادیر شاخص کاهش صدای جداکننده‌های ساده تشکیل دهنده آن که از طرف آزمایشگاه‌های آکوستیک ارائه شده استفاده می‌گردد. ابتدا با داشتن شاخص کاهش صدای جداکننده ساده و با توجه به رابطه (پ-۱-۱) که وابستگی متقابل بین ضریب تراگسیل و شاخص کاهش صدای هر جداکننده را مشخص می‌کند، ضریب تراگسیل جداکننده ساده محاسبه می‌شود.

$$TL = 1 \cdot \log \frac{1}{\tau} \quad \Rightarrow \quad \tau = 10^{-(0.1)R} \quad (\text{پ-۱-۱})$$

که در آن:

R : شاخص کاهش صدای جداکننده، بر حسب دسی بل؛

τ : ضریب تراگسیل جداکننده.

سپس با داشتن ضریب تراگسیل برای هر جداکننده ساده و با استفاده از رابطه (پ-۱-۲) ضریب تراگسیل جداکننده مرکب محاسبه می‌شود.

$$\bar{\tau} = \frac{\tau_1 s_1 + \tau_2 s_2 + \dots + \tau_n s_n}{s_1 + s_2 + \dots + s_n} \quad (\text{پ-۱-۲})$$

که در آن:

$\bar{\tau}$: ضریب تراگسیل جداکننده مرکب؛

$\tau_1, \tau_2, \dots, \tau_n$: ضریب تراگسیل هر یک از جداکننده‌های ساده تشکیل دهنده جداکننده مرکب؛

S_1, S_2, \dots, S_n سطح هر یک از جداگانه‌های ساده تشکیل دهنده جداگانه مرکب، بر حسب مترمربع.

با قرار دادن $\bar{\tau}$ در رابطه (پ-۱-۳) شاخص کاهش صدای جداگانه مرکب محاسبه می‌گردد.

$$\bar{TL} \quad \text{یا} \quad \bar{R} = 1 \cdot \log \frac{1}{\tau} \quad (\text{پ-۱-۳})$$

که در آن :

$\bar{\tau}$: ضریب تراگسیل صدای جداگانه مرکب؛

\bar{R} : شاخص کاهش صدای جداگانه مرکب، بر حسب دسی‌بل.

به عنوان مثال: جداگانه مرکبی به ابعاد $4,7 \times 10 \times 5$ متر، شامل دیوار آجری به ضخامت ۲۲ سانتی‌متر، یک در به ابعاد 1×2 متر و پنجره‌ای به ابعاد 5×1 متر است. در صورتی که شاخص کاهش صدای وزن‌یافته دیوار، در و پنجره به ترتیب $50, 50$ و 20 دسی‌بل باشد، شاخص کاهش صدای وزن‌یافته این جداگانه مرکب به صورت زیر محاسبه می‌شود:

حل :

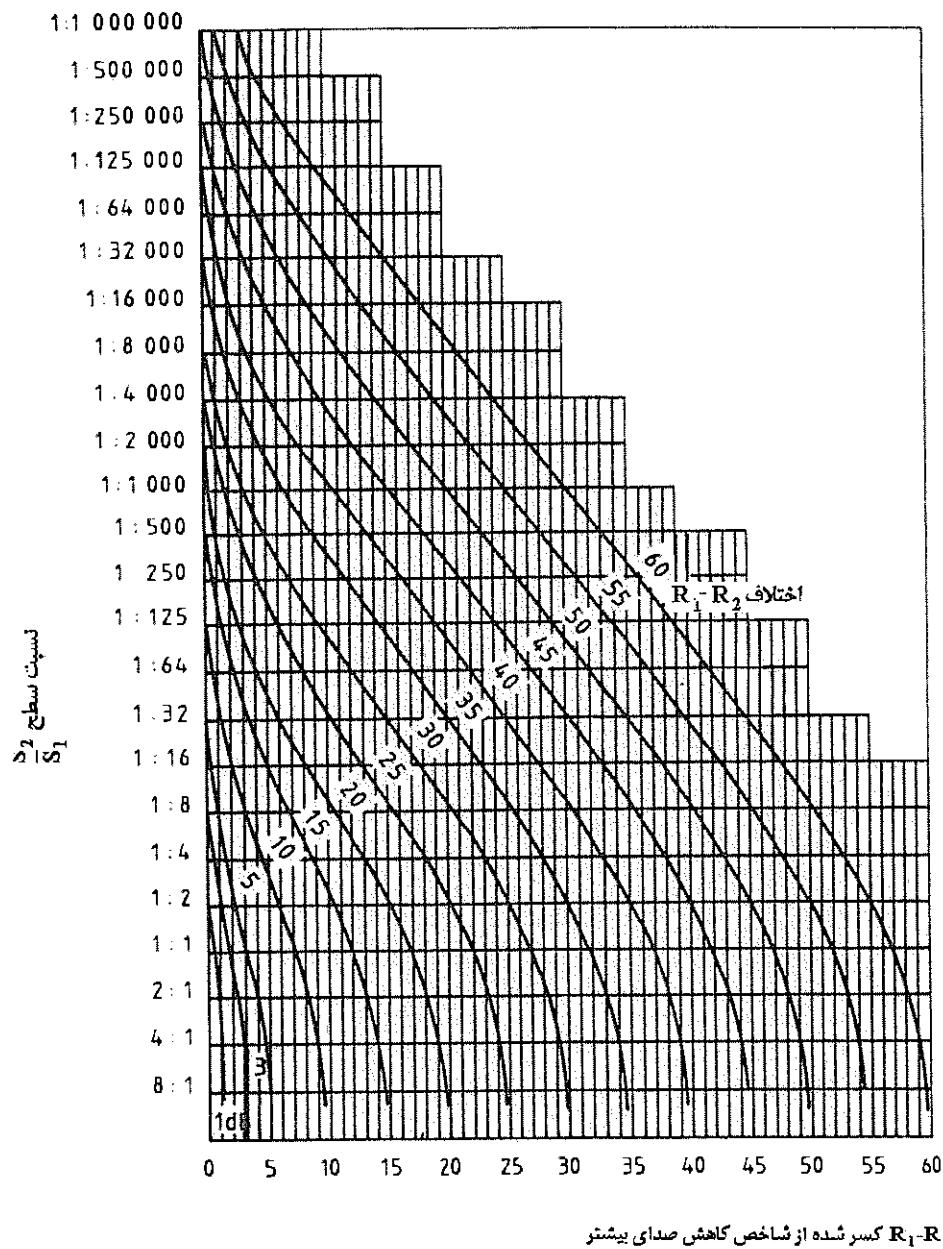
پنجره	$S_1 = 5 \times 1 = 5$	متر مربع	$\tau_1 = 10^{-(0.1) \times 20}$
در	$S_2 = 1 \times 2 = 2$	متر مربع	$\tau_2 = 10^{-(0.1) \times 15}$
دیوار	$S_3 = 4,7 - (2+5) = 4,0$	متر مربع	$\tau_3 = 10^{-(0.1) \times 5}$
جداگانه	$S = 10 \times 4,7 = 47$	متر مربع	

$$\bar{\tau} = \frac{5 \times 10^{-(0.1) \times 20} + 2 \times 10^{-(0.1) \times 15} + 40 \times 10^{-(0.1) \times 5}}{47} = 2,42 \times 10^{-3}$$

$$\bar{R} = 1 \cdot \log \frac{1}{2,42 \times 10^{-3}} = 26 dB$$

پ-۱-۲ روش تخمینی با استفاده از نمودار

در مواردی که سرعت محاسبه از دقت آن اهمیت بیشتری دارد، می‌توان مقدار شاخص کاهش صدای جداگانه مرکب را با استفاده از نمودارهای شکل پ-۱-۱ تخمین زد. محدودیت این روش، این است که از مجموعه ساختارهای یک جدار مرکب در هر مرحله دو ساختار در نظر گرفته شده و نتیجه به دست آمده با ساختار بعدی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

شکل پ-۱: نمودار تخمین شاخص کاهش صدای جداگانه مركب

در شکل پ-۱-۱:

- R : شاخص کاهش صدای ساختاری که افت صوتی بیشتری دارد؛
- R_1 : شاخص کاهش صدای ساختاری که افت صوتی کمتری دارد؛
- S : سطح جداری که افت صوتی بیشتری دارد؛
- S_1 : سطح جداری که افت صوتی کمتری دارد؛
- R : شاخص کاهش صدای جدار مرکب.

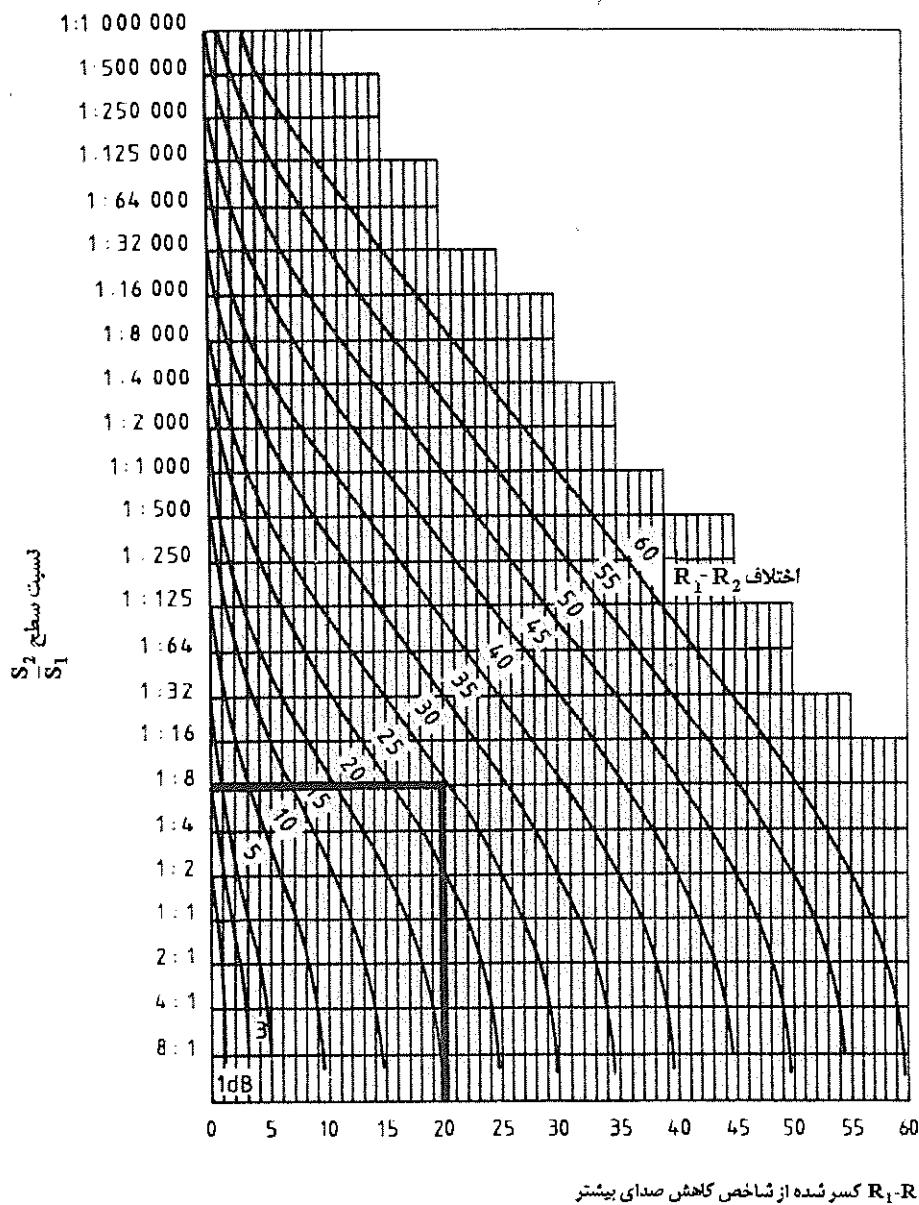
به عنوان نمونه، جواب مثالی را که در بند پ-۱-۱ مطرح شده است می‌توان به روش تخمینی بهدست آورد. بدین منظور ابتدا دیوار به عنوان یک ساختار و پنجره به عنوان ساختاری دیگر در نظر گرفته شده و به صورت زیر عمل می‌شود:

الف: اختلاف دو کاهش صدای دیوار و پنجره را به دست آورده ($R_1 - R_2 = 50 - 20 = 30$) و سپس منحنی 30 از روی شکل مشخص می‌گردد.

ب: نسبت دو سطح تشکیل دهنده دیوار و پنجره را به دست آورده $\frac{S_1}{S_2} = \frac{5}{40} = \frac{1}{8}$ و از نقطه مربوط به این نسبت در روی محور عمودی خطی به موازات محور افقی رسم کرده تا نمودار اختلاف 30 دسی بل را قطع کند. سپس از محل تلاقی به دست آمده خطی عمود بر محور افقی رسم کرده تا محور «کسر شده از شاخص کاهش صدا» را قطع کند. در نتیجه شاخص کاهش صدای مرکب R ، به صورت زیر به دست می‌آید:

$$R = 50 - 20 = 30 \quad \Rightarrow \quad 50 - R = 20 \quad \Rightarrow \quad R_1 - R = 20$$

مراحل فوق روی شکل پ-۱-۲ نشان داده شده است.

شکل پ-۱-۲: نمودار تخمین شاخص کاهش صدای جداگانه مرکب

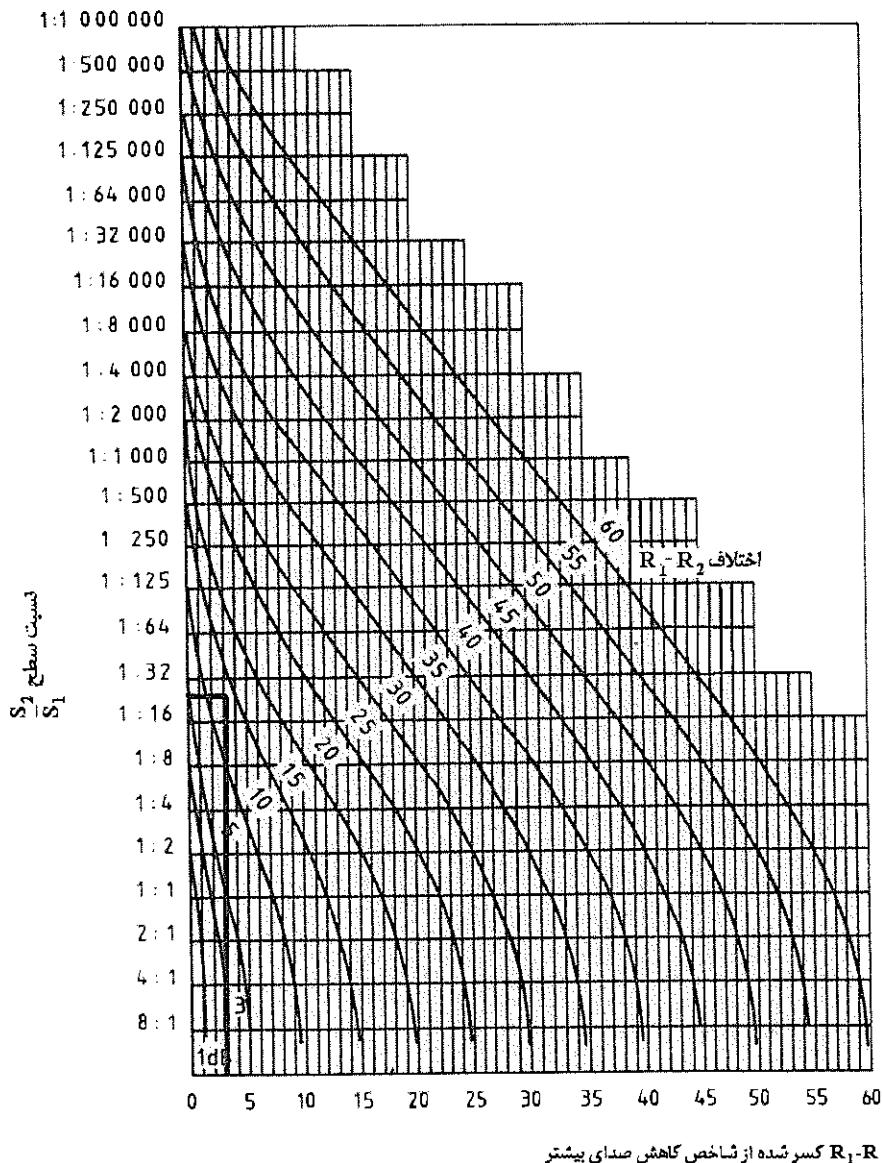
در ادامه به همین روش ساختار مرکب دیوار و پنجره به عنوان یک ساختار و ساختار در به عنوان ساختاری دیگر در نظر گرفته می شود:

جدا کننده	$S = 10 \times 4,7 = 47$	متر مربع
در	$S_1 = 1 \times 2 = 2$	متر مربع
دیوار و پنجره	$S_2 = 47 - (2) = 45$	متر مربع

$$\frac{S_1}{S_r} = \frac{2}{45} = \frac{1}{22,5}$$

$$R_1 - R_r = 30 - 15 = 15 \quad \text{و} \quad R_1 - R = 4 \quad \Rightarrow \quad R = 30 - 4 = 26$$

مراحل فوق روی شکل پ-۳ نشان داده شده است.

شکل پ-۱-۳: نمودار تخمین شاخص کاهش صدای جداگانه مرکب

در نتیجه مقدار افت صوتی جداگانه مرکب از روش تخمینی ۲۶ دسیبل و از روش محاسبه نیز ۲۶ دسیبل به دست آمده است.

پیوست ۲ - مقادیر ضریب جذب مواد و مصالح گوناگون

مقادیر ضریب جذب برخی مواد برگرفته از منابع گوناگون خارجی، برای راهنمایی در جدول پ-۲ ارائه شده است. طراح باید اطلاعات مربوط به ضریب جذب مواد و مصالح گوناگون را از تأییدیه های استاندارد و گواهینامه های فنی شرکت های تولید کننده استخراج نماید، تا بتواند در تمهیداتی که برای طراحی آکوستیکی به کار می برد، از آن ها بهره گیرد.

جدول پ-۲-۱ مقادیر ضریب جذب صدای مواد و مصالح ساختمانی

ضریب جذب صدا در بسامد مرکزی بندهای یک هنگامی						نوع جذب کننده
۴۰۰۰	۲۰۰۰	۱۰۰۰	۵۰۰	۲۵۰	۱۲۵	
سطوح سخت						
۰,۰۵	۰,۰۲	۰,۰۲	۰,۰۲	۰,۰۱	۰,۰۱	بتن تراز شده، رنگ نشده
۰,۰۳	۰,۰۲	۰,۰۲	۰,۰۱	۰,۰۱	۰,۰۱	بتن تراز شده، رنگ شده
۰,۰۷	۰,۰۴	۰,۰۳	۰,۰۳	۰,۰۲	۰,۰۲	بتن زبر
۰,۰۷	۰,۰۵	۰,۰۴	۰,۰۳	۰,۰۲	۰,۰۲	آجر کاری با بندکشی هم سطح
۰,۲۴	۰,۲۲	۰,۱۶	۰,۱۲	۰,۰۹	۰,۰۸	آجر کاری با بندکشی به عمق ۱۰ میلی متر
۰,۰۵	۰,۰۵	۰,۰۴	۰,۰۳	۰,۰۲	۰,۰۲	اندود گچی
۰,۰۲	۰,۰۲	۰,۰۲	۰,۰۲	۰,۰۲	۰,۰۲	اندود گچی، رنگ شده
۰,۰۲	۰,۰۲	۰,۰۲	۰,۰۱	۰,۰۱	۰,۰۱	کاشی سرامیکی
۰,۰۲	۰,۰۵	۰,۰۷	۰,۱۰	۰,۲۰	۰,۳۰	شیشه ۴ میلیمتری
۰,۰۲	۰,۰۲	۰,۰۳	۰,۰۴	۰,۰۶	۰,۱۰	شیشه ۶ میلیمتری
۰,۰۲	۰,۰۲	۰,۰۳	۰,۰۳	۰,۰۵	۰,۱۵	شیشه دوجداره
پانل ها						
۰,۱۰	۰,۱۰	۰,۰۸	۰,۰۶	۰,۱۰	۰,۱۴	در چوبی توپر
۰,۰۵	۰,۰۵	۰,۰۵	۰,۱۵	۰,۲۰	۰,۳۰	صفحات گچی به ضخامت ۹ میلیمتر روی نوارهای چوبی، ۱۸ میلیمتر فاصله هوایی با الیاف معدنی
۰,۰۵	۰,۰۵	۰,۱۵	۰,۲۰	۰,۳۵	۰,۴۰	نخه چندلایی به ضخامت ۵ میلیمتر روی نوارهای چوبی، ۵ میلیمتر فاصله هوایی با الیاف معدنی
۰,۰۳	۰,۰۲	۰,۰۳	۰,۰۵	۰,۱۱	۰,۰۸	صفحات گچی به ضخامت ۱۳ میلیمتر روی قاب، ۱۰۰ میلیمتر فاصله هوایی

ادامه جدول پ-۲-۱ مقادیر ضریب جذب صدای مواد و مصالح ساختمانی

ضریب جذب صدا در بسامد مرکزی بندهای یک هنگامی						نوع جذب‌کننده
۴۰۰	۲۰۰	۱۰۰	۵۰۰	۲۵۰	۱۲۵	
۰,۰۵	۰,۰۶	۰,۰۶	۰,۰۸	۰,۱۲	۰,۳۰	صفحات گچی به ضخامت ۱۲ میلیمتر روی قاب، ۱۰۰ میلیمتر فاصله هوایی با الیاف معدنی
۰,۰۵	۰,۰۴	۰,۰۴	۰,۰۶	۰,۱۰	۰,۱۵	دو لایه صفحه گچی به ضخامت ۱۲ میلیمتر روی قاب، ۵۰ میلیمتر فاصله هوایی با الیاف معدنی
۰,۱۰	۰,۰۵	۰,۱۵	۰,۶۰	۰,۲۵	۰,۰۵	تخته‌های چوبی به ضخامت ۲۲ میلیمتر به پهنای ۱۰۰ میلیمتر و به فواصل ۱۰ میلیمتر از یکدیگر ۵۰۰ میلیمتر فاصله هوایی با الیاف معدنی
سقف کاذب						
۰,۶۰	۰,۷۰	۰,۸۵	۰,۷۰	۰,۲۵	۰,۱۰	تایل آکوستیکی به ضخامت ۱۳ میلیمتر، نصب مستقیماً روی سقف
۰,۸۰	۰,۸۵	۰,۸۵	۰,۶۵	۰,۷۰	۰,۷۵	تایل آکوستیکی به ضخامت ۱۳ میلیمتر به صورت سقف کاذب به فاصله ۵۰۰ میلیمتر از سقف
۰,۰۵	۰,۰۵	۰,۰۵	۰,۱۰	۰,۱۵	۰,۲۰	سقف کاذب گچی
مواد الیافی						
۰,۸۵	۰,۹۰	۰,۹۰	۰,۹۰	۰,۶۰	۰,۱۵	الیاف معدنی به ضخامت ۵۰ میلیمتر با چگالی 22 kg/m^3
۰,۸۵	۰,۹۰	۰,۸۵	۰,۹۵	۰,۸۵	۰,۳۰	الیاف معدنی به ضخامت ۷۵ میلیمتر با چگالی 22 kg/m^3
۰,۸۵	۰,۹۰	۰,۹۲	۱,۰۰	۰,۹۵	۰,۳۵	الیاف معدنی به ضخامت ۱۰۰ میلیمتر با چگالی 22 kg/m^3
۰,۸۲	۰,۹۲	۰,۹۴	۰,۹۶	۰,۶۰	۰,۱۱	الیاف معدنی به ضخامت ۵۰ میلیمتر با چگالی 60 kg/m^3
۰,۸۶	۰,۸۷	۰,۸۲	۱,۰۰	۰,۹۵	۰,۳۴	الیاف معدنی به ضخامت ۷۵ میلیمتر با چگالی 60 kg/m^3
۱,۰۰	۱,۰۰	۱,۰۰	۰,۷۰	۰,۴۰	۰,۱۰	الیاف معدنی به ضخامت ۲۵ میلیمتر، ۲۵ میلیمتر فاصله هوایی
۰,۸۰	۰,۹۰	۰,۹۰	۰,۹۰	۰,۷۰	۰,۰۵۰	الیاف معدنی به ضخامت ۵۰ میلیمتر، ۵۰ میلیمتر فاصله هوایی
۰,۸۰	۰,۹۰	۰,۸۵	۰,۶۵	۰,۳۵	۰,۲۰	الیاف معدنی به ضخامت ۵۰ میلیمتر با چگالی 96 kg/m^3 در پشت صفحه فلزی سوراخ دار با $\frac{1}{2}\% \text{ سطح باز}$
۰,۸۰	۰,۸۵	۰,۸۰	۰,۵۰	۰,۱۵	۰,۰۳	اندود آکوستیکی به ضخامت ۲۵ میلیمتر روی دیوار سخت
۰,۹۰	۰,۸۰	۰,۶۰	۰,۳۰	۰,۰۸	۰,۰۲	اندود آکوستیکی به ضخامت ۹ میلیمتر روی دیوار سخت
۰,۷۵	۰,۷۵	۰,۸۰	۰,۶۰	۰,۳۰	۰,۳۰	اندود آکوستیکی به ضخامت ۹ میلیمتر روی تخته گچی به فاصله هوایی ۷۵ میلیمتر از دیوار
کف پوش‌ها						
۰,۷۲	۰,۷۰	۰,۵۴	۰,۲۰	۰,۰۹	۰,۰۳	موکت نازک ۶ میلیمتری با زیرلايه
۰,۸۰	۰,۷۵	۰,۶۰	۰,۳۰	۰,۰۸	۰,۰۸	موکت ضخیم ۹ میلیمتری با زیرلايه
۰,۰۷	۰,۰۶	۰,۰۷	۰,۱۰	۰,۱۱	۰,۱۵	کف چوبی (لمه‌گویی چوبی) بر روی تیرچه

ادامه جدول پ-۲-۱ مقادیر ضریب جذب صدای مواد و مصالح ساختمانی

ضریب جذب صدا در بسامد مرکزی بندهای یک هنگامی							نوع جذب کننده
۴۰۰	۲۰۰	۱۰۰	۵۰۰	۲۵۰	۱۲۵		
۰,۱۰	۰,۰۵	۰,۱۰	۰,۱۰	۰,۱۵	۰,۲۰	کف پارکت روی زیرسازی چوبی	
۰,۰۷	۰,۰۶	۰,۰۶	۰,۰۷	۰,۰۴	۰,۰۴	کف پارکت بر روی بتن	
۰,۰۵	۰,۰۴	۰,۰۴	۰,۰۳	۰,۰۲	۰,۰۲	وینیل یا لینولیوم روی بتن	
صندلی و شنونده							
۰,۷۸	۰,۸۱	۰,۶۹	۰,۵۶	۰,۲۴	۰,۱۶	شنونده نشسته روی صندلی چوبی	
۰,۷۰	۰,۸۲	۰,۸۸	۰,۸۰	۰,۶۶	۰,۴۹	صندلی با پوشش پارچهای	
۰,۵۰	۰,۵۸	۰,۶۱	۰,۵۸	۰,۵۰	۰,۴۰	صندلی با پوشش چرمی	
۰,۷۰	۰,۶۰	۰,۴۵	۰,۴۵	۰,۴۰	۰,۳۰	مبلمان اداری (میز کار)	

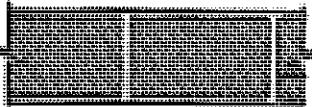
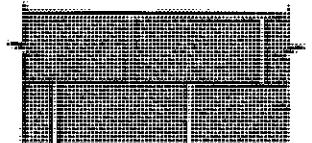
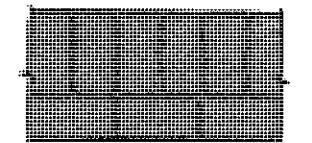
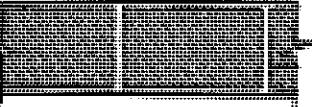
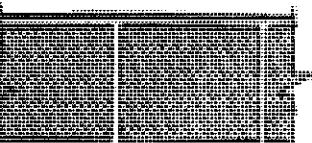
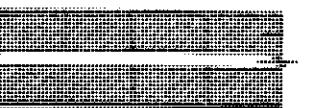
پیوست ۳ - مقادیر صدابندی هوابرد جداکننده‌ها

جهت انتخاب صحیح جداکننده‌ها در یک ساختمان ضروری است که طراح، مقادیر صدابندی جداکننده‌ها مانند دیوار، در، پنجره و شیشه را در مقابل صدای هوابرد (شاخص کاهش صدای وزن یافته، R_w یا درجه تراگسیل صدا، STC) در اختیار داشته باشد. بدین منظور طراح باید اطلاعات مربوط به این مقادیر را از تأییدیه‌های استاندارد و گواهینامه‌های فنی شرکت‌های تولیدکننده استخراج نماید.

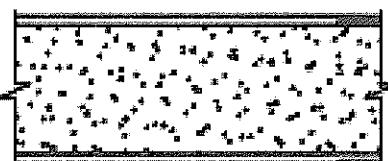
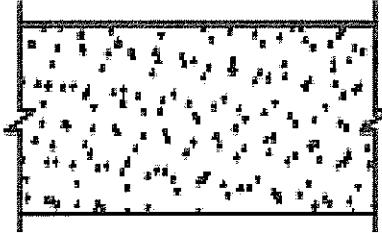
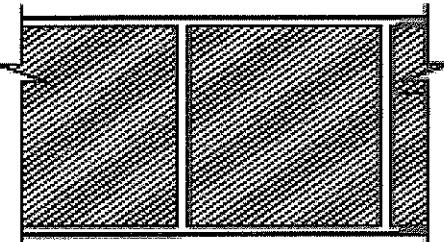
پ-۱-۳ دیوارها

مقادیر شاخص کاهش صدای وزن یافته تعدادی از دیوارهای ساخته شده با آجر فشاری یا سفالی، بتنی، بلوک‌های بتن سبک و هم‌چنین دیوارهای باربر و غیرباربر با ساخت و ساز خشک (drywall)، سیستم صفحات ساندویچی با بتن پاششی (3D) و قالب عایق ماندگار بتنی (ICF) برگرفته از منابع گوناگون داخلی و خارجی، در جدول پ-۱-۳ ارائه شده است.

جدول پ-۳: صدابندی هوابرد چند نمونه از دیوارها

R_w یا STC (dB)	جزئیات اجرائی	ضخامت کلی (cm)	ساختمان دیوار
۴۷		۱۵	دیوار آجر فشاری ۱۱ سانتیمتری، دو رو انود با گچ و خاک و گچ پرداختی، به ضخامت ۲ سانتیمتر
۵۲		۲۶	دیوار آجر فشاری ۲۲ سانتیمتری، دو رو انود با گچ و خاک و گچ پرداختی، به ضخامت ۲ سانتیمتر
۵۶		۳۵,۵	دیوار آجر فشاری ۳۳ سانتیمتری، دو رو انود با گچ و خاک و گچ پرداختی، به ضخامت ۱,۲۵ سانتیمتر
۴۲		۱۲	دیوار آجر سفالی ۱۰ سانتیمتری، دو رو انود با گچ و خاک و گچ پرداختی، به ضخامت ۱ سانتیمتر
۴۶		۲۱	دیوار آجر سفالی ۱۵ سانتیمتری، دو رو انود با گچ و خاک و گچ پرداختی، به ضخامت ۳ سانتیمتر
۵۴		۳۰	دیوار دوجداره با آجر فشاری ۱۱ سانتیمتری با ۵ سانتیمتر فاصله هوایی، دو رو انود به ضخامت ۱,۵ سانتیمتر

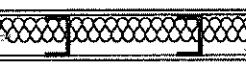
ادامه جدول پ-۳-۱: صدابندی هوا برد چند نمونه از دیوارها

R_w یا STC (dB)	جزئیات اجرائی	ضخامت کلی (cm)	ساختار دیوار
۴۷		۷,۵	دیوار بتنی به ضخامت ۷,۵ سانتیمتر
۵۳		۱۷,۵	دیوار بتنی به ضخامت ۱۵ سانتیمتر دو رو انود با گچ به ضخامت ۱,۲۵ سانتیمتر
۵۸		۲۰	دیوار بتنی به ضخامت ۲۰ سانتیمتر
۶۳		۴۲,۵	دیوار با بلوک‌های توپر بتنی به ضخامت ۴۰ سانتیمتر دو رو انود گچ به ضخامت ۱,۲۵ سانتیمتر

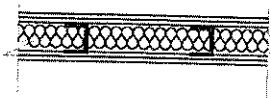
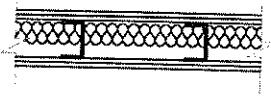
ادامه جدول پ-۳-۱: صدایبندی هوابرد چند نمونه از دیوارها

R_w یا STC (dB)	جزئیات اجرائی	ضخامت کلی (cm)	ساختار دیوار
۴۵		۱۲	دیوار با بلوک بتن سبک به ضخامت ۱۰ سانتیمتر، دو رو اندود با گچ به ضخامت ۱ سانتیمتر
۴۵		۱۷	دیوار با بلوک بتن سبک به ضخامت ۱۵ سانتیمتر، دو رو اندود با گچ به ضخامت ۱ سانتیمتر
۴۶		۲۱	دیوار با بلوک تو خالی از بتن سبک به ضخامت ۱۹ سانتیمتر، دو رو اندود با گچ به ضخامت ۱ سانتیمتر
۵۱		۲۷	دیوار با بلوک توپر از بتن سبک به ضخامت ۲۵ سانتیمتر، دو رو اندود با گچ به ضخامت ۱ سانتیمتر

ادامه جدول پ-۳-۱: صدابندی هوایبرد چند نمونه از دیوارها

R_w یا STC (dB)	جزئیات اجرائی	ضخامت کلی (cm)	ساختار دیوار
۴۵		۷,۵	دیوار با صفحات روکش دار گچی (drywall): - یک لایه تخته گچی به ضخامت ۱,۲۵ سانتیمتر در هر طرف - وادارهای ۵ سانتیمتری در فواصل ۶۲,۵ سانتیمتر - الیاف معدنی به ضخامت ۴ سانتیمتر در وسط
۴۵		۱۰	دیوار با صفحات روکش دار گچی (drywall): - یک لایه تخته گچی به ضخامت ۱,۲۵ سانتیمتر در هر طرف - وادارهای ۷,۵ سانتیمتری در فواصل ۶۲,۵ سانتیمتر - الیاف معدنی به ضخامت ۶ سانتیمتر در وسط
۵۰		۱۰	دیوار با صفحات روکش دار گچی (drywall): - دو لایه تخته گچی به ضخامت ۱,۲۵ سانتیمتر در هر طرف - وادارهای ۵ سانتیمتری در فواصل ۶۲,۵ سانتیمتر - الیاف معدنی به ضخامت ۴ سانتیمتر در وسط
۴۷		۱۲,۵	دیوار با صفحات روکش دار گچی (drywall): - یک لایه تخته گچی به ضخامت ۱,۲۵ سانتیمتر در هر طرف - وادارهای ۱۰ سانتیمتری در فواصل ۶۲,۵ سانتیمتر - الیاف معدنی به ضخامت ۴ سانتیمتر در وسط

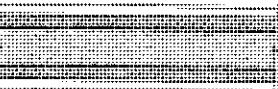
ادامه جدول پ-۳-۱: صدابندی هوایرد چند نمونه از دیوارها

R_w یا STC (dB)	جزئیات اجرائی	ضخامت کلی (cm)	ساختمان دیوار
۵۲		۱۲.۵	<p>دیوار با صفحات روکش دار گچی (drywall):</p> <ul style="list-style-type: none"> - دو لایه تخته گچی به ضخامت ۱.۲۵ سانتیمتر در هر طرف - وادارهای $\frac{7}{5}$ سانتیمتری در فواصل 62.5 سانتیمتر - الیاف معدنی به ضخامت ۶ سانتیمتر در وسط
۵۳		۱۵	<p>دیوار با صفحات روکش دار گچی (drywall):</p> <ul style="list-style-type: none"> - دو لایه تخته گچی به ضخامت ۱.۲۵ سانتیمتر در هر طرف - وادارهای ۱۰ سانتیمتری در فواصل 62.5 سانتیمتر - الیاف معدنی به ضخامت ۴ سانتیمتر در وسط
۶۱		۱۵.۵	<p>دیوار دوبل با صفحات روکش دار گچی (drywall):</p> <ul style="list-style-type: none"> - دو لایه تخته گچی به ضخامت ۱.۲۵ سانتیمتر در هر طرف - وادارهای ۵ سانتیمتری در فواصل 62.5 سانتیمتر - الیاف معدنی به ضخامت ۴ سانتیمتر در وسط
۶۳		۲۰.۵	<p>دیوار دوبل با صفحات روکش دار گچی (drywall):</p> <ul style="list-style-type: none"> - دو لایه تخته گچی به ضخامت ۱.۲۵ سانتیمتر در هر طرف - وادارهای $\frac{7}{5}$ سانتیمتری در فواصل 62.5 سانتیمتر - الیاف معدنی به ضخامت ۴ سانتیمتر در وسط

ادامه جدول پ-۳-۱: صدابندی هوا برد چند نمونه از دیوارها

R_w یا STC (dB)	جزئیات اجرائی	ضخامت کلی (cm)	ساختار دیوار
۴۶		۱۲	دیوار با ساندویچ پالل 3D - پلی استایرن به ضخامت ۴ سانتیمتر در وسط - بتن با رویه لیسه‌ای به ضخامت ۴ سانتیمتر در دو طرف
۴۷		۱۵	دیوار با ساندویچ پالل 3D - پلی استایرن به ضخامت ۴ سانتیمتر در وسط - بتن با رویه لیسه‌ای به ضخامت ۵/۵ سانتیمتر در دو طرف
۴۸		۱۵	دیوار با ساندویچ پالل 3D - پلی استایرن به ضخامت ۴ سانتیمتر در وسط - بتن با رویه لیسه‌ای به ضخامت ۴ سانتیمتر در یک طرف - بتن با رویه لیسه‌ای به ضخامت ۷ سانتیمتر در طرف دیگر
۴۹		۱۴	دیوار با ساندویچ پالل 3D - پلی استایرن به ضخامت ۶ سانتیمتر در وسط - بتن با رویه لیسه‌ای به ضخامت ۴ سانتیمتر در دو طرف
۴۵		۲۰	دیوار با ساندویچ پالل 3D - پلی استایرن به ضخامت ۱۰ سانتیمتر در وسط - بتن با رویه لیسه‌ای به ضخامت ۵ سانتیمتر در دو طرف

ادامه جدول پ-۳-۱: صدابندی هوایرد چند نمونه از دیوارها

R_w یا STC (dB)	جزئیات اجرائی	ضخامت کلی (cm)	شرح سیستم
۴۲		۲۷,۵	دیوار با ساختار قالب‌های بلوکی عایق ماندگار بتنی (ICF) به ضخامت ۲۵ سانتیمتر (رابط پلی‌استایرن)، پوشیده با بتن مسلح (ضخامت بتن ۱۴ سانتیمتر)، هر طرف یک لایه تخته‌گچی به ضخامت ۱/۲۵ سانتیمتر
۴۵		۲۹	دیوار با ساختار قالب عایق ماندگار بتنی (ICF) بلوک‌های ۲۵ سانتیمتری (رابط پلی‌استایرن)، پوشیده با بتن مسلح، دو رو آندود با گچ و خاک و گچ پرداختی به ضخامت ۲ سانتیمتر
۴۷		۲۷	دیوار با ساختار قالب پانلی تخت عایق ماندگار بتنی (ICF) (ضخامت هر پانل ۵/۲۰ سانتیمتر) که به وسیله بسته‌های پلاستیکی به یکدیگر متصل شده‌اند و بخش میانی پوشیده با بتن مسلح به ضخامت ۱۴/۶۰ سانتیمتر، یک طرف یک لایه تخته‌گچی به ضخامت ۱/۳۰ سانتیمتر، طرف دیگر یک لایه تخته‌گچی به ضخامت ۰/۷۰ سانتیمتر
۴۸		۲۷,۵	دیوار با ساختار قالب پانلی تخت عایق ماندگار بتنی (ICF): (ضخامت هر پانل ۵ سانتیمتر) که به وسیله بسته‌های پلاستیکی به یکدیگر متصل شده‌اند پوشیده با بتن مسلح به ضخامت ۱۵ سانتیمتر، یک لایه تخته‌گچی به ضخامت ۱/۲۵ سانتیمتر در هر طرف دیوار

پ-۳-۲ شیشه‌ها

مقادیر شاخص کاهش صدای وزن‌یافته تعدادی از شیشه‌ها برگرفته از منابع گوناگون داخلی و خارجی، برای راهنمایی در جدول پ-۳-۲ ارائه شده است.

جدول پ-۳-۲: مقادیر شاخص کاهش صدای وزن‌یافته برای تعدادی از شیشه‌ها

R_w با STC (dB)	نوع شیشه			
	نوع لایه و ضخامت به میلیمتر			
۲۱	۴		ساده	
۲۲	۶			
۲۴	۱۰			
۲۶	۱۲			
	لایه‌ها			
	شیشه	PVB ^۱	شیشه	
۲۳	۳	۰,۲۸	۳	
۲۵	۳	۰,۷۶	۳	
۲۴	۴	۰,۳۸	۴	
۲۵	۴	۰,۷۶	۴	
۲۵	۶	۰,۳۸	۴	
۲۶	۶	۰,۳۸	۶	
	لایه‌ها			
	شیشه	فاصله هوایی	شیشه	
۲۸	۳	۶	۳	
۳۱	۳	۹	۳	
۳۲	۴	۸	۴	
۳۴	۶	۸	۴	
۳۵	۶	۱۰	۴	
۳۶	۶	۱۲	۴	
۳۸	۶	۱۹	۶	
۳۸	۸	۱۳	۶	
۳۹	۱۰	۱۳	۶	
۴۱	۱۰	۱۳	۸	
۴۹	۲	۵۰	۶	
۴۳	۳	۱۰۰	۶	
۳۶	۶	۸	*۷	
۳۷	۴	۱۲	*۷	
۴۲	۶	۲۵	*۷	
۴۴	۶	۴۰	*۷	
۴۶	۶	۶۰	*۷	
۴۸	۶	۱۰۰	*۷	

*شیشه‌های لمینیت با ضخامت تقریبی ۷ میلیمتر، منشکل از دو شیشه ۳ میلیمتری با یک لایه PVB

پ-۳-۳ پنجره‌ها

مقادیر صدابندی هوابرد تعدادی از پنجره‌ها برگرفته از منابع گوناگون داخلی و خارجی، برای راهنمایی در جدول پ-۳-۳ ارائه شده است.

جدول پ-۳-۳ : مقادیر شاخص کاهش صدای وزن یافته برای تعدادی از پنجره‌ها

R_w یا STC (dB)	نوع پنجره
تقریباً ۵	پنجره کاملاً باز
۱۰ - ۱۵	هر نوع پنجره‌ای در نما، هنگامی که اندکی باز باشد.
۲۵	پنجره تک‌جدار با شیشه ۴ میلیمتری، درزبندی شده
۲۷	پنجره تک‌جدار با شیشه ۶ میلیمتری، درزبندی شده
۳۰	پنجره تک‌جدار با شیشه ۱۰ میلیمتری، درزبندی شده
۳۵	پنجره با شیشه دو‌جداره (۴+۶ میلیمتر)، درزبندی شده
۳۸	پنجره با شیشه دو‌جداره (۶ لمینیت + ۱۹ میلیمتر) درزبندی شده
۳۹	پنجره با شیشه دو‌جداره (۹ لمینیت + ۱۹ میلیمتر) درزبندی شده
۴۰	پنجره با شیشه دو‌جداره (۵+۱۳+۹ میلیمتر) هر دو شیشه لمینیت، درزبندی شده
۴۳	پنجره با شیشه دو‌جداره (۶+۴+۵ میلیمتر) درزبندی شده
۴۶	پنجره با شیشه دو‌جداره (۱۳+۶+۹ میلیمتر) درزبندی شده
۵۱	پنجره با شیشه دو‌جداره (۶+۱۰+۹ میلیمتر) درزبندی شده

پ-۴-۳ درها

مقادیر صدابندی هوا بر تعدادی از درها برگرفته از منابع گوناگون، برای راهنمایی در جدول پ-۴-۳ ارائه شده است.

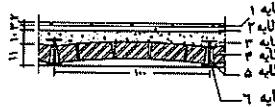
جدول پ-۴-۳ : مقادیر شاخص کاهش صدای وزن یافته برای تعدادی از درها

R_w یا STC (dB)	نوع در
۲۰	در چوبی توخالی به ضخامت ۴,۵ سانتیمتر در زیندی شده
۲۸	در فلزی توخالی به ضخامت ۴,۵ سانتیمتر در زیندی شده
۲۰	در چوبی توپر به ضخامت ۴,۵ سانتیمتر، به چگالی سطحی ۱۹ کیلوگرم بر مترمربع، بدون در زیندی
۲۸	در چوبی توپر به ضخامت ۴,۵ سانتیمتر، به چگالی سطحی ۱۹ کیلوگرم بر مترمربع، در زیندی شده
۳۱	در چوبی توپر به ضخامت ۴,۵ سانتیمتر، به چگالی سطحی ۲۴,۵ کیلوگرم بر مترمربع، در زیندی شده
۳۶	در چوبی توپر به ضخامت ۴,۵ سانتیمتر، به چگالی سطحی ۲۵,۵ کیلوگرم بر مترمربع، در زیندی شده
۳۹	در چوبی توپر به ضخامت ۴,۵ سانتیمتر، به چگالی سطحی ۳۲,۷ کیلوگرم بر مترمربع، در زیندی شده
۴۵	در چوبی توپر به ضخامت ۴,۵ سانتیمتر، به چگالی سطحی ۳۴,۲ کیلوگرم بر مترمربع، در زیندی شده

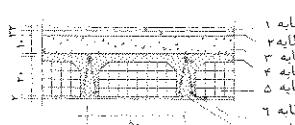
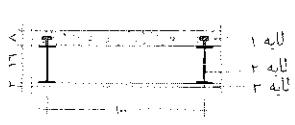
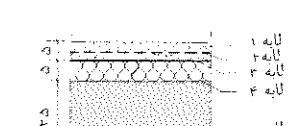
پیوست ۴ - مقادیر صدابندی کوبه‌ای و هوابرد کف-سقف‌ها

مقادیر صدابندی کوبه‌ای و هوابرد تعدادی از کف-سقف‌های متداول برگرفته از منابع گوناگون داخلی و خارجی، برای راهنمایی در جدول پ-۴ ارائه شده است. طراح باید اطلاعات مربوط به این مقادیر را از تأییدیه‌های استاندارد و گواهینامه‌های فنی شرکت‌های تولیدکننده استخراج نماید.

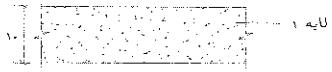
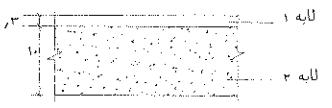
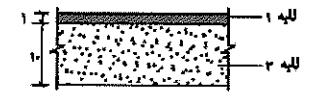
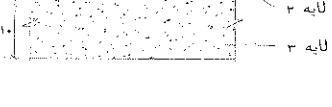
جدول پ-۴-۱: صدابندی کوبه‌ای و هوابرد چند نمونه از کف-سقف‌ها

R_w یا STC (dB)	IIC (dB)	L_{nw} (dB)	جزئیات اجرائی	ضخامت کلی (cm)	ساختار کف-سقف
۴۶	۴۲	۶۸		۲۷,۲	سقف طاق ضربی لایه ۱- موزاییک به ضخامت ۲ سانتیمتر لایه ۲- ملات ماسه و سیمان به ضخامت ۳ سانتیمتر لایه ۳- پوکه معدنی به ضخامت ۱۰ سانتیمتر لایه ۴- آجرکاری با ملات گچ و خاک به ضخامت ۱۱ سانتیمتر لایه ۵- تیرآهن ۱۴ با فاصله ۱۰۰ سانتیمتر لایه ۶- انداز گچ پرداختی ۱۲ سانتیمتر

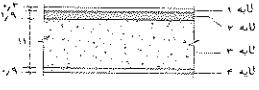
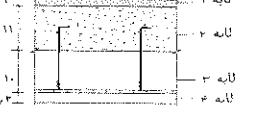
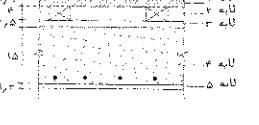
ادامه جدول پ-۴: صدابندی کوبه‌ای و هوابرد چند نمونه از کف - سقف‌ها

R_w با STC (dB)	IIC (dB)	L_{nw} (dB)	جزئیات اجرائی	ضخامت کلی (cm)	ساختار کف- سقف
۵۲	۳۳	۷۷	 <p>لایه ۱ لایه ۲ لایه ۳ لایه ۴ لایه ۵ لایه ۶ لایه ۷</p>	۳۷	<p>سقف تیرچه بلوک سقالی</p> <p>لایه ۱- موزائیک به ضخامت ۲ سانتیمتر</p> <p>لایه ۲- ملات ماسه سیمان به ضخامت ۳ سانتیمتر</p> <p>لایه ۳- پوکه معدنی به ضخامت ۱۰ سانتیمتر</p> <p>لایه ۴- بتن</p> <p>لایه ۵- تیرچه‌ها به ضخامت ۲۰ سانتیمتر و به فاصله ۵۰ سانتیمتر</p> <p>لایه ۶- بلوک‌های سقالی</p> <p>لایه ۷- گچ کاری به ضخامت ۲ سانتیمتر</p>
۵۱	۳۴	۷۶	 <p>لایه ۱ لایه ۲ لایه ۳</p>	۲۶	<p>سقف مرکب شامل تیرچه‌های فولادی و بتن (بدون کفپوش)</p> <p>لایه ۱- بتن به ضخامت ۸ سانتیمتر</p> <p>لایه ۲- تیرچه‌های فولادی ۱۶ به فاصله ۱۰۰ سانتیمتر</p> <p>لایه ۳- سقف کاذب گچی با رابیس‌بندی به ضخامت ۲ سانتیمتر</p>
۵۲	۶۴	۴۶	 <p>لایه ۱ لایه ۲ لایه ۳ لایه ۴ لایه ۵ لایه ۶</p>	۳۷	<p>کف شناور (بدون کفپوش)</p> <p>لایه ۱- بتن به ضخامت ۵ سانتیمتر</p> <p>لایه ۲- شبکه میلگرد ۶ میلیمتری</p> <p>لایه ۳- لایه مشمع</p> <p>لایه ۴- الیاف معدنی تخته‌ای به ضخامت ۵ سانتیمتر</p> <p>لایه ۵- سقف تیرچه بلوک به ضخامت ۲۵ سانتیمتر</p> <p>لایه ۶- گچ کاری به ضخامت ۲ سانتیمتر</p>

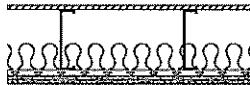
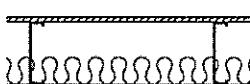
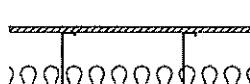
ادامه جدول پ-۴-۱: صدابندی کوبهای و هواپرده چند نمونه از کف - سقفها

R_w STC (dB)	IIC (dB)	L_{nw} (dB)	جزئیات اجرائی	ضخامت کلی (cm)	ساختار کف- سقف
۴۴	۲۵	۸۵		۱۰	دال بتنی مسلح (بدون کفپوش) رویه تراز شده با ملات رقيق ماسه و سیمان
۴۴	۲۹	۸۱		۱۰.۳	دال بتنی مسلح با پوشش روی کف لایه ۱- کف پوش از وینيل به ضخامت ۳۰ سانتیمتر لایه ۲- دال بتنی مسلح، رویه تراز شده با ملات رقيق ماسه و سیمان
۵۲	۸۰	۳۰		۱۱	دال بتنی مسلح با پوشش روی کف لایه ۱- موکت ۱ سانتیمتری با فوم لاستیکی لایه ۲- دال بتنی مسلح به ضخامت ۱۰ سانتیمتر
۴۶	۴۱	۶۹		۱۱.۳	دال بتنی مسلح لایه ۱- پارکت به ابعاد $22.5 \times 22.5 \times 1.2$ سانتیمتر لایه ۲- ماستیک روی بتن لایه ۳- دال بتنی مسلح به ضخامت ۱۰ سانتیمتر
۴۴	۴۲	۶۸		۱۰.۳	دال بتنی مسلح با پوشش بتنی روی کف لایه ۱- چوب پنجه به ضخامت ۳۰ سانتیمتر کف روی لایه ۲- دال بتنی مسلح به ضخامت ۱۰ سانتیمتر

ادامه جدول پ-۴-۱: صدابندی کوبهای و هوابرد چند نمونه از کف - سقف‌ها

R_w با STC (dB)	IIC (dB)	L_{nw} (dB)	جزئیات اجرائی	ضخامت کلی (cm)	ساختار کف - سقف
۵۱	۴۸	۶۲		۱۴,۱	<p>دال بتنی مسلح با پوشش بتنی روی کف</p> <p>لایه ۱- پوشش لینولوم به ضخامت ۰,۳ سانتیمتر</p> <p>لایه ۲- ملات ماسه سیمان به ضخامت ۱,۹ سانتیمتر</p> <p>لایه ۳- دال بتنی مسلح به ضخامت ۱۱ سانتیمتر</p> <p>لایه ۴- گچ کاری طرف سقف به ضخامت ۰,۹ سانتیمتر</p>
۵۰	۵۳	۵۷		۲۱,۳	<p>دال بتنی مسلح با کف شناور منشکل از لایه‌های زیر :</p> <p>لایه ۱- پوشش لینولوم به ضخامت ۱,۲ سانتیمتر</p> <p>لایه ۲- ملات ماسه سیمان مسلح با شبکه آرماتور سبک ۴ سانتیمتری</p> <p>لایه ۳- مقوای قیراندود به ضخامت ۱,۲ سانتیمتر</p> <p>لایه ۴- الیاف معدنی به ضخامت ۱,۲ سانتیمتر</p> <p>لایه ۵- سقف بتنی به ضخامت ۱۲,۵ سانتیمتر</p> <p>لایه ۶- اندو گچ به ضخامت ۱,۲ سانتیمتر</p>
۴۸	۴۷	۶۳		۲۵,۱	<p>سقف دال بتنی مسلح با سقف کاذب</p> <p>لایه ۱- ملات ماسه سیمان به ضخامت ۱,۹ سانتیمتر</p> <p>لایه ۲- سقف بتنی به ضخامت ۱۱ سانتیمتر</p> <p>لایه ۳- رایتس‌بندی با لایه هوا به عرض ۱۰ سانتیمتر</p> <p>لایه ۴- اندو گچ کاری به ضخامت ۲,۲ سانتیمتر</p>
۵۵	۵۷	۵۳		۲۴,۶	<p>سقف دال بتنی مسلح با لایه‌های زیر :</p> <p>لایه ۱- کف سازی چوبی به ضخامت ۱,۹ سانتیمتر</p> <p>لایه ۲- تخته‌های چهار تراش 5×4 سانتیمتر</p> <p>لایه ۳- الیاف معدنی به ضخامت ۲,۵ سانتیمتر</p> <p>لایه ۴- دال بتنی مسلح به ضخامت ۱,۵ سانتیمتر</p> <p>لایه ۵- گچ کاری به ضخامت ۱,۲ سانتیمتر</p>

ادامه جدول پ-۴-۱: صدابندی گوبهای و هوابرد چند نمونه از کف - سقف‌ها

R_w یا STC (dB)	IIC (dB)	L_{nw} (dB)	جزئیات اجرائی	ضخامت کلی (cm)	ساختار کف - سقف
۴۴	۴۰	۷۰		۲۴,۴	تخته چندلایه ۱,۵۹ سانتیمتری، تیرچه فولادی با پهنای ۲۰۳ میلیمتر و ضخامت ۱,۲۲ میلیمتر با فواصل ۴۰ میلیمتر، پروفیل‌های ارتعاعی با فواصل مرکز به مرکز ۴۰۶ میلیمتر، دو لایه تخته گچی ۱,۲۷ سانتیمتر در زیر
					جزئیات فوق با فرش با موکت
۴۸	۳۹	۷۱		۲۴,۴	تخته چندلایه ۱,۵۹ سانتیمتری، تیرچه فولادی با پهنای ۲۰۳ میلیمتر و ضخامت ۱,۲۲ میلیمتر با فواصل ۴۰ میلیمتر، پروفیل‌های ارتعاعی با فواصل مرکز به مرکز ۴۰۶ میلیمتر، الیاف معدنی به ضخامت ۹۰ میلیمتر، دو لایه تخته گچی ۱,۲۷ سانتیمتر در زیر
					جزئیات فوق با فرش با موکت
۵۲	۴۲	۶۸		۲۴,۴	تخته چندلایه ۱,۵۹ سانتیمتری، تیرچه فولادی با پهنای ۲۰۳ میلیمتر و ضخامت ۱,۲۲ میلیمتر با فواصل ۶۱۰ میلیمتر، پروفیل‌های ارتعاعی با فواصل مرکز به مرکز ۴۰۶ میلیمتر، الیاف معدنی به ضخامت ۹۰ میلیمتر، دو لایه تخته گچی ۱,۲۷ سانتیمتر در زیر
					جزئیات فوق با فرش با موکت
۵۱	۴۴	۶۶		۲۲,۲	تخته چندلایه ۱,۵۹ سانتیمتری، تیرچه فولادی با پهنای ۲۰۳ میلیمتر و ضخامت ۱,۲۲ میلیمتر با فواصل ۴۰۶ میلیمتر، پروفیل‌های ارتعاعی با فواصل مرکز به مرکز ۴۰۶ میلیمتر، الیاف معدنی به ضخامت ۹۰ میلیمتر، یک لایه تخته گچی ۱,۲۷ سانتیمتر زیر
					جزئیات فوق با فرش با موکت

ادامه جدول پ-۴-۱: صدابندی کوبهای و هوابرد چند نمونه از کف - سقف‌ها

با R_w STC (dB)	IIC (dB)	L_{nw} (dB)	جزئیات اجرائی	ضخامت کلی (cm)	ساختار کف-سقف
۶۰	۳۱	۷۹		۲۸.۲	<p>بتن رویه با ضخامت ۳۸ میلیمتر روی تخته چندلاعه ۱۵.۹ میلیمتری، تیرچه فولادی با پهنای ۲۰۳ میلیمتر و ضخامت ۱۲۲ میلیمتر با فواصل ۴۰.۶ میلیمتر، بروفلیل‌های ارتقایی با فواصل مرکز به مرکز ۴۰.۶ میلیمتر، الاف معدنی به ضخامت ۹۰ میلیمتر، دو لایه تخته‌گچی ۱.۲۷ سانتیمتر در زیر جزئیات فوق با فرش با موکت</p>
	۷۰	۴۰			

پیوست ۵- مثالی از راهنمای طراحی آکوستیکی (برای دو مجموعه ساختمانی با کاربری‌های مختلف)

بهطور کلی محیط آکوستیکی مناسب برای هر نوع فعالیتی در ساختمان را می‌توان قبلاً تعیین کرده و پیش‌بینی‌های لازم را در طراحی اعمال کرد. از آنجا که لزوم طراحی آکوستیکی در بسیاری از ساختمان‌ها برای کارفرمایان و مجریان روشن نمی‌باشد، اکثر آن‌ها با مشکلات آکوستیکی فراوانی روبرو هستند. به عنوان مثال بر همگان روشن است که یک سالن سخنرانی و یا یک سالن موسیقی به طراحی آکوستیکی نیاز دارد ولی عده محدودی از لزوم طراحی آکوستیکی در بقیه ساختمان‌ها از جمله ساختمان‌های مسکونی آگاهی دارند. اکثر مشکلات آکوستیکی را می‌توان در مرحله طراحی با راه حل‌های مناسب برطرف کرد. تمامی عناصر ساختاری ساختمان در بهینه‌سازی وضعیت آکوستیکی ساختمان مؤثرند و می‌بایست این عوامل به وضوح شناخته شده و ترکیب مناسب آن‌ها در طراحی اعمال گردد.

معمولًا کنترل آکوستیکی یک فضا به کنترل صحیح سه عامل منبع صدا، مسیر انتقال صدا و دریافت کننده صدا بستگی دارد.

از آنجا که کنترل آکوستیکی معمولًا با پائین آوردن تراز نوافه ارتباط مستقیم دارد در نتیجه باید سعی کرد در مرحله اول تراز نوافه را در محل منبع کاهش داد. از آنجا که در بعضی موارد امکان پائین آوردن تراز نوافه در محل منبع به‌طور کامل میسر نمی‌باشد در مرحله بعد در مسیر تراگسیل صدا باید با استفاده از تمهیدات آکوستیکی این امکان را فراهم آورد. در آخرین مرحله با اصلاح وضعیت آکوستیکی در محل دریافت نوافه می‌توان محیط مناسبی را برای دریافت کننده فراهم ساخت.

معمولًا کاهش تراز نوافه در محل منبع و در مسیر تراگسیل صدا سهل‌تر و کم هزینه‌تر از اصلاح وضعیت آکوستیکی در محل دریافت نوافه می‌باشد. بنابراین برای ارائه راه حل مناسب باید به این مهم توجه خاص مبذول گردد. در بعضی موارد راه حل‌های ترکیبی می‌تواند کمک مؤثری در جهت حل مسأله باشد. به عنوان مثال چنانچه کارکرد سیستم تهویه باعث ایجاد نوافه در یک فضا گردد به ترتیبی که در بالا گفته شد، در مرحله اول سعی می‌شود که با انتخاب یک سیستم آرام‌تر، نصب

مناسب و ساخت پوشش آکوستیکی در محل قرارگیری دستگاه تهويه، نوفه کاهش يابد. در مرحله بعد با استفاده از جداگانه‌های الاستیک و لایه‌های جاذب صدا در مسیر کانال‌ها، تراز نوفه کاهش می‌يابد. در مرحله آخر چنانچه هنوز تراز نوفه به حد مناسب تقلیل نیافته باشد می‌توان با استفاده از مصالح مناسب در داخل فضا به این مهم دست يافت.

هدف طراحی آکوستیکی در ساختمان، فراهم آوردن محیط رضایت بخش برای فضاهایی با کاربری موردنظر می‌باشد. مسائل آکوستیکی نه تنها در انتخاب مصالح پوششی فضاهای، بلکه به چیدمان فضاهای، مانند نحوه قرار گرفتن فضاهای آرام با فاصله مناسب از فضاهای پر نوفه بستگی دارد. برنامه‌ریزی مناسب کاربری فضاهای شامل جداسازی فضاهای حساس به نوفه از فضاهایی که نوفه تولید می‌کنند می‌تواند بسیاری از مشکلات آکوستیکی را برطرف کند.

این پیوست شامل اطلاعاتی در مورد طراحی آکوستیکی یک مجموعه ساختمانی است تا طراحان با استفاده از آن، به گونه‌ای عمل نمایند که پس از اتمام ساخت، به اصلاحات اساسی برای بهینه‌سازی وضعیت آکوستیکی نیازی نباشد. از آن‌جا که تمہیدات به کار رفته در طراحی آکوستیکی یک ساختمان، رابطه مستقیم با کاربرد آن دارد، باید مقررات تدوین شده مربوط مد نظر قرار گیرند. این پیوست به بررسی دو عملکرد ساختمانی مختلف بر روی یک سایت مشخص می‌پردازد. در مرحله اول یک مجموعه آموزشی برروی یک سایت مطالعه شده و با مراجعه به ضوابط تعیین شده برای فضاهای آموزشی در بند ۱۸-۲-۴ این مقررات طراحی می‌گردد. در مرحله دوم یک مجموعه مسکونی-اداری بر روی همان سایت، با مراجعه به ضوابط تعیین شده برای فضاهای مسکونی در بند ۱۸-۲-۶ و اداری در بند ۱۸-۲-۶ این مقررات طراحی می‌گردد.

برای رسیدن به شرایط بهینه و مطابقت با ضوابط فوق، مراحل مختلف طراحی به شرح زیر توصیه می‌شود:

مراحل مختلف طراحی آکوستیکی

برای طراحی آکوستیکی ساختمان، مراحل زیر باید به ترتیب رعایت شوند:

- الف- سایت یا محل درنظر گرفته شده جهت ساخت، از لحاظ منابع نوفه خارجی، بررسی شده و تراز نوفه در تمام نقاط آن به منظور منطقه‌بندی آکوستیکی سایت مشخص گردد.
- ب- شرایط آکوستیکی فضاهای مختلف ساختمانی در رابطه با عملکرد آن‌ها مشخص شده و فضاهای در این رابطه دسته‌بندی گردد.

پ- با توجه به دو بند بالا، محل صحیح قرارگیری هر دسته از فضاهای در سایت تعیین شود.
فضاهایی که بنا به نیاز طرح در موقعیت مناسب در سایت قرار نمی‌گیرند، مشخص گردند تا تمهیدات خاصی در مورد آنها رعایت شود.

ت- طرح اولیه ساختمان با توجه به موقعیت فضاهای در سایت تهیه گردد.

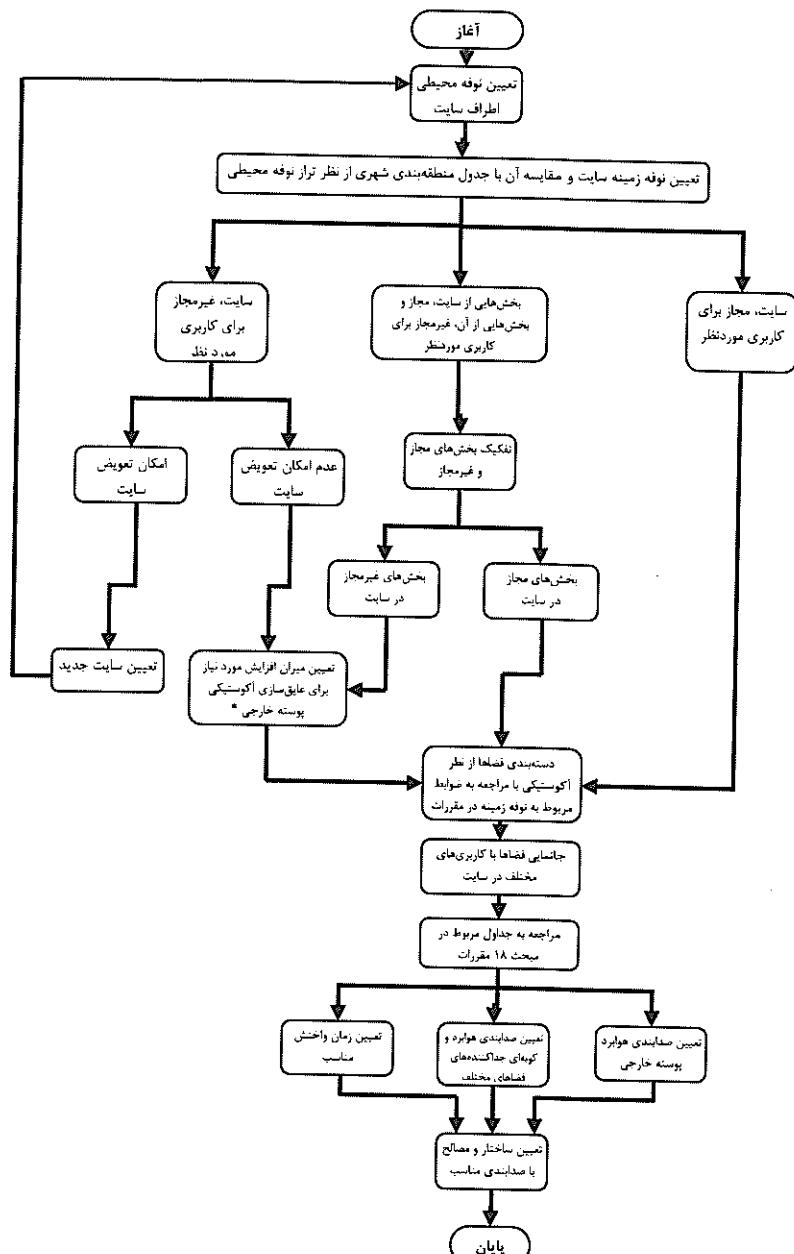
ث- در داخل ساختمان، وضعیت قرارگیری فضاهای مختلف بررسی گردد. چنانچه بنا به نیاز طرح یا محدودیت‌های موجود فضاهایی با شرایط مختلف در مجاورت هم یا برروی یکدیگر قرار می‌گیرند، تمهیدات آکوستیکی در مورد جداکننده‌های بین این فضاهای رعایت شوند.

ج- مواد و مصالح مناسب جهت کنترل نویه و تأمین زمان واخنش بهینه در فضاهای مختلف در رابطه با عملکرد آنها انتخاب گردد.

ج- سیستم‌های سازه‌ای و تأسیساتی از دیدگاه آکوستیکی بررسی و در صورت نیاز بهینه شوند.
مراحل مختلف طراحی آکوستیکی یک ساختمان در دیاگرام شکل پ-۱ نشان داده شده است.
علاوه بر آن یکایک این مراحل در بندهای بعدی توضیح داده شده و تأثیر آنها در نحوه طراحی هر کدام از دو مجموعه ساختمانی زیر، بر روی یک سایت فرضی ارائه گردیده است:

(۱) آموزشی

(۲) مسکونی- اداری

۵- میزان افزایش صاباندی هوابرد مورد نیاز بر حسب دسیبل در این مرحله، باید به مقادیر صاباندی هوابرد پوسه خارجی در مراحل بعدی افزوده شود.

شکل پ-۵-۱: دیاگرام مراحل مختلف طراحی آکوستیکی یک ساختمان

پ-۵-۱ بررسی سایت و منطقه‌بندی آکوستیکی

حفظاًت در برابر نوفه می‌تواند به عنوان بخشی از حفاظت زیست محیطی باشد. ساختمان‌های آموزشی و مسکونی-اداری به لحاظ نیازهای آکوستیکی خاص باید در سایتی با حداکثر تراز نوفه‌ای برابر با $L_{Aeq(T)} = 65\text{dB}$ در روز، ساخته شود. این گونه سایتها معمولاً در مناطق مسکونی و اداری متتمرکز می‌گردند. برای نیل به طراحی صحیح آکوستیکی، نوفه محیط بیرون باید ارزیابی شود. در صورتی که در این ارزیابی، نوفه محیط در نقاطی بیش از ۶۵ دسیبل باشد با ایجاد فاصله مناسب و یا سدهای صوتی، تراز نوفه را می‌توان تا حد لازم کاهش داد. منابع نوفه خارجی که باید مورد بررسی قرار گیرند به شرح زیر می‌باشند:

- نوفه ترافیک

- نوفه ناشی از محوطه‌های ساخته شده مجاور

بهمنظور کاهش نوفه محیطی به ویژه نوفه ترافیک می‌توان از موارد زیر استفاده کرد:

- ۱- ایجاد فاصله مناسب از منبع صوتی

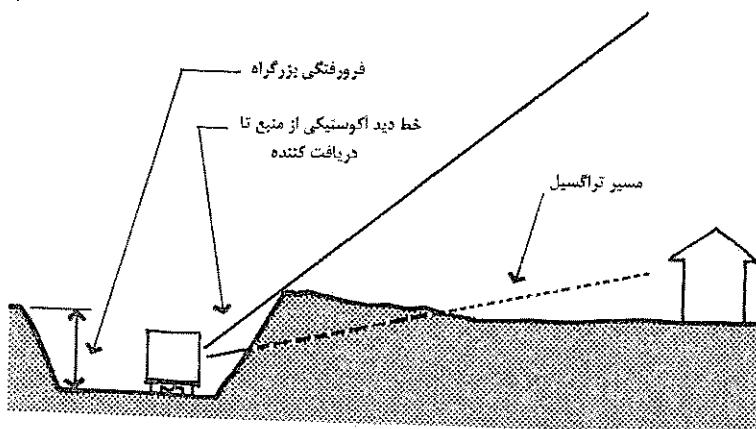
- ۲- استفاده از موائع صوتی

موائع صوتی به دو دسته تقسیم می‌شوند:

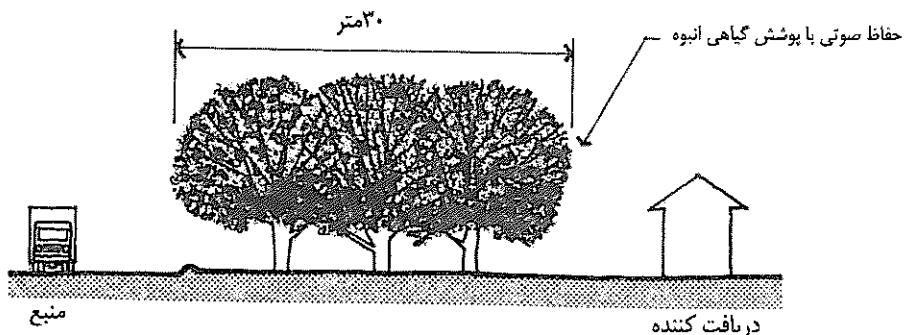
- موائع صوتی طبیعی شامل تپه‌ها، خاکریزهای طبیعی، جنگل‌ها و غیره.

- موائع صوتی مصنوعی شامل دیوار صوتی، خاکریزهای مصنوعی و درختکاری.

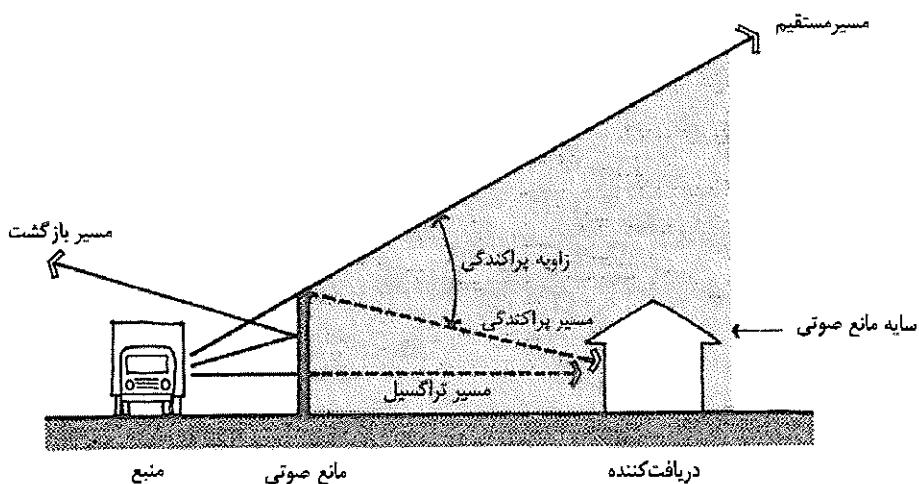
شکل‌های پ-۵-۲، پ-۵-۳ و پ-۵-۴ عملکرد انواع موائع صوتی را نمایش می‌دهد.

شکل پ-۵-۲: نمایش کاهش نوفه ترافیک توسط خاکریز طبیعی

شکل پ-۵-۳: نمایش کاهش نوشه ترافیک توسط پوشش گیاهی

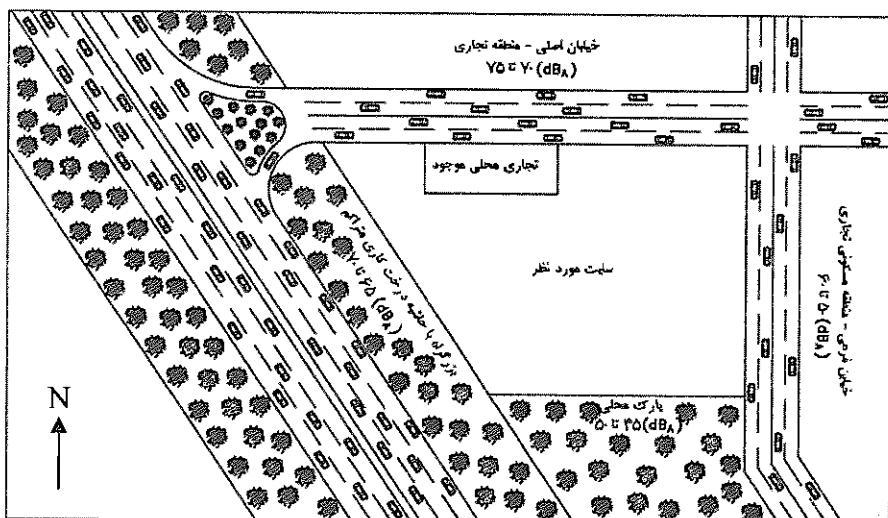
شکل پ-۵-۴: نمایش کاهش نوشه ترافیک توسط مانع صوتی

با ایجاد درختکاری با درختان متراکم همیشه سبز با حداقل ۳۰ متر عمق، تراز نوشه ترافیک حدود ۲ تا ۴ dBA کاهش می‌یابد.

در اینجا برای روشن شدن مطالب بالا یک سایت فرضی در نظر گرفته می‌شود. سایت فرضی (شکل پ-۵-۵) به شکل ذوزنقه می‌باشد که در غرب آن یک بزرگراه قرار دارد. نوشه اندازه‌گیری شده در فاصله ۳۰ متری از بزرگراه با درختکاری متراکم در حدود ۶۵ dBA تا ۷۰ می‌باشد.

در شمال سایت، خیابان اصلی - منطقه تجاری قرار دارد و نوفه اندازه‌گیری شده در حاشیه خیابان برابر $70-75 \text{ dB_A}$ است، در شرق سایت، خیابان فرعی منطقه مسکونی - اداری با تراز نوفه اندازه‌گیری شده برابر $50-60 \text{ dB_A}$ و جنوب سایت، یک پارک محلی با نوفه اندازه‌گیری شده برابر با 45 dB_A تا 50 dB_A واقع است.

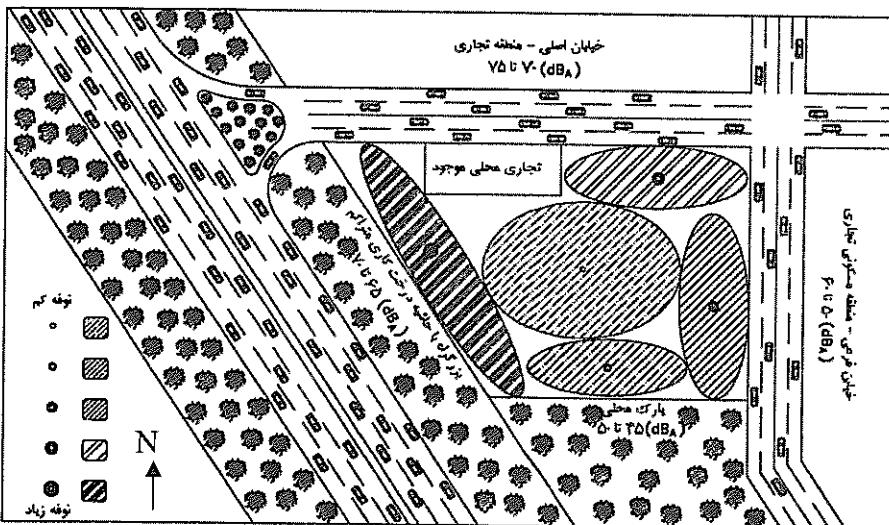
در داخل سایت از مرکز به سمت جنوب درخت کاری نامنظم دیده می‌شود در قسمتی از حاشیه شمالی آن یک مجموعه تجاری محلی قرار گرفته است.

شکل پ-۵-۵: سایت فرضی جهت ساخت

به طور کلی در هر ساختمان فضاهای مختلف با کاربری‌های مختلف، نیازهای آکوستیکی متفاوتی دارند. به منظور تأمین این نیازها، در مرحله اول محدوده محل ساختمان از لحاظ آکوستیکی منطقه‌بندی می‌شود و فضاهای مختلف ساختمان با توجه به نیازهای آکوستیکی در این مناطق جانمایی می‌گردد.

در سایت فرضی موردنظر، با توجه به نوفه موجود در محیط اطراف، پنج منطقه آکوستیکی پیش‌بینی شده است. این مناطق در شکل پ-۵-۶ نشان داده شده‌اند.

شکل پ-۵-۶: منطقه‌بندی از نظر آکوستیکی در سایت فرضی

پ-۲-۵ بررسی و دسته‌بندی آکوستیکی فضاهای مختلف

فضاهای داخلی ساختمان را نیز می‌توان بر مبنای تراز نویه زمینه قابل قبول در رابطه با عملکرد فضا به چند دسته تقسیم کرد. هر کدام از این دسته فضاهای را از لحاظ شباهت آکوستیکی که دارند می‌توان در یک بخش ساختمان مرکز کرد که این مسئله را دسته‌بندی آکوستیکی فضاهای مختلف می‌گویند.

بدین منظور، براساس جدول تراز نویه زمینه قابل قبول برای فضاهای آموزشی در ایران (جدول شماره ۱-۲-۱۸)، فضاهای مختلف یک مجموعه آموزشی در جدول پ-۵-۱ دسته‌بندی شده است.

در همین رابطه، براساس جداول تراز نویه زمینه قابل قبول برای فضاهای مسکونی-اداری در ایران (جدول شماره ۱-۲-۲-۱۸ و ۱-۶-۲-۱۸) فضاهای مختلف یک مجموعه مسکونی-اداری در جدول پ-۵-۲ دسته‌بندی شده است.

جدول پ-۵-۱: دسته‌بندی آکوستیکی فضاهای آموزشی

درجه‌بندی آکوستیکی	حداکثر تراز نویه زمینه معادل $L_{Aeq} (20)$ بر حسب دسی‌بل	نوع فضا
۱	۳۵	کلاس درس نظری
		کتابخانه
		نمایرانه
		فضای سمعی و بصری
		اتاق آموزش موسیقی
		سالن سخنرانی
۲	۴۰	آزمایشگاه
		کارگاه‌های سبک
		دفاتر اداری
		اتاق بهداشت
۳	۴۵	غذاخوری و بووفه
		راهرو
۴	۵۰	کارگاه‌های سنگین
		سالن ورزشی
۵	۶۵	فضاهای تأسیساتی و موتورخانه

جدول پ-۵-۲: دسته‌بندی آکوستیکی فضاهای مختلف یک ساختمان مسکونی - اداری

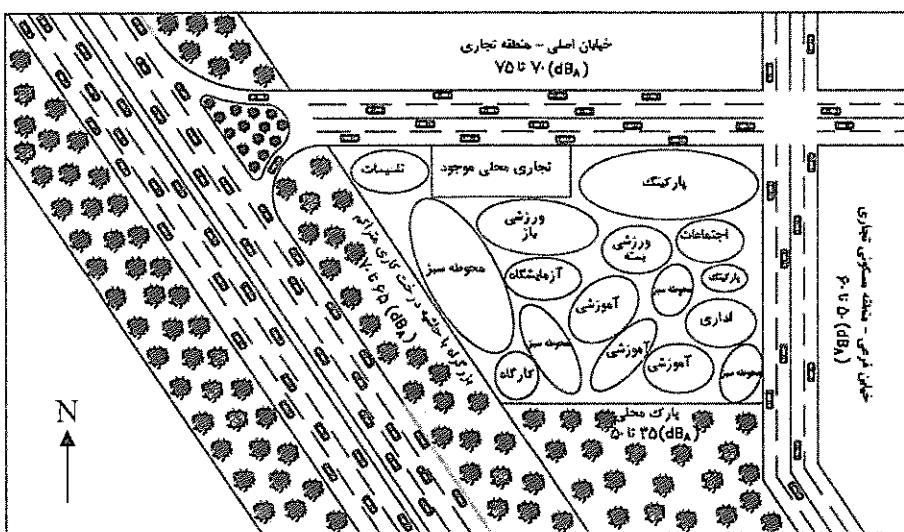
درجه‌بندی آکوستیکی	حداکثر تراز نویه زمینه معادل $L_{Aeq} (20)$ بر حسب دسی‌بل	نوع فضا
۱	۳۵	اتاق خواب و مطالعه در مسکونی
		اتاق جلسات در اداری
۲	۴۰	اتاق نشیمن و کار در مسکونی
		سالن اجتماعات در مسکونی
		اتاق‌های اداری و دفتری
		آشپزخانه در مسکونی
۳	۴۵	سایت‌های کامپیووتری
		سالن بانک‌ها
		سروریس بهداشتی
۴	۵۰	فضاهای بسته عمومی

پ-۵ آرایش آکوستیکی فضاها بر روی سایت فرضی

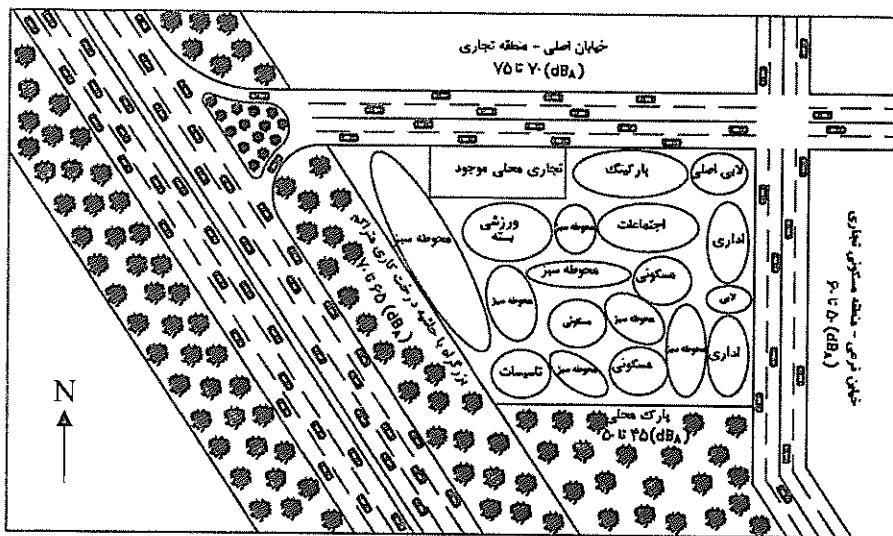
با توجه به جدول دسته‌بندی، فضاهای مختلف موقعیت هر دسته فضا بر روی سایت مشخص می‌گردد. در دسته‌بندی فضاهای به منظور سهولت پیداکردن موقعیت مناسب برروی سایت، از منطقه‌بندی، آکوستیک، شکار، ب-۵-۶ استفاده شده است.

در مورد پیدا کردن موقعیت فضای ممکن است موارد استثنایی وجود داشته باشد، مثلاً سالن اجتماعات که از نظر سازه‌ای از سایر فضاهای جدا شده و ضمناً پنجره‌ای به بیرون ندارد باید کاملاً صداینده، گرد.

جانمایی محوطه و استقرار فضاهای در یک مجموعه آموزشی در شکل پ-۵-۷ و در یک مجموعه مسکونی- اداری در شکل پ-۵-۸ نشان داده شده است.

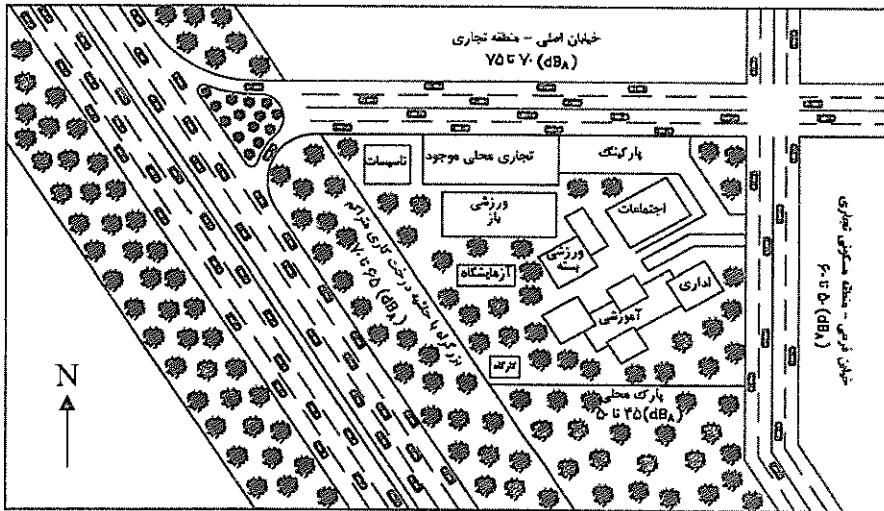
شکل پ-۷-۵: جانمایی محوطه و استقرار فضاهای در یک مجموعه آموزشی

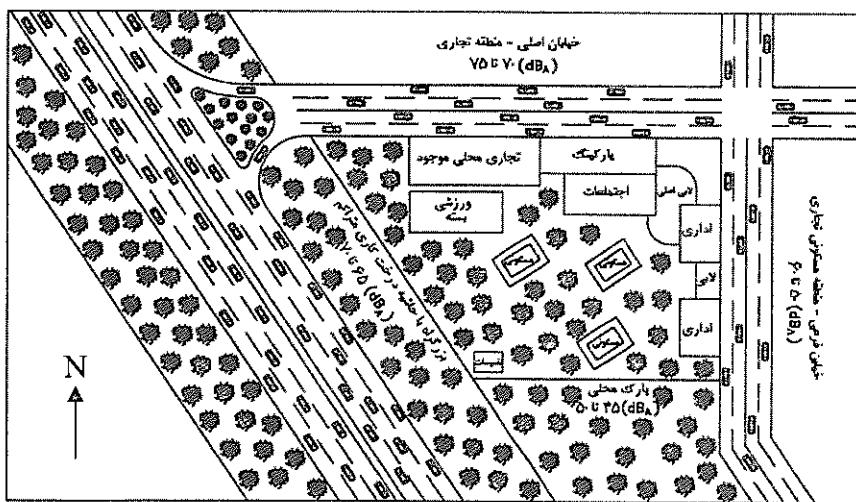
شکل پ-۵: جانمایی محوطه و استقرار فضاهای در یک مجموعه مسکونی - اداری

پ-۵-۴ تهییه طرح اولیه ساختمان

با توجه به قرارگیری فضاهای مختلف بر روی سایت فرضی در رابطه با مسایل آکوستیکی می‌توان طرح اولیه ساختمان را تهییه نمود. در نظر گرفتن نکاتی همانند قرار گرفتن فضاهایی با شرایط آکوستیکی متفاوت در مجاورت یکدیگر، می‌تواند تأثیر بسزایی در شکل‌گیری مجموعه داشته باشد (شکل‌های پ-۵ و پ-۶).

شکل پ-۵-۹: جانمایی محوطه و استقرار فضاهای در یک ساختمان آموزشی
تمامی فضاهای در یک طبقه هم سطح

شکل پ-۵-۱۰: جانمایی محوطه و استقرار فضاهای در یک مجموعه مسکونی - اداری
تمامی فضاهای در یک طبقه هم سطح

پ-۵ استفاده از جداکننده با صدابندی مناسب

کنترل نوفه در فضاهای مختلف ساختمان از عوامل مهم طراحی از نظر تأمین محیط آکوستیکی مطلوب می‌باشد. چنانچه بنا به نیاز طرح یا محدودیت‌های موجود، فضاهایی با شرایط آکوستیکی مختلف در مجاورت یکدیگر قرار گیرند، استفاده از جداکننده‌هایی با صدابندی مناسب توصیه می‌گردد.

همچنین محدودیت‌های زمین در بسیاری از موارد باعث افزایش تعداد طبقات و در نتیجه قرارگیری فضاهایی با شرایط آکوستیکی مختلف بر روی یکدیگر می‌گردد که در این مورد نیز مسائل مربوط به صدابندی مناسب از اهم مطالب است.

مقدار صدابندی در ساختمان از نقطه نظر شناخت منابع صدای ورودی و تراز صدای قابل قبول برای فضای موردنظر، باید مورد توجه قرار گیرد. آگاهی بنیادی از مسائل صدابندی و اطلاعاتی از ویژگی‌های فیزیکی موانع صوتی و همچنین چگونگی استفاده بهینه از آن‌ها در عایق‌سازی یک فضا در مقابل صدای هوا برد و کوبه‌ای ضروری است.

برای جلوگیری از نفوذ نوفه و تأمین آسایش صوتی فضای مورد نظر در ساختمان باید از جداکننده‌هایی استفاده شود که میزان صدابندی کافی داشته باشد. بدین منظور رعایت ضوابط تعیین شده برای حداقل صدابندی هوا برد و کوبه‌ای جداکننده‌ها در فضاهای آموزشی براساس بندهای ۱۸-۲-۴-۳ و ۱۸-۲-۴-۳ آینه نامه و برای فضاهای مسکونی- اداری بر اساس بندهای ۱۸-۲-۲-۲-۲-۱۸، ۱۸-۲-۲-۳ و ۱۸-۶-۲-۳-۶-۲-۱۸ آینه نامه، الزامی است.

برای انتخاب صحیح جداکننده‌ها ضروری است طراح علاوه بر ضوابط آکوستیکی مقادیر صدابندی جداکننده‌ها مانند دیوار، در و پنجره در برابر صدای هوا برد و صدابندی سقف در برابر صدای کوبه‌ای را نیز در اختیار داشته باشد. در پیوست ۳ مقادیر صدابندی هوا برد جداکننده‌ها شامل انواع گوناگونی از دیوارها، درها، پنجره‌ها و شیشه‌ها و در پیوست ۴ مقادیر صدابندی کوبه‌ای انواع مختلفی از کف‌سقف‌ها را رئه شده است.

به عنوان مثال برای جداکننده بین کلاس‌های درس یا بین دو واحد مسکونی می‌توان از دیوار ساخته شده با بلوك‌های بتن سبک ۲۵ سانتی‌متری دوطرف اندوed، دیوار آجری ۲۲ سانتی‌متری دوطرف اندوed یا دیوار با ساخت و ساز خشک با وادار ۱۰ سانتی‌متری با دولایه تخته‌گچی در هر طرف استفاده نمود. در مورد نمای ساختمان دیوار آجر سفال ۱۵ سانتی‌متری دوطرف اندوed، دیوار بتنی ۱۵ سانتی‌متری، سیستم‌های 3D و ICF توصیه می‌شود. پنجره‌های به کار رفته در نما باید با شیشه دوجداره و کاملاً درزبندی شده باشند. در مورد صدابندی کوبه‌ای، استفاده از کف شناور بر روی سقف بین طبقات می‌تواند الزامات مربوط را فراهم آورد.

پ-۳-۶ زمان واخنش بهینه

شرایط آکوستیکی مناسب در یک فضا به تراز نوفه زمینه و زمان واخنش آن فضا بستگی دارد. نوفه و واخنش فضای مورد نظر باید حد و حدودی خاص داشته باشد تا عملکرد آکوستیکی مطلوب حاصل شود. مهار کردن نوفه و تأمین واخنش مناسب برای آن است که وضوح کافی گفتار فراهم گردد. ضوابط مربوط به حداکثر زمان واخنش در فضاهای داخلی ساختمان‌های آموزشی در جدول ۲-۱۸ و ۲-۴-۲-۱۸ در فضاهای داخلی یک مجموعه مسکونی-اداری، در بند ۲-۲-۱۸ و جدول ۲-۶-۲-۱۸ ارائه شده است که بهمنظور دستیابی به این اعداد و تأمین شرایط شنیداری مناسب و مطلوب، می‌توان از مصالح گوناگونی که ضریب جذب صدای برخی از آن‌ها در پیوست ۲ ارائه شده است، استفاده کرد. به عنوان مثال برای بهینه کردن وضعیت آکوستیک داخلی استفاده از سقف کاذب با آکوستیک تایل و یا دیگر جذب‌کننده‌ها توصیه می‌شود.

واژه‌نامه فارسی به انگلیسی

Sound transmission loss (<i>TL</i>)	افت تراگسیل صدا
Frequency response	پاسخ بسامدی
Sound level meter	ترازسنج صدا
Equivalent continuous sound pressure level (L_{eq})	تراز صدای معادل
A-weighted equivalent sound pressure level (L_{Aeq})	تراز صدای معادل وزن‌یافته A
Sound intensity level (L_i)	تراز شدت صدا
Sound pressure level (L_p)	تراز فشار صدا
A-weighted sound pressure level (L_{PA})	تراز فشار صدای وزن‌یافته A
Normalized impact sound pressure level (L_n)	تراز فشار صدای کوبه‌ای معمول شده
Weighted normalized impact sound pressure level (L_{nw})	تراز فشار صدای کوبه‌ای معمول شده وزن‌یافته
Transmission	تراگسیل (انتقال)
Airborne sound transmission	تراگسیل صدای هوایرد
Impact sound transmission	تراگسیل صدای کوبه‌ای
Simple Partition	جداگانه ساده
Multiple Partition	جداگانه مرکب
Sound Transmission Class (STC)	درجه تراگسیل صدا
Impact Insulation Class (IIC)	درجه صدابندی کوبه‌ای
Reverberation time (<i>T</i>)	زمان واخشن
Sound transmission index (STI)	شاخص تراگسیل گفتار
Sound reduction index (<i>R</i>)	شاخص کاهش صدا
Weighted sound reduction index (R_w)	شاخص کاهش صدای وزن‌یافته
A-weighting network	شبکه وزنی A
Sound	صدا
Sound insulation	صدابندی
Airborne sound	صدای هوایرد
Impact sound	صدای کوبه‌ای
Sound transmission coefficient	ضریب تراگسیل صدا
Sound absorption coefficient (α)	ضریب جذب صدا

Weighted sound absorption coefficient (α_w)	ضریب جذب صدای وزن یافته
Elastic medium	فراگیر کشسان
Frequency range	گستره بسامدی
Preferred Noise Criteria (PNC)	نمودارهای بررسی ترجیحی نویفه
Noise	نویفه
Background noise	نویفه زمینه

فهرست استانداردهای قابل استفاده

- ۱- استاندارد ملی ایران شماره ۸۱۸۴، "آکوستیک، جذب کننده‌های صدا برای استفاده در ساختمان، درجه‌بندی جذب صدا"
- ۲- استاندارد ملی ایران شماره ۸۵۶۸-۳، "آکوستیک، اندازه‌گیری صدابندی در ساختمان‌ها و اجزای ساختمانی، قسمت سوم: اندازه‌گیری آزمایشگاهی صدابندی هوایرد اجزای ساختمانی"
- ۳- استاندارد ملی ایران شماره ۸۵۶۸-۴، "آکوستیک، اندازه‌گیری صدابندی در ساختمان‌ها و اجزای ساختمانی، قسمت چهارم: اندازه‌گیری میدانی صدابندی هوایرد بین دو اتاق"
- ۴- استاندارد ملی ایران شماره ۸۵۶۸-۵، "آکوستیک، اندازه‌گیری صدابندی در ساختمان‌ها و اجزای ساختمانی، قسمت پنجم: اندازه‌گیری میدانی صدابندی هوایرد نما و اجزای آن"
- ۵- استاندارد ملی ایران شماره ۸۵۶۸-۶، "آکوستیک، اندازه‌گیری صدابندی در ساختمان‌ها و اجزای ساختمانی، قسمت ششم: اندازه‌گیری آزمایشگاهی صدابندی کوبه‌ای سقف‌ها"
- ۶- استاندارد ملی ایران شماره ۸۵۶۸-۷، "آکوستیک، اندازه‌گیری صدابندی در ساختمان‌ها و اجزای ساختمانی، قسمت هفتم: اندازه‌گیری میدانی صدابندی کوبه‌ای سقف‌ها"
- ۷- استاندارد ملی ایران شماره ۸۵۶۸-۸، "آکوستیک، اندازه‌گیری صدابندی در ساختمان‌ها و اجزای ساختمانی، قسمت هشتم: اندازه‌گیری آزمایشگاهی کاهش تراکسیل نوفه کوبه‌ای از پوشش‌های کف، بر روی کف سنگین استاندارد"
- ۸- استاندارد ملی ایران شماره ۸۸۳۴-۱، "آکوستیک، درجه‌بندی صدابندی در ساختمان‌ها و اجزای ساختمانی، قسمت اول: صدابندی هوایرد"

- ۹- استاندارد ملی ایران شماره ۸۸۳۴-۲، "آکوستیک، درجه‌بندی صدابندی در ساختمان‌ها و اجزای ساختمانی، قسمت دوم: صدابندی کوبه‌ای"
- ۱۰- استاندارد ملی ایران شماره ۱۰۹۶۵، "آکوستیک، اندازه‌گیری جذب صدا در اتاق واخنش"
- ۱۱- استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۵۱۹-۲، "آکوستیک، اندازه‌گیری پارامترهای آکوستیکی اتاق، قسمت دوم: زمان واخنش در اتاق‌های عادی"
- 12- EN ISO 140-3:1998, Acoustics – Measurement of sound insulation in buildings and of building elements – Part 3: Laboratory measurement of airborne sound insulation of building elements.
- 13- ISO 140-4:1998, Acoustics – Measurement of sound insulation in buildings and of building elements – Part 4: Field measurements of airborne sound insulation between rooms.
- 14- ISO 140-5:1998, Acoustics – Measurement of sound insulation in buildings and of building elements – Part 5: Field measurement of airborne sound insulation of facade elements and facades.
- 15- ISO 140-6:1998, Acoustics - Measurement of sound insulation in buildings and of building elements – Part 6: Laboratory measurements of impact sound insulation of floors.
- 16- ISO 140-7:1998, Acoustics – Measurement of sound insulation in buildings and of building elements – Part 7: Field measurements of impact sound insulation of floors.
- 17- ISO 140-8:1997, Acoustics- Measurement of sound insulation in buildings and of building elements- Part 8: Laboratory measurements of the reduction of transmitted impact noise by floor coverings on a heavyweight standard floor.

- 18- ISO 354:2003, Acoustics- Measurement of sound absorption in a reverberation room.
- 19- ISO 717-1:2013, Acoustics - Rating of sound insulation in buildings and of building elements - Part 1: Airborne sound insulation.
- 20- ISO 717-2:2013, Acoustics - Rating of sound insulation in buildings and of building elements - Part 2: Impact sound insulation.
- 21- ISO 3382-2:2008, Acoustics - Measurement of room acoustic parameters - Part 2: Reverberation time in ordinary rooms.
- 22- ISO 11654:1997, Acoustics – Sound absorbers for use in buildings – Rating of sound absorption.
- 23- IEC 60268-16: 2011, Sound system equipment - Part 16: Objective rating of speech intelligibility by speech transmission index.